ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗΣ/ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ

Δάρδανος

ΕΚΔΟΣΗ: ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025

ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ¨ΔΑΡΔΑΝΟΣ¨ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ 2η ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗΣ/ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΚΩΔΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2», ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΘΗΜΑΤΙΚΗ ΛΕΞΗ «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ», (ΑΔΑ: ΨΘ5046ΝΠΙΘ-55Ο) ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.

Με το Ειδικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων της Περιφέρειας Θεσσαλίας με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και την άμεση διαχείριση των συνεπειών τους. Προϋπόθεση για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η διαλειτουργικότητα των εμπλεκομένων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό, στο παρόν σχέδιο δόθηκε η κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» χάριν συντομίας και διαφοροποίησής του από άλλα σχέδια. Ο Δάρδανος, γιός του Δία και Ηλέκτρας κόρης του Άτλαντα, ήταν μυθικός βασιλιάς της Αρκαδίας, που έζησε στα χρόνια μετά τον κατακλυσμό, σύμφωνα με την Ελληνική μυθολογία. Σύμφωνα με το Διόνυσο τον Αλικαρνασσέα, ο Δάρδανος έφυγε απ' την Αρκαδία για να ιδρύσει μια αποικία στο βορειοανατολικό Αιγαίο Πέλαγος. Ο Δάρδανος βρέθηκε στην Σαμοθράκη μαζί με τον μεγαλύτερο αδελφό του Ιασίωνα και την αδελφή του Αρμονία κατά την διάρκεια ενός κατακλυσμού στον οποίο βούλιαξε το μεγαλύτερο τμήμα του νησιού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΠΡΟΛΟΓΟΣ **6**

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ **8**

1.1 Ιστορικό σύνταξης **8**

1.3 Πίνακας διανομής **8**

1.4 Έναρξη ισχύος και εξουσιοδότηση εφαρμογής του Σχεδίου **8**

1.5 Οδηγίες για τη ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου **9**

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ/ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ/ΙΔΕΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ **10**

2.1 Σκοπός **10**

2.2 Στόχοι **10**

2.3 Ανάλυση κινδύνου-Κατάσταση-Παραδοχές-Προϋποθέσεις-Παράμετροι Σχεδιασμού **10**

2.3.1 Ανάλυση κινδύνου **10**

2.3.2 Κατάσταση-Παραδοχές-Προϋποθέσεις-Παράμετροι Σχεδιασμού **11**

2.4 Ιδέα επιχειρήσεων: **12**

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΡΟΛΟΙ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ **13**

3.1 Προληπτικά έργα της Περιφέρειας Θεσσαλίας που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων **13**

3.2 Προπαρασκευαστικές δράσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας **13**

3.3 Προπαρασκευαστική σύγκληση Περιφερειακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων **15**

3.4 Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας της Περιφέρειας για τις περιοχές που προβλέπεται από την ΕΜΥ η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες) **16**

3.5 Δράσεις της Περιφέρειας στην αντιμετώπιση κινδύνων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων **17**

3.6 Δράσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων **18**

3.7 Σύγκληση Περιφερειακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) Περιφέρειας / Περιφερειακών Ενοτήτων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών **20**

ΜΕΡΟΣ ΙV. ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ **22**

Διάγραμμα1. Οργανικές μονάδες της Περιφέρειας που εμπλέκονται σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας 23

Διάγραμμα 2. Οργανικές μονάδες της Περιφερειακής Ενότητας που εμπλέκονται σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας..... 24

ΜΕΡΟΣ V. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 25

5.1 Επικοινωνία μεταξύ των Υπηρεσιών της Περιφέρειας Θεσσαλίας 25

5.2 Ροή πληροφόρησης συμβάντος..... 25

Διάγραμμα 3. Ροή πληροφόρησης συμβάντος 26

ΜΕΡΟΣ VI. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ **27**

6.1 Αυξημένη ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κινδύνου από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων 27

6.2 Διοίκηση, Έλεγχος και Συντονισμός επιχειρήσεων 31

6.3 Αρχική ειδοποίηση για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες..... 31

6.4 Επικοινωνίες 32

6.5 Κινητοποίηση..... 33

6.5.1 Κινητοποίηση σε τοπικό επίπεδο..... **33**

6.5.2 Κινητοποίηση φορέων λειτουργίας και συντήρησης δικτύων και υποδομών στην περιοχή που εκδηλώθηκαν πλημμυρικά φαινόμενα..... **36**

6.6 Επιχειρήσεις έρευνας, διάσωσης..... 37

6.7 Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω επαγομένων φαινομένων..... 39

6.8 Άμεση παροχή βοήθειας και υποστήριξη των πληγέντων..... 39

6.9 Ενεργοποίηση μνημονίου συνεργασίας ΕΑΓΜΕ και της ΓΓΠΠ 40

6.10 Αποκλιμάκωση..... 41

6.12 Λήψη μέτρων διασφάλισης της ποιότητας του πόσιμου νερού..... 42

6.13 Συνεργασία των φορέων συντήρησης του οδικού δικτυού με τους φορείς αποκατάστασης βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας 43

6.14 Ενεργοποίηση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (ΣΔΑΑ) 43

ΜΕΡΟΣ VII. ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΟΓΩ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ 45

7.1 Κατευθυντήριες οδηγίες – Σχέδιο δράσης 48

7.3 Μνημόνια ενεργειών για την υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων..... 52

ΜΕΡΟΣ VIII. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ..... 53

8.1 Εκπαίδευση..... 53

8.2 Έλεγχος σχεδίου – Ασκήσεις..... 53

8.2.1 Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμων και Περιφερειών της χώρας..... 53

8.3 Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση Σχεδίου..... 54

ΜΕΡΟΣ ΙΧ. ΠΕΡΙΒΟΛΗ-ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ..... 55

ΜΕΡΟΣ Χ. ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ..... **56**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ..... **57**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α. ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ..... **58**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚΟΝΩΝΙΑΣ..... **72**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ. ΜΗΤΡΩΟ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ..... **72**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ. Απομάκρυνση πολιτών ΚΑΙ Χώροι συγκέντρωσης..... **72**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε. ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ..... **73**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ. ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ..... **74**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ..... **75**

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ..... **75**

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΤΕΙΤΕ..... **75**

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΤΕΙΤΕ..... **75**

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΛΗΜΜΥΡΑ..... **75**

ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΖΗΜΙΩΝ..... **76**

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΙΡΛΑΝΔΙΚΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ!..... **76**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η. ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ..... **77**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Θ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ..... **79**

*** (Με Control+Click μεταφέρεστε στην αντίστοιχη σελίδα του σχεδίου*)***

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σύμφωνα με την Οδηγία 2007/60/ΕΚ «Για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», ως πλημμύρα ορίζεται η προσωρινή κατάκλυση του εδάφους από νερό το οποίο, υπό κανονικές συνθήκες, δεν είναι καλυμμένο από νερό. Η έννοια αυτή περιλαμβάνει πλημμύρες από ποτάμια, ορεινούς χειμάρρους και υδατορεύματα εφήμερης ροής, υπερχειλίσεις λιμνών, πλημμύρες από υπόγεια ύδατα, πλημμύρες από τη θάλασσα σε παράκτιες περιοχές, καθώς και πλημμύρες που προκαλούνται από θαλάσσια κύματα βαρύτητας. Ακόμη, περιλαμβάνει πλημμύρες από καταστροφές μεγάλων υδραυλικών έργων, όπως θραύσεις αναχωμάτων και φραγμάτων. (ΚΥΑ Η.Π.31822/1542/Ε103/10/20-07-2010 – ΦΕΚ 1108Β/2010).

Επίσης, στην ανωτέρω Οδηγία 2007/60/ΕΚ ως κίνδυνος πλημμύρας ορίζεται ο συνδυασμός της πιθανότητας να λάβει χώρα πλημμύρα και των δυνητικών αρνητικών συνεπειών για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις οικονομικές δραστηριότητες, που συνδέονται μ' αυτή την πλημμύρα.

Οι πιο συχνά εμφανιζόμενες πλημμύρες στον Ελληνικό χώρο οφείλονται σε φυσικά αίτια και δύναται να διακριθούν σε χερσαίες ή ποτάμιες και σε παράκτιες[1].

Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες προκαλούνται λόγω ραγδαίων βροχοπτώσεων-ισχυρών καταιγίδων ή από το ξαφνικό λιώσιμο χιονιού, ή ακόμα και από συνδυασμό των παραπάνω με συνέπεια τη μεγάλη αύξηση της απορροής των ποταμών, όπως επίσης και από αστοχία μεγάλων υδραυλικών έργων.

Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες δύναται να διακριθούν περαιτέρω σε πλημμύρες που παρουσιάζουν βραδεία εξέλιξη (πλημμύρες πεδίου) και σε πλημμύρες που παρουσιάζουν ταχεία εξέλιξη (ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες).

Οι ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες, με κύριο χαρακτηριστικό την ραγδαία εξέλιξή τους, είναι το πιο συνηθισμένο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα λόγω της ιδιόμορφης γεωμορφολογίας της χώρας μας, η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη μεγάλου αριθμού ρεμάτων με μικρές σχετικά λεκάνες απορροής, στις οποίες κυριαρχούν οι έντονες κλίσεις που συντελούν στη γρήγορη αποστράγγισή τους. Οι ξαφνικές πλημμύρες ή αιφνίδιες πλημμύρες έχουν προκαλέσει κατά το παρελθόν μεγάλες καταστροφές σε υποδομές (οδικό δίκτυο, κλπ), αγροτικές εκμεταλλεύσεις, κατοικίες κλπ. και έχουν θέσει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές (παράσυρση πεζών και οχημάτων, κλπ).

Αν και η ένταση, η διάρκεια και η χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων αποτελεί σημαντική αιτία πρόκλησης πλημμυρικών φαινομένων, η εμφάνιση ενός πλημμυρικού φαινομένου εξαρτάται και από ένα πλήθος άλλων παραγόντων οι οποίοι μπορούν να δράσουν είτε αποτρεπτικά, είτε ενισχυτικά. Τέτοιοι παράγοντες που μπορούν να καθορίσουν την εμφάνιση ή όχι ενός πλημμυρικού φαινομένου είναι:

- η ικανότητα του υδρογραφικού δικτύου να παροχετεύσει αποτελεσματικά την επιφανειακή απορροή
- η γεωλογία, το μέγεθος και η γεωμορφολογία της λεκάνης απορροής
- ο κορεσμός του επιφανειακού εδάφους από προηγηθείσες βροχοπτώσεις
- η φυτοκάλυψη του εδάφους
- οι χρήσεις γης, κλπ.

---

1. Οι παράκτιες πλημμύρες είναι ένα σπανιότερα εμφανιζόμενο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα και δύναται να διακριθούν σε αυτές που προκαλούνται από τον έντονο κυματισμό της θάλασσας και σε αυτές που προκαλούνται από τα θαλάσσια κύματα βαρύτητας ή τσουνάμι.

Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει θεσμοθετημένος φορέας, εξειδικευμένος στην υδρολογία, αρμόδιος για την έκδοση επίσημης προειδοποίησης σχετικά με τον κίνδυνο πλημμύρας, σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, με την χρήση κατάλληλων μοντέλων προσομοίωσης υδρολογικού ισοζυγίου της λεκάνης απορροής, μετά τη λήψη της πρόγνωσης από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία για την ένταση, τη διάρκεια και τη χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων.

Επιπρόσθετα, για τον ακριβέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό εμφάνισης ενός πλημμυρικού φαινομένου σε μια λεκάνης απορροής, απαιτείται και η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση της έντασης και κατανομής των βροχοπτώσεων. Η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση καιρού (nowcasting) απαιτεί την χρήση ειδικών μετεωρολογικών RADAR σε συνδυασμό με δεδομένα επίγειών σταθμών και άλλων μετεωρολογικών παραμέτρων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και κατάλληλο λογισμικό το οποίο μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη των φαινομένων τις επόμενες ώρες. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει μέχρι σήμερα η δυνατότητα βραχυπρόθεσμης πρόγνωσης καιρού από την ΕΜΥ.

Οι πλημμύρες ως φαινόμενα εντάσσονται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών, όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα Α-1-1 της ΥΑ 1299/2003 «Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με την συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ», γιατί μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή και την περιουσία των ανθρώπων με δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία και τις υποδομές της χώρας.

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Ιστορικό σύνταξης

Σε εφαρμογή του άρθρου 17 του Ν.3013/2002, που ρυθμίζονται τα σχετικά με την κατάρτιση των σχεδίων πολιτικής προστασίας και τους υπόχρεους, προς τούτο, αρμόδιους κεντρικούς και περιφερειακούς φορείς και οργανισμούς κοινής ωφέλειας, εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση 1299/7-4-2003 «Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» (ΦΕΚ 423/Β΄/2003).

Σε συνέχεια της υπ' αρ. Α2033/18-10-2022 (ΑΔΑ: ΨΘ5046ΝΠΙΘ-55Ο) με θέμα «2ης έκδοσης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης'' της Γ.Γ.Π.Π., συντάχθηκε το παρόν που αποτελεί το Ειδικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Το έτος 2024, με την υπ' αρ. 56247/17-10-2024 (ΦΕΚ 5933Β) εγκρίθηκε η υπ' αρ. 276/17/30-9-2024 (ΑΔΑ: ΡΔΧΝ7ΛΡ-143) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Θεσσαλίας που αφορά στην τροποποίηση του Οργανισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, σύμφωνα με την οποία ορίζονται οι αρμοδιότητες της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας καθώς και οι οργανικές μονάδες που την απαρτίζουν.

Η παρούσα έκδοση εγκρίνεται με την αρ. 271/21/06-10-2025 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Θεσσαλίας, με ΑΔΑ : τον φέροντα σε κάθε σελίδα.

Συντάκτες είναι τα στελέχη της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας Περιφέρειας Θεσσαλίας, συμπεριλαμβανομένων και των Τμημάτων των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Στοιχεία Επικοινωνίας: Προϊσταμένη Αυτοτελούς Δνσης Πολιτικής Προστασίας Περιφέρειας Θεσσαλίας Άννα-Ελευθερία Πορίχη, τηλ. 2413511302 & email: a.porihi@thessaly.gov.gr

Ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, εξουσιοδότησε τους Χωρικούς Αντιπεριφερειάρχες να φέρουν την αρμοδιότητα και την αποκλειστική ευθύνη για θέματα Πολιτικής Προστασίας στην Περιφερειακή Ενότητα ευθύνης τους, όπως αναφέρονται στην υπ' αρ. 100979/18-3-2025 (ΦΕΚ 1699Β, ΑΔΑ 9Τ427ΛΡ-9Μ1) απόφαση «Παροχή εξουσιοδότησης αρμοδιότητας και υπογραφής «Με εντολή Περιφερειάρχη» στους Χωρικούς Αντιπεριφερειάρχες Περιφέρειας Θεσσαλίας για θέματα Πολιτικής Προστασίας»

1.2 Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ

1.3 Πίνακας διανομής

Παρατίθεται στο **Παράρτημα Ε.**

1.4 Έναρξη ισχύος και εξουσιοδότηση εφαρμογής του Σχεδίου

Η Αυτοτελής Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας συνέταξε το παρόν σχέδιο στο και αποτελεί το Ειδικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας πλημμυρικών φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» της Περιφέρειας Θεσσαλίας και το υποβάλλει στην Περιφερειακή Επιτροπή. Εν συνεχεία, η Περιφερειακή Επιτροπή εισηγείται το ανωτέρω σχέδιο στο Περιφερειακό Συμβούλιο, το οποίο και το εγκρίνει σύμφωνα με τα άρθρα 174 και 163 του Ν.3852/2010 όπως ισχύει. Η ημερομηνία έναρξης του παρόντος Ειδικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας

πλημμυρικών φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» ορίζεται η ημέρα έγκρισης και υπογραφής από το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Σύμφωνα με το Σχέδιο «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» (ΑΔΑ: ΨΘ5046ΝΠΙΘ-55Ο) της ΓΓΠΠ, η επικαιροποίηση των σχεδίων Πολιτικής Προστασίας για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων των Περιφερειών αφορά κυρίως την ενσωμάτωση των ανωτέρω αλλαγών στα σχέδια των Περιφερειών (πχ. Ίδρυση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, ο νόμος 4662/2020 (ΦΕΚ 27^{A}) για τον Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, η κατάργηση του Κέντρου Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) και αντικατάστασή του με την Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (Unit-3 - ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, κλπ). Εφόσον, οι ανωτέρω αλλαγές δεν τροποποιούν τους ρόλους, τις αρμοδιότητες και τις κύριες δράσεις των Περιφερειών της χώρας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, η επικαιροποίηση των υφιστάμενων σχεδίων των Περιφερειών βάσει των ανωτέρω, δεν χρήζουν υποβολής στην Περιφερειακής Επιτροπή της Περιφέρειας και έγκριση του Περιφερειακού Συμβουλίου, αλλά απλή έγκριση των αλλαγών από τον Περιφερειάρχη.

1.5 Οδηγίες για τη ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου

Το παρόν σχέδιο ενεργοποιείται και εφαρμόζεται για τη λήψη μέτρων και την υλοποίηση δράσεων:

- αυξημένης ετοιμότητας εν όψει επαπειλούμενου κινδύνου για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων
- αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και της άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Διευκρινίζεται ότι η έκδοση απόφασης κήρυξης της περιοχής σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας δεν αποτελεί προϋπόθεση ενεργοποίησης και εφαρμογής του παρόντος σχεδίου.

Επίσης, διευκρινίζεται ότι για το Πυροσβεστικό Σώμα, την ΕΛΑΣ και το ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, ως Σώματα Ασφαλείας που διέπονται από ειδικό θεσμικό πλαίσιο και κανονισμούς, η κινητοποίηση και μετακίνηση δυνάμεων στο πλαίσιο της αποστολής τους, καθορίζεται από τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και τις εκάστοτε αποφάσεις της φυσικής ηγεσίας τους και δεν συνδέεται με αποφάσεις κήρυξης μιας περιοχής σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Το αυτό ισχύει και για τον τομέα υγείας (υγειονομικές μονάδες, ΕΚΑΒ, κλπ), ο οποίος κινητοποιείται για την παροχή βοήθειας με βάση τον σχεδιασμό του και ανεξαρτήτως των αποφάσεων κήρυξης μιας περιοχής σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Ως συντονισμός στο παρόν σχέδιο νοείται η οργάνωση και διατήρηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων οργανικών μονάδων μιας υπηρεσίας ή ενός φορέα ή μιας δομής διοίκησης, καθώς και μεταξύ φορέων ή υπηρεσιών ή άλλου εμπλεκομένου δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας για την εξασφάλιση ενιαίας και συγχρονισμένης δράσης.

Οι εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες ενός εκάστου φορέα και το ανθρώπινο δυναμικό και τα μέσα που θα κληθούν να τις υλοποιήσουν, καθορίζονται από την οργανωτική του δομή, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του και τις κανονιστικές πράξεις της διοίκησής του.

Επισημαίνεται ότι το θεσμικό πλαίσιο αποτελεί τη βάση για την υλοποίηση σειράς δράσεων οι οποίες δύναται να διαφοροποιούνται σε κάθε συμβάν, ανάλογα με τις απαιτήσεις διαχείρισης του καταστροφικού φαινομένου, από τους εμπλεκόμενους φορείς και δεν είναι περιοριστικό όσον αφορά το εύρος των δράσεων αυτών.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ/ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ/ΙΔΕΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ/ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ/ΙΔΕΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

2.1 Σκοπός

Με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο, πάντα σε συνεργασία τόσο σε επιχειρησιακό, όσο και σε επίπεδο σχεδιασμού, με την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

Η σύνταξη του παρόντος έχει επίσης ως σκοπό:

- την υλοποίηση προπαρασκευαστικών μέτρων και δράσεων πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και την άμεση διαχείριση των συνεπειών τους, δράσεις που αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υποδομών της χώρας.

2.2 Στόχοι

- Προσδιορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο και σε όλες τις φάσεις κινητοποίησης του συστήματος Πολιτικής Προστασίας.
- Δρομολόγηση προπαρασκευαστικών μέτρων και δράσεων πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Συντονισμένη δράση των εμπλεκομένων Φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Εναρμόνιση του σχεδιασμού όλων των εμπλεκομένων φορέων με το παρόν σχέδιο.

2.3 Ανάλυση κινδύνου-Κατάσταση-Παραδοχές-Προϋποθέσεις-Παράμετροι Σχεδιασμού

2.3.1 Ανάλυση κινδύνου

Για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, βάσει των οποίων θα πρέπει να δρομολογούνται τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, διευκρινίζεται ότι με την Κ.Υ.Α.Η.Π.31822/1542/Ε103/10/20-07-2010 (ΦΕΚ 1108/Β΄/2010) έχει θεσπιστεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αξιολόγησή τους με στόχο τη μείωση των αρνητικών συνεπειών τους στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της ανωτέρω ΚΥΑ, η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2007/60/ ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», ήδη έχει ολοκληρωθεί για το σύνολο των δεκατεσσάρων (14) Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας η κατάρτιση των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας και έχουν αναρτηθεί τα απαιτούμενα κείμενα και χάρτες στο σχετικό ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας http://floods.ypeka.gr/ και στη βάση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Environment Information and Observation Network) http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/floods/

Επίσης, έχουν καταρτιστεί και εγκριθεί τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα και για τις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας. Τα ΣΔΚΠ περιλαμβάνουν α) τους βασικούς στόχους για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, β) τα αναγκαία μέτρα και τις προτεραιότητες για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων και γ) τα πορίσματα της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας υπό μορφή χάρτη με τις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας και τους χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και κινδύνου πλημμύρας.

Τα Εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις Πλημμύρες (2007/60/ΕΚ) και της εθνικής νομοθεσίας, έχουν αναρτηθεί στο σχετικό ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας http://floods.ypeka.gr/

2.3.2 Κατάσταση-Παραδοχές-Προϋποθέσεις-Παράμετροι Σχεδιασμού

Κατάσταση:

Οι πλημμύρες είναι ένα φαινόμενο που εντάσσεται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών. Οι πιο συχνά εμφανιζόμενες πλημμύρες στον Ελληνικό χώρο οφείλονται σε φυσικά αίτια και δύναται να διακριθούν σε *χερσαίες ή ποτάμιες* και σε *παράκτιες*.

Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες προκαλούνται λόγω ραγδαίων βροχοπτώσεων-ισχυρών καταιγίδων ή από το ξαφνικό λιώσιμο χιονιού, ή ακόμα και από συνδυασμό των παραπάνω με συνέπεια τη μεγάλη αύξηση της απορροής των ποταμών, όπως επίσης και από αστοχία μεγάλων υδραυλικών έργων. Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες δύναται να διακριθούν περαιτέρω σε πλημμύρες που παρουσιάζουν **βραδεία** εξέλιξη (πλημμύρες πεδίου) και σε πλημμύρες που παρουσιάζουν **ταχεία** εξέλιξη (ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες).

Οι ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες, με κύριο χαρακτηριστικό την ραγδαία εξέλιξή τους, είναι το πιο συνηθισμένο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα λόγω της ιδιόμορφης γεωμορφολογίας της χώρας μας, η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη μεγάλου αριθμού ρεμάτων με μικρές σχετικά λεκάνες απορροής, στις οποίες κυριαρχούν οι έντονες κλίσεις που συντελούν στη γρήγορη αποστράγγισή τους. Οι ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες έχουν προκαλέσει κατά το παρελθόν μεγάλες καταστροφές σε υποδομές (οδικό δίκτυο, κλπ), αγροτικές εκμεταλλεύσεις, κατοικίες κλπ. και έχουν θέσει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές (παράσυρση πεζών και οχημάτων, κλπ).

Επίσης, η εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου δύναται να προκαλέσει *επαγόμενες φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές*, όπως κατολισθητικά φαινόμενα, διαρροή επικίνδυνων υλικών, κλπ. Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει θεσμοθετημένος φορέας, εξειδικευμένος στην υδρολογία, αρμόδιος για την έκδοση επίσημης προειδοποίησης σχετικά με τον κίνδυνο πλημμύρας, σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, με την χρήση κατάλληλων μοντέλων προσομοίωσης υδρολογικού ισοζυγίου της λεκάνης απορροής, μετά τη λήψη της πρόγνωσης από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ) για την ένταση, τη διάρκεια και τη χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων.

Επιπρόσθετα, για τον ακριβέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό εμφάνισης ενός πλημμυρικού φαινομένου σε μια λεκάνη απορροής, απαιτείται και η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση της έντασης και κατανομής των βροχοπτώσεων. Η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση καιρού (nowcasting) απαιτεί τη χρήση ειδικών μετεωρολογικών RADAR σε συνδυασμό με δεδομένα επίγειων σταθμών και άλλων μετεωρολογικών παραμέτρων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και κατάλληλο λογισμικό το οποίο μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη των φαινομένων τις επόμενες ώρες. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει μέχρι σήμερα η δυνατότητα βραχυπρόθεσμης πρόγνωσης καιρού από την ΕΜΥ.

Παραδοχές:

Η εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων δύναται να προκαλέσει:

- Τραυματισμούς και απώλειες ανθρώπινων ζωών και αίσθημα ανασφάλειας του πολίτη.
- Καταστροφές στις υποδομές της χώρας
- Άμεσες και έμμεσες οικονομικές απώλειες από καταστροφές στις περιουσίες των πολιτών, στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία), σε διάφορες υποδομές της χώρας (δίκτυα ηλεκτρισμού, τηλεπικοινωνιών κλπ.), καθώς και συνέπειες στον τουρισμό εν γένει.

Προϋποθέσεις:

Προϋποθέσεις για την εφαρμογή του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων είναι οι ακόλουθες:

- Η αποσαφήνιση των ρόλων και των αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκομένων φορέων πολιτικής προστασίας ανά δράση, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο
- Η αναθεώρηση – επικαιροποίηση - εναρμόνιση σχεδίων πολιτικής προστασίας των εμπλεκομένων φορέων σύμφωνα με το παρόν σχέδιο και σύνταξη ή επικαιροποίηση των αντίστοιχων μνημονίων ενεργειών.
- Ο προσδιορισμός του ανθρώπινου δυναμικού και μέσων που δύναται να διατεθούν σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Η εξασφάλιση ετοιμότητας όλων των επιχειρησιακά εμπλεκομένων Φορέων σε κάθε στάδιο επιχειρήσεων.
- Η διασφάλιση της επικοινωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών.

Παράμετροι Σχεδιασμού:

- Εκδήλωση πλημμυρικού φαινομένου με συνέπειες στις υποδομές, στις κατοικίες, καθώς και στην υγεία των πολιτών.
- Εμπλοκή φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο.
- Αδυναμία άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών σε τοπικό επίπεδο.

2.4 Ιδέα επιχειρήσεων:

Στο πλαίσιο του παρόντος σχεδίου δρομολογούνται οι ακόλουθες κύριες δράσεις:

Α) δράσεις αυξημένης ετοιμότητας εν όψει επαπειλούμενου κινδύνου για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Β) δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Βασική αρχή εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων είναι η συνεργασία όλων των εμπλεκομένων Φορέων και η συντονισμένη δράση τους, όπως αυτή καθορίζεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Οι εμπλεκόμενοι Φορείς ενεργοποιούνται σε κάθε Φάση του Συστήματος Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (συνήθης ετοιμότητα, αυξημένη ετοιμότητα, άμεση κινητοποίηση-επέμβαση, αποκατάσταση) σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΜΕΡΟΣ VI του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ
ΡΟΛΟΙ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΡΟΛΟΙ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

3.1 Προληπτικά έργα της Περιφέρειας Θεσσαλίας που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων

Σύμφωνα με το Σχέδιο «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» (ΑΔΑ: ΨΘ5046ΝΠΙΘ-55Ο) της ΓΓΠΠ, διευκρινίζεται ότι για το σκοπό σύνταξης του παρόντος σχεδίου, η μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, που υπάγονται κατά κανόνα στην κατηγορία υδραυλικών έργων (ΥΑ 1958/2012, ΦΕΚ 21Β/2012, όπως ισχύει) και δρομολογούνται σε κεντρικό επίπεδο από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες και εποπτευόμενους φορείς των Υπουργείων Υποδομών & Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Περιβάλλοντος & Ενέργειας και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Περιφερειών και των Δήμων, καθώς και από τους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ), δεν αποτελούν αντικείμενο του παρόντος σχεδίου και δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτό καθώς δεν εκτελούν μόνο οι Περιφέρειες αντιπλημμυρικά έργα.

Συναφώς, τα προληπτικά έργα της Περιφέρειας που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων δεν αποτελούν αντικείμενο του παρόντος σχεδίου. Για λόγους πληρότητας των δράσεων της Περιφέρειας στην συνολική διαχείριση των κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, αναφέρονται συνοπτικά στο παρόν τα έργα αυτά, που δρομολογούνται με εντολή Περιφερειάρχη και προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών αρμοδιότητας Περιφέρειας.
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του αντιπλημμυρικών έργων, αρμοδιότητας λειτουργίας και συντήρησης της Περιφέρειας.
- Την εκτέλεση εργασιών καθαρισμού ρεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα, εφόσον συντρέχουν λόγοι μετά από σχετικό έλεγχο.
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητας Περιφέρειας.
- Την παροχή οδηγιών και η παρακολούθηση εφαρμογής σχεδίων και εργασιών συντήρησης εγγειοβελτιωτικών έργων από τους ΟΕΒ. Ειδικά για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, καθώς οι ΟΕΒ σύμφωνα με το άρθ.6 του ν. 5106/2024 (ΦΕΚ 63^{Α}) αλλάζουν οργάνωση και υπάγονται στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας (ΟΔΥΘ) ΑΕ, ο οποίος είναι πλέον ο αρμόδιος φορέας
- Τον προγραμματισμό και εκτέλεση νέων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας.

Τα προληπτικά έργα των Περιφερειών που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων αναφέρονται αναλυτικά στα έγγραφα της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ. που αποστέλλονται.

3.2 Προπαρασκευαστικές δράσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας

- Συνεδρίαση Περιφερειακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) της Περιφέρειας, (ΑΔΑ: 9ΛΖ47ΛΡ-ΩΦΡ), με εντολή του Περιφερειάρχη / Περιφερειακά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) των Περιφερειακών Ενοτήτων, όπου θα συζητηθούν θέματα ετοιμότητας όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας αντιμετώπισης κινδύνων από

την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας/ Περιφερειακών Ενοτήτων

- Συντήρηση εξοπλισμού και μέσων της Περιφέρειας (συμπεριλαμβανομένων και των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων) που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας.
- Σύνταξη ή επικαιροποίηση των μνημονίων ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, από τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, βάσει των δράσεων που προβλέπονται στο ανωτέρω Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων της Περιφέρειας.
- Μετά τη σύνταξη ή επικαιροποίηση των ανωτέρω μνημονίων ενεργειών, κρίνεται σκόπιμο για λόγους άμεσης κινητοποίησης να κοινοποιούνται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛΑΣ σε επίπεδο Περιφέρειας.
- Κατάρτιση μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς, με τη μορφή Μητρώου Εργοληπτών (εταιρειών – φυσικών προσώπων) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας.
- Ενέργειες για ορισμό Περιφερειακού Συντονιστή Κρατικής Αρωγής (άρθρο 15 Ν.4797/2021 όπως ισχύει), με απόφαση του Περιφερειάρχη στις Περιφερειακές Ενότητες, ο οποίος αποτελεί τον μόνιμο σύνδεσμο της Περιφέρειας Θεσσαλίας με την Επιτροπή του άρθρου 13 «Κυβερνητική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής» του Ν. 4797/2021 όπως ισχύει. Ειδικά για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, με την υπ' αρ. 56247/17-10-2024 (ΦΕΚ 5933Β) εγκρίθηκε η υπ' αρ. 276/17/30-9-2024 (ΑΔΑ: ΡΔΧΝ7ΛΡ-143) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Θεσσαλίας που αφορά στην τροποποίηση του Οργανισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, σύμφωνα με την οποία ορίζονται οι αρμοδιότητες της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής καθώς και οι οργανικές μονάδες που την απαρτίζουν.
- Ενημέρωση του κοινού με μέριμνα του Γραφείου Περιφερειάρχη / Αντιπεριφερειάρχη ή της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων
- Ενημέρωση από τους οικείους Δήμους για τον εκ των προτέρων προσδιορισμό χώρων προσωρινής εναπόθεσης φερτών υλικών και μπαζών που ενδέχεται να προκύψουν από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σε χώρους αρμοδιότητάς τους εντός της Περιφέρειας Θεσσαλίας
- Διενέργεια ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ.

Οι ανωτέρω δράσεις πολιτικής προστασίας έχουν ως στόχο την ετοιμότητα του μηχανισμού πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων. Τονίζεται ότι στο πλαίσιο της προετοιμασίας, στην αρχή κάθε έτους ο Περιφερειάρχης με απόφασή του, η οποία εκδίδεται κατ' εξαίρεση όλων των υφισταμένων διατάξεων που αφορούν στην αντίστοιχη λειτουργία άλλων υπηρεσιών της Περιφέρειας και συνοδεύεται

από την πρόβλεψη για τη δέσμευση της σχετικής δαπάνης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 29 του Ν. 4483/2017 – ΦΕΚ 107Α/2017), θα καθορίζουν το ωράριο λειτουργίας των Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, ως προς την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από φυσικά φαινόμενα ή τεχνολογικά συμβάντα, σε 24ωρη ή 12ωρη βάση κατά τις εργάσιμες ημέρες του έτους, τις Κυριακές και τις εξαιρέσιμες ημέρες του έτους (άρθρο 29 του Ν. 4483/2017 – ΦΕΚ 107Α/2017).

3.3 Προπαρασκευαστική σύγκληση Περιφερειακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Στο πλαίσιο του συντονισμού και της επίβλεψης του έργου της πολιτικής προστασίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός των διοικητικών τους ορίων, κρίνεται απαραίτητο με εντολή του Περιφερειάρχη και ευθύνη των κατά τόπους αρμοδίων χωρικών Αντιπεριφερειαρχών να συγκαλούνται ετησίως πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου, τα Περιφερειακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) της Περιφέρειας και των Περιφερειακών Ενοτήτων με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων .

Στις συνεδριάσεις αυτές θα εξετασθούν θέματα σχετικά με:

- την ετοιμότητα των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των Περιφερειακών ενοτήτων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας (συντήρηση εξοπλισμού και μηχανημάτων, ανάθεση και καταμερισμός αρμοδιοτήτων, εξουσιοδοτικές πράξεις, κλπ)
- τη δυνατότητα διασφάλισης της επικοινωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και οργάνων σε επίπεδο Περιφέρειας για την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών.
- την ενημέρωση της Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας για τις δράσεις που αναλαμβάνουν οι λοιποί επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς και υπηρεσίες σε επίπεδο Περιφέρειας (ΠΣ, ΕΛΑΣ, κλπ).
- την συνδρομή στις δράσεις πολιτικής προστασίας των λοιπών φορέων (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΕΚΑΒ, κλπ) για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- την κατάσταση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών, ζητημάτων που αφορούν τις εργασίες καθαρισμού υδατορεμάτων, καθώς και των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας Περιφέρειας,
- τον προσδιορισμό μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας όταν προβλέπεται από την ΕΜΥ η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχές και καταιγίδες)
- τον προσδιορισμό δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΜΕΡΟΣ VII του παρόντος.
- την αξιοποίηση των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Περιφέρειας σε δράσεις για την υποστήριξη του έργου του Περιφερειάρχη και των χωρικών Αντιπεριφερειαρχών στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, καθώς και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Επίσης, κρίνεται σκόπιμο στις ανωτέρω συνεδριάσεις των ΠΕΣΟΠΠ να διευκρινιστούν έγκαιρα, ζητήματα που αφορούν τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Περιφερειών και των Δήμων σε έργα συντήρησης αντιπλημμυρικών έργων στα όρια ευθύνης των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και ζητήματα που

αφορούν τον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου ομβρίων υδάτων στο οδικό δίκτυο, με έμφαση στις αστικές περιοχές.

Στα ΠΕΣΟΠΠ είναι σκόπιμο να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ), που δραστηριοποιούνται στα όρια ευθύνης των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και της ΟΔΥΘ ΑΕ, για να ενημερώσουν σχετικά με την καλή λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητάς τους (στραγγιστικά δίκτυα, στραγγιστικοί τάφροι, αρδευτικά και στραγγιστικά αντλιοστάσια, μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας κλπ).

Μετά τη σύγκληση των Περιφερειακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) της Περιφέρειας και των Περιφερειακών Ενοτήτων, το γραφείο του Περιφερειάρχη και του χωρικού Αντιπεριφερειάρχη και οι γραμματείς του ΠΕΣΟΠΠ θα κοινοποιήσουν άμεσα τα πρακτικά της συνεδρίασης στην Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, καθώς και στους εκπροσωπούμενους στα ΠΕΣΟΠΠ φορείς.

3.4 Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας της Περιφέρειας για τις περιοχές που προβλέπεται από την ΕΜΥ η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες)

Η κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας λόγω τεκμηριωμένου κινδύνου για τις περιοχές που προβλέπεται από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ) η εκδήλωση έντονων ή και επικίνδυνων καιρικών φαινόμενων, όπως έντονες βροχοπτώσεις, ισχυρές καταιγίδες κτλ, σύμφωνα με τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), η αυξημένη ετοιμότητα των Περιφερειών αφορά κατά κύριο λόγο τις παρακάτω δράσεις:

- Ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων των Περιφερειών για την άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Ενημέρωση του κοινού σε τοπικό επίπεδο, βάσει των οδηγιών αυτοπροστασίας και των δελτίων τύπου που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τους πολίτες για την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων και πλημμυρών.
- Συμβολή στην ενημέρωση σε τοπικό επίπεδο, των αγροτών, κτηνοτρόφων και μελισσοκόμων για την αναμενόμενη εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων.
- Συγκρότηση συνεργείων υπερωριακής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή απογευματινής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή κατά νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες από υπαλλήλους των Υπηρεσιών τους, όπου κρίνεται σκόπιμο για την αντιμετώπιση της κατάστασης εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού τους, σε περίπτωση κήρυξης επαπειλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης πολιτικής προστασίας (άρθρο 26 του ν.4662/2020 ΦΕΚ $27^{Α}$ σύμφωνα με το άρθρο 23 Ν. 4915/2022 ΦΕΚ $63^{Α}$).

Στις περιπτώσεις που η ΕΜΥ εκδώσει Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), αυτά διαβιβάζονται από την Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ με ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να τεθούν οι φορείς σε κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για τον συντονισμό του έργου Πολιτικής Προστασίας, σε όλες τις φάσεις του κύκλου των καταστροφών και απειλών (άρθρο 30, παρ. 2α΄ του Ν.4662/2020), για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πρόβλεψης επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως οι έντονες βροχοπτώσεις, καταιγίδες, κλπ.

Αν και η ένταση, η διάρκεια και η χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων αποτελεί σημαντική αιτία πρόκλησης πλημμυρικών φαινομένων, η εμφάνιση ενός πλημμυρικού

φαινομένου εξαρτάται και από ένα πλήθος άλλων παραγόντων οι οποίοι μπορούν να δράσουν είτε αποτρεπτικά, είτε ενισχυτικά. Τέτοιοι παράγοντες που μπορούν να καθορίσουν την εμφάνιση ή όχι ενός πλημμυρικού φαινομένου είναι:

- η ικανότητα του υδρογραφικού δικτύου να παροχετεύσει αποτελεσματικά την επιφανειακή απορροή
- η γεωλογία, το μέγεθος και η γεωμορφολογία της λεκάνης απορροής
- ο κορεσμός του επιφανειακού εδάφους από προηγηθείσες βροχοπτώσεις
- η φυτοκάλυψη του εδάφους
- οι χρήσεις γης, κλπ.

Νοείται ότι τα επίπεδα ετοιμότητας της Περιφέρειας, αλλά και όλων των εμπλεκόμενων φορέων, βάσει των Έκτακτων Δελτίων Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) ή των Έκτακτων Δελτίων Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), οι συγκεκριμένες ενέργειες και η λήψη μέτρων καθορίζεται από τον σχεδιασμό τους.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που η ΕΜΥ εκδώσει Έκτακτο Δελτίο Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) ή Έκτακτο Δελτίο Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας δύναται να ενεργοποιήσει την γεωστοχευμένη προειδοποίηση πολιτών μέσω μηνύματος «112», στο πλαίσιο της ενημέρωσης των πολιτών για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τα έντονα καιρικά φαινόμενα.

Η έκδοση γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112)» του ΕΣΚΕΔΙΚ του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, είναι επικουρική των Δελτίων Τύπου που εκδίδει η ΓΓΠΠ και έχει σαν σκοπό την ενημέρωση των πολιτών για την εκδήλωσή τους και την ευαισθητοποίησή τους για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από ενδεχόμενα καταστροφικά φαινόμενα.

Νοείται ότι για την πλήρη αξιοποίηση της γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, θα πρέπει να υπάρχει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων πρόβλεψης των καιρικών φαινομένων, ακριβής χωρικός προσδιορισμός των περιοχών που αναμένεται να πληγούν, χρονικός προσδιορισμός της έναρξης και λήξης των φαινομένων στις περιοχές αυτές, καθώς και η προβλεπόμενη ένταση των φαινομένων.

3.5 Δράσεις της Περιφέρειας στην αντιμετώπιση κινδύνων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Ο Περιφερειάρχης ή οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχει ο Περιφερειάρχης, εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται από πληροφορίες που συνδέονται με την εξέλιξη των πλημμυρικών φαινομένων, στα πλαίσια του συντονιστικού τους ρόλου κατά κανόνα δρομολογούν αρχικά δράσεις που συνδέονται με:

- την κινητοποίηση, δια της Αυτοτελούς Δ/νσης και των Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας και των καθ' υλη αρμόδιων υπηρεσιών, του επιχειρησιακά εμπλεκόμενου δυναμικού και των μέσων πολιτικής προστασίας των Περιφερειών και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς,
- την υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκομένων φορέων (ΠΣ, ΕΛΑΣ, Δήμοι, κλπ), με μέσα που έχει άμεσα διαθέσιμα η Περιφέρεια ή δύναται να εξασφαλίσει μέσω μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς,
- την άρση εμποδίων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς του, για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.

- τη λήψη απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο ΜΕΡΟΣ VII του παρόντος.
- τη συνδρομή στο έργο των Δήμων στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες.
- την άμεση συγκρότηση συνεργείων για τον έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ),
- την ενημέρωση του κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας και τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από έντονα καιρικά φαινόμενα (βροχοπτώσεις, καταιγίδες, κλπ.), πλημμυρικά φαινόμενα,
- τη συνεχή επικοινωνία του Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη με τους Δημάρχους των περιοχών που έχουν πληγεί από την εκδήλωση των πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων πολιτικής προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών,
- την ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την εκδήλωση καταστροφικών φαινομένων, καθώς και για τις επιπτώσεις τους.
- την υποβολή αιτήματος προς τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την ενεργοποίηση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) και της ΓΓΠΠ, σε περιπτώσεις συντελεσθέντος ή εν εξελίξει καταστροφικού φαινομένου γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις) σύμφωνα με τα 4927/5-07-2016 και 6044/25-08-2016 έγγραφα της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.
- την υποβολή εισήγησης για κήρυξη των πληγέντων περιοχών από πλημμυρικά φαινόμενα σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας ή Κατάσταση Ειδικής Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας.
- τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών της Περιφέρειας μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου.
- ότι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Νοείται ότι κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήματα παροχής βοήθειας στους πληγέντες, συνδρομής στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού, όπως και η διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητας των Περιφερειών για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.

Επίσης, ο Περιφερειάρχης σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τις κατά τόπους Δημοτικές Αρχές, εκδίδουν απόφαση διακοπής μαθημάτων λόγω έκτακτων συνθηκών στη χωρική αρμοδιότητα της Περιφέρειας (αρθ. 186 του Ν3852/2010).

3.6 Δράσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Η άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από την Περιφέρεια συνδέεται με δράσεις που αφορούν:

- τη συνδρομή των Δήμων στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες - προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη, σε συνεργασία με τους οικείους Δήμους.
- τη γνωστοποίηση μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για τη λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που οι ιδιοκτησίες τους έχουν πληγεί και χρειάζονται άμεση προσωρινή διαμονή, σε συνεννόηση με τους οικείους Δήμους.

- την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στη Περιφέρεια για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο της Περιφέρειας
- την υποβολή εισήγησης για κήρυξη των πληγέντων περιοχών σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας ή Κατάσταση Ειδικής Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας.
- τη συγκρότηση συνεργείων από υπαλλήλους των Δ/νσεων Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας προκειμένου να μεταβούν και να προβούν εντός της πληγείσας περιοχής σε άμεσο οπτικό έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους,
- την ενημέρωση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων πολιτικής προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- τη γνωστοποίηση της καταστροφής (ημερομηνία εκδήλωσης πλημμύρας, πληγείσες περιοχές) στη ΓΔΑΕΦΚ, μέσω της Αυτοτελούς Δνσης Κρατικής Αρωγής
- ότι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Εν συνεχεία, ο Περιφερειάρχης ή οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες, που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχει ο Περιφερειάρχης, έχοντας υπόψη τυχόν αιτήματα συνδρομής προς υποστήριξη του έργου άλλων φορέων (ΠΣ, Δήμοι, κλπ) και τις επιπτώσεις του καταστροφικού φαινομένου σε έργα και υποδομές αρμοδιότητας Περιφέρειας, συγκροτούν κατάλληλα συνεργεία για:

- τον καθαρισμό εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής στις οδούς αρμοδιότητάς τους και καθαρισμός λοιπών αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους,
- την αποκατάσταση βατότητας των αποκλεισμένων οδών αρμοδιότητάς τους με την απομάκρυνση φερτών υλικών και πλημμυρικών υδάτων από το οδόστρωμα και αποκατάσταση της οδικής κυκλοφορίας,
- τη μεταφορά των ανωτέρω φερτών υλικών στους χώρους που έχουν ήδη προσδιοριστεί σε συνεργασία με τους οικείους Δήμους για την προσωρινή εναπόθεση φερτών υλικών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και τη δρομολόγηση δράσεων προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, ανάκτησης και διάθεσής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία διαχείρισης μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.
- την αποκατάσταση λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης της Περιφέρειας,
- την εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, εμπορικά καταστήματα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις, άλλες επιχειρήσεις και φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν πληγεί από πλημμύρες.
- την υποβολή αιτήματος προς τη ΔΑΕΦΚ-ΚΕ για οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής, συνοδευόμενο από συγκεντρωτικές καταστάσεις των πορισμάτων των αυτοψιών ανά τοπική κοινότητα από τον Δήμο και την Περιφέρεια (για κατοικίες και επιχειρήσεις αντίστοιχα), μέσω της Αυτοτελούς Δνσης Κρατικής Αρωγής

Σε περιπτώσεις που το δυναμικό και τα μέσα που έχει άμεσα διαθέσιμα η Περιφέρεια, ή δύναται να εξασφαλίσει μέσω μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς, δεν επαρκούν για την άμεση διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρών, δύναται να αιτηθεί μέσω του ΕΣΚΕΔΙΚ συνδρομή από άλλους φορείς (Ένοπλες Δυνάμεις, κλπ).

Για τα πάσης φύσεως αντιπλημμυρικά έργα αρμοδιότητας Περιφέρειας, το έργο της άμεσης αποκατάστασης της λειτουργίας τους πραγματοποιείται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων και δύναται να υποστηρίζεται από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και τα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων, τα οποία με εντολή Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη δύναται να συνδράμουν στο έργο της διάθεσης δυναμικού και μέσων για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από την καταστροφή.

3.7 Σύγκληση Περιφερειακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) Περιφέρειας / Περιφερειακών Ενοτήτων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, ο Περιφερειάρχης ή και οι αρμόδιοι χωρικοί Αντιπεριφερειάρχες, που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχει ο οικείος Περιφερειάρχης, δύναται προς υποβοήθηση του έργου τους να συγκαλούν τα Περιφερειακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων, που εμπλέκονται σε τοπικό επίπεδο, σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Ειδικότερα, στα ανωτέρω ΠΕΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων κρίνεται σκόπιμο να εξετάζονται κατά κύριο λόγο θέματα σχετικά με:

- την παροχή στοιχείων από όλους τους αρμόδιους συμμετέχοντες φορείς για την πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου καθώς και για τις συνέπειές του, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.
- την αμοιβαία ενημέρωση για τη διαθεσιμότητα δυναμικού και μέσων των φορέων που εκπροσωπούνται σ' αυτό για την υλοποίηση των δράσεων και μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- τη διάθεση προσωπικού και μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, με βάση τις ανάγκες, όπως αυτές καταγράφονται και ιεραρχούνται από τους συμμετέχοντες στο ΠΕΣΟΠΠ.
- τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο ΠΕΣΟΠΠ, εφόσον αποφασιστεί από τον Περιφερειάρχη ή τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη η εφαρμογή του μέτρου της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΜΕΡΟΣ XI του παρόντος.
- τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο ΠΕΣΟΠΠ στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες σχετικά με ζητήματα που συνδέονται με προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω της καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη.
- την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στη Περιφέρεια για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο της Περιφέρειας.
- ζητήματα που συνδέονται με την επικοινωνία και την ροή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκομένων φορέων.
- ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Επίσης, σε περιπτώσεις όπου από τα πλημμυρικά φαινόμενα πλήττονται εκτάσεις με εγγειοβελτιωτικά έργα εντός των ορίων ευθύνης των Περιφερειακών Ενοτήτων, στα ανωτέρω ΠΕΣΟΠΠ είναι σκόπιμο να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των

αρμόδιων για την λειτουργία και συντήρησή τους Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ), καθώς και της ΟΔΥΘ ΑΕ, προκειμένου να ενημερώσουν σχετικά με την καλή λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητάς τους (αποστράγγιση του πλεονάζοντος αρδευτικού, επιφανειακού και εδαφικού νερού, η παροχέτευση πλημμυρικών ροών, αποκατάσταση βλαβών στο αγροτικό οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, κλπ).

ΜΕΡΟΣ IV
ΣΥΣΤΗΜΑ
ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ IV. ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Μετά την εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου οι φορείς πολιτικής προστασίας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, κινητοποιούνται άμεσα και δρομολογούν σειρά δράσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών. Προϋπόθεση για την αποτελεσματική απόκριση των φορέων πολιτικής προστασίας της χώρας είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η διαλειτουργικότητα σε όλα τα επίπεδα Διοίκησης.

Στο παρόν Μέρος IV προσδιορίζονται οι οργανικές μονάδες (διαγράμματα 1 & 2), οι υπεύθυνοι των οργανικών μονάδων, το προσωπικό και τα μέσα των Περιφερειών που εμπλέκονται ανά δράση Πολιτικής Προστασίας, όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στο Μέρος ΙΙΙ του σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων της Περιφέρειας. Αναλυτική ονομαστική κατάσταση υπευθύνων, καθώς και επιχειρησιακά έτοιμων μέσων, θα προσδιορίζονται στο Παράρτημα Β του σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων της Περιφέρειας.

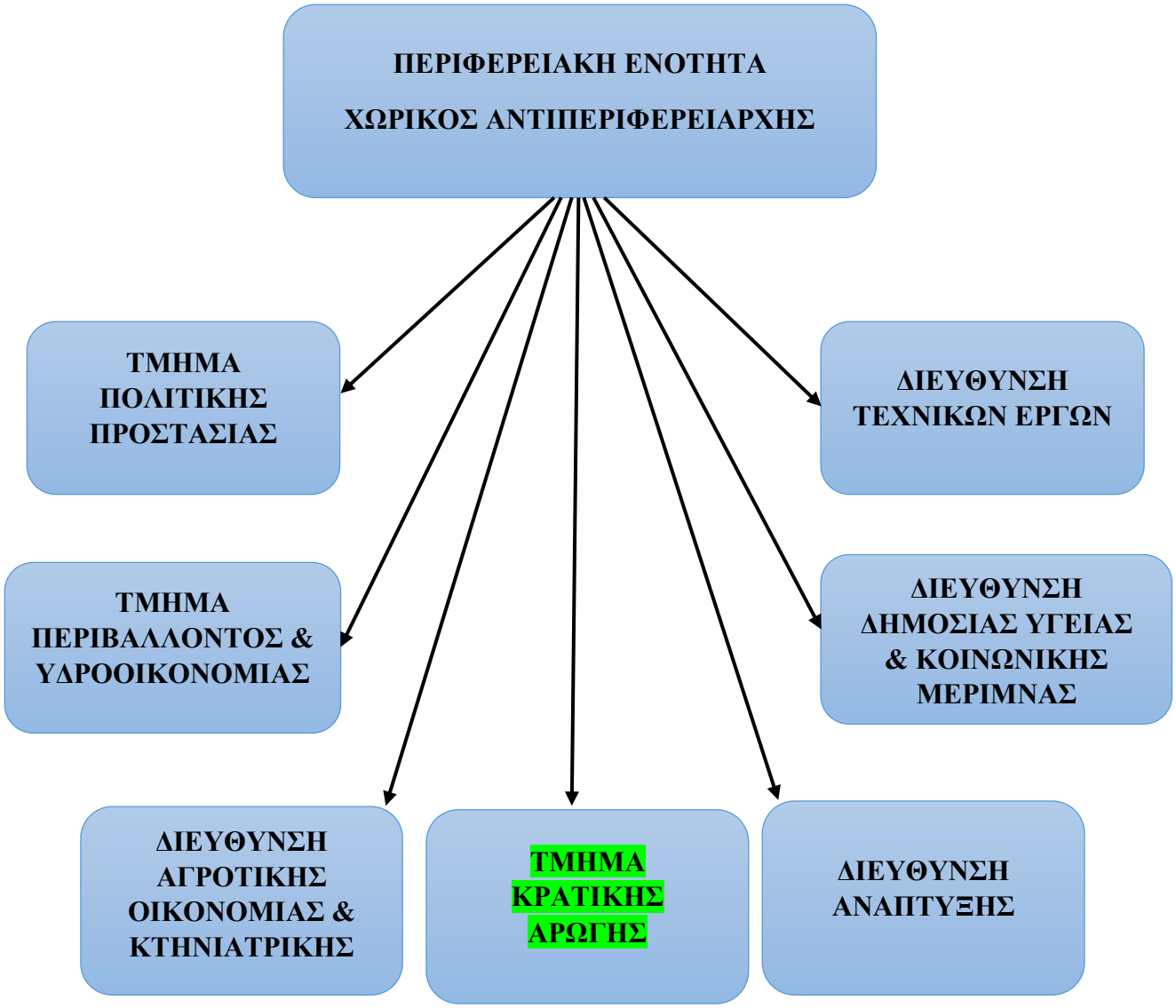
Επίσης, προσδιορίζονται τα διοικητικά όργανα (Περιφερειάρχης, αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης, Δ/ντής Πολιτικής Προστασίας, κ.λ.π.) που λαμβάνουν αποφάσεις (ποιος αποφασίζει τι) ανά δράση με βάση την οργανωτική δομή της Περιφέρειας.

Διάγραμμα1. Οργανικές μονάδες της Περιφέρειας που εμπλέκονται σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας

Στο Διάγραμμα που ακολουθεί, **(Διάγραμμα 2)** αποδίδονται σχηματικά οι οργανικές μονάδες της Περιφέρειας Θεσσαλίας που εμπλέκονται άμεσα στις δράσεις πολιτικής προστασίας.

Διάγραμμα 2. Οργανικές μονάδες της Περιφερειακής Ενότητας που εμπλέκονται σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας

ΜΕΡΟΣ V
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ
ΡΟΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΜΕΡΟΣ V. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

5.1 Επικοινωνία μεταξύ των Υπηρεσιών της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Οι επικοινωνίες μεταξύ των Φορέων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, γίνονται κατά κανόνα με τη χρήση:

- Σταθερά τηλέφωνα
- Κινητά τηλέφωνα (κλήσεις και SMS)
- Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (E-mail)
- Αλληλογραφία
- Προφορικά (δια ζώσης ή τηλεδιάσκεψη)
- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- Και με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο (ΠΥ, Αστυνομία, Ραδιοερασιτέχνες,κλπ)

5.2 Ροή πληροφόρησης συμβάντος

Σε περίπτωση έκτακτης κατάστασης η ροή της πληροφόρησης συνήθως φτάνει στα Σώματα Ασφαλείας, τα οποία στις περισσότερες των περιπτώσεων επιλαμβάνονται του συμβάντος σύμφωνα με τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό. Όταν απαιτηθεί συνδρομή αρμόδιας Υπηρεσίας με τεχνικά ή άλλα μέσα, αυτή προσφέρεται κατόπιν προφορικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού ή του ΠΕΚΕ (Περιφερειακό Επιχειρησιακό Κέντρο της ΠΥ).

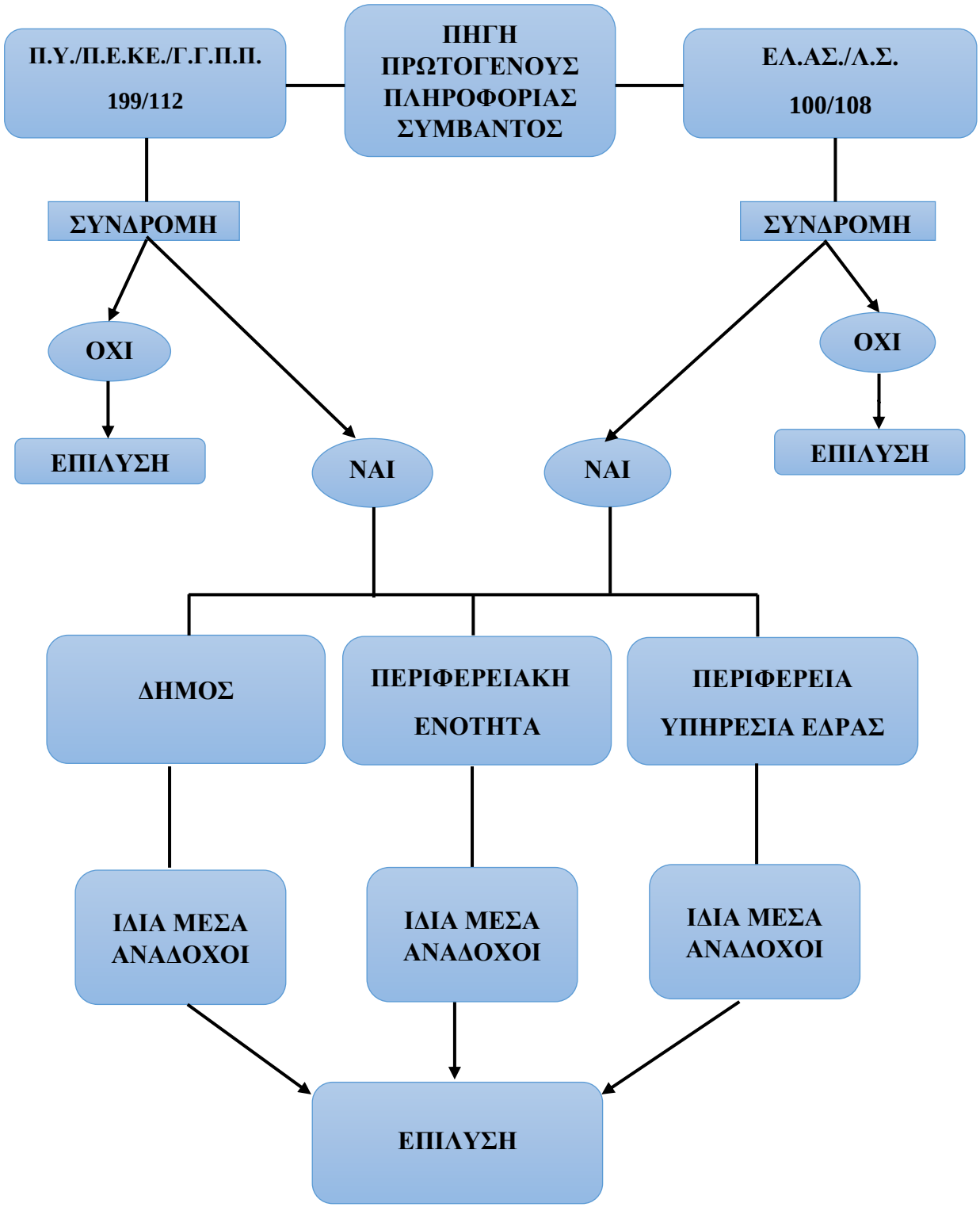
Σε μερικές περιπτώσεις έκτακτης κατάστασης (ειδικά όταν δε χρήζει διάσωσης) η ροή της πληροφόρησης φτάνει απευθείας σε αρμόδια για το συμβάν Τεχνική Υπηρεσία, (συνήθως δια της Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ή της Περιφέρειας), η οποία επιλαμβάνεται με ιδία μέσα ή με ανάδοχους.

Όταν δεν είναι άμεσα εφικτή η επίλυση του συμβάντος, τότε η χωρικά αρμόδια Υπηρεσία αναλαμβάνει άλλες δράσεις προστασίας έως την πλήρη αποκατάσταση (π.χ. κλείσιμο δρόμου, αποκλεισμός περιοχής, άρση κατάπτωσης, καθαρισμός τάφρου, κλαδοκοπή, κ.λπ.) ζητώντας και τη συνδρομή της Αστυνομίας/Τροχαίας, όπου κρίνεται αναγκαίο για την αστυνόμευση.

Σε κάθε περίπτωση, μετά την επίλυση του προβλήματος υπάρχει μια ανάδραση μεταξύ της πηγής της πληροφορίας και του επιλαμβάνοντος το συμβάν για να εξακριβωθεί η πλήρης αποκατάσταση. Ταυτόχρονα από την Αυτοτελή Δνση Πολιτικής Προστασίας και το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της Ενότητας ενημερώνονται άμεσα ο Περιφερειάρχης / αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης, ανάλογα και με την κρισιμότητα του συμβάντος.

Η ροή πληροφόρησης συμβάντος απεικονίζεται συνοπτικά στο παρακάτω διάγραμμα 3.

Διάγραμμα 3. Ροή πληροφόρησης συμβάντος

ΜΕΡΟΣ VI. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Στο παρόν ΜΕΡΟΣ VI δίνονται συντονιστικές οδηγίες για τη απόκριση όλων των εμπλεκόμενων φορέων, για την από κοινού αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών και την εξασφάλιση ενιαίας και συγχρονισμένης δράσης.

6.1 Αυξημένη ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κινδύνου από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Η αυξημένη ετοιμότητα των φορέων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων θα πρέπει να βασίζεται στις καθημερινές προγνώσεις των καιρικών φαινομένων. Αν και η ένταση, η διάρκεια και η χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων αποτελεί σημαντική αιτία πρόκλησης πλημμυρικών φαινομένων, η εμφάνιση ενός πλημμυρικού φαινομένου εξαρτάται και από ένα πλήθος άλλων παραγόντων οι οποίοι μπορούν να δράσουν είτε αποτρεπτικά, είτε ενισχυτικά. Τέτοιοι **παράγοντες** που μπορούν να καθορίσουν την εμφάνιση ή όχι ενός πλημμυρικού φαινομένου είναι:

- η ικανότητα του υδρογραφικού δικτύου να παροχετεύσει αποτελεσματικά την επιφανειακή απορροή
- η γεωλογία, το μέγεθος και η γεωμορφολογία της λεκάνης απορροής
- ο κορεσμός του επιφανειακού εδάφους από προηγηθείσες βροχοπτώσεις
- η φυτοκάλυψη του εδάφους
- οι χρήσεις γης, κλπ.

Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει θεσμοθετημένος φορέας, εξειδικευμένος στην υδρολογία, αρμόδιος για την έκδοση επίσημης προειδοποίησης σχετικά με τον κίνδυνο πλημμύρας, σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, με την χρήση κατάλληλων μοντέλων προσομοίωσης υδρολογικού ισοζυγίου της λεκάνης απορροής, μετά τη λήψη της πρόγνωσης από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία για την ένταση, τη διάρκεια και τη χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων.

Επιπρόσθετα, για τον ακριβέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό εμφάνισης ενός πλημμυρικού φαινομένου σε μια λεκάνης απορροής, απαιτείται και η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση της έντασης και κατανομής των βροχοπτώσεων. Η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση καιρού (nowcasting) απαιτεί την χρήση ειδικών μετεωρολογικών RADAR σε συνδυασμό με δεδομένα επίγειών σταθμών και άλλων μετεωρολογικών παραμέτρων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και κατάλληλο λογισμικό το οποίο μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη των φαινομένων τις επόμενες ώρες. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει μέχρι σήμερα η δυνατότητα βραχυπρόθεσμης πρόγνωσης καιρού από την ΕΜΥ

Θεσμικά, ο επίσημος φορέας πρόγνωσης καιρικών φαινομένων, όπως έντονων βροχοπτώσεων, ισχυρών καταιγίδων κτλ., είναι η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ) (ΠΔ 161/1997, ΦΕΚ 142/Α΄/1997), όπως φαίνεται στο παρακάτω Διάγραμμα 4.

Τονίζεται ότι μετεωρολογικά προϊόντα (αριθμητικά μοντέλα πρόγνωσης καιρού, άλλες ειδικές προγνώσεις καιρού, κλπ) που παράγουν εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλα ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, έχουν ερευνητικό και ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν θεσμικά από την πολιτεία για την τεκμηρίωση κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας λόγω έντονων καιρικών φαινομένων, που γίνεται μόνο κατόπιν των σχετικών επίσημων προγνώσεων της ΕΜΥ.

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των φορέων υλοποίησης έργων και δράσεων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων οφείλουν να ενημερώνονται σε καθημερινή βάση για την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων σύμφωνα με τις επίσημες προγνώσεις της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, όπως αυτές παρέχονται καθημερινά από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία. Επίσης, η ΕΜΥ εκτός των καθημερινών δελτίων πρόγνωσης καιρού εκδίδει και Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), τα οποία προσδιορίζουν χωρικά και χρονικά την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων (υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/1-2-2010 έγγραφο της ΕΜΥ). Τα ανωτέρω έκτακτα δελτία της ΕΜΥ (ΕΔΕΚ και ΕΔΠΕΚΦ) αποτελούν πληροφορία με βαρύνουσα σημασία για την ετοιμότητα των φορέων.

Τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ και αποστέλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.) διαβιβάζονται με ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να τεθούν οι φορείς σε κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας σε εφαρμογή του άρθρ. 2 παρ.4α του Ν. 3013/2002 για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πρόβλεψης έντονων ή επικίνδυνων καιρικών φαινομένων. Τα επίπεδα ετοιμότητας βάσει των Έκτακτων Δελτίων Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) ή των Έκτακτων Δελτίων Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), οι συγκεκριμένες ενέργειες του κάθε επιχειρησιακά εμπλεκόμενου Φορέα σε κάθε επίπεδο και η λήψη πρόσθετων μέτρων καθορίζεται από τον αντίστοιχο σχεδιασμό του.

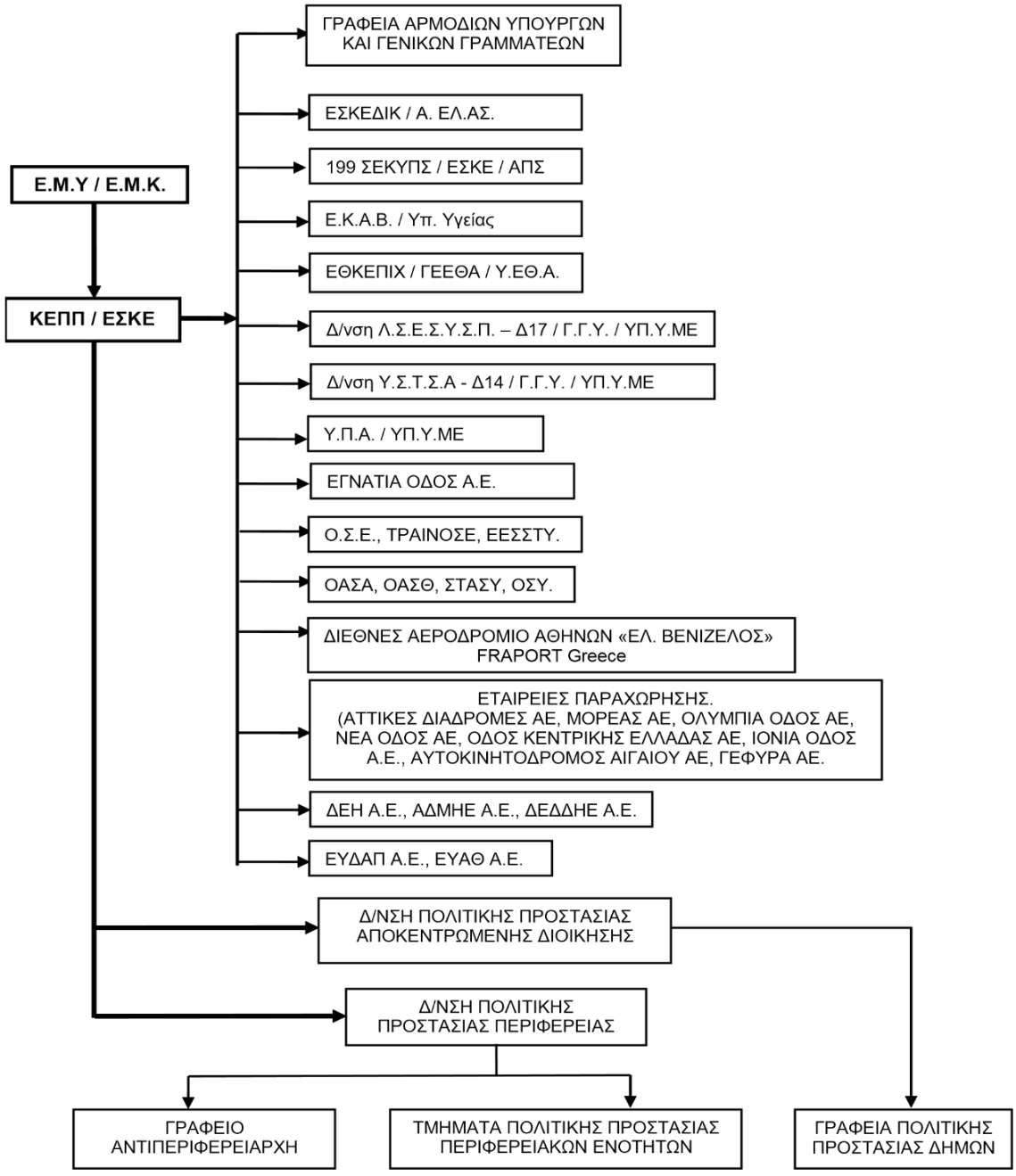
Στους αποδέκτες του ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από τη Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του ΕΣΚΕΔΙΚ, με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ, συμπεριλαμβάνονται και φορείς που εμπλέκονται σε δράσεις λειτουργίας και συντήρησης του οδικού δικτύου, καθώς και φορείς παροχής συγκοινωνιακών υπηρεσιών, λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας κλπ, προκειμένου να δρομολογούν δράσεις που συνδέονται με την ετοιμότητά τους βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού τους.

Με βάση τα παραπάνω, η Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (ΜΕΦ Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ. οφείλει μετά από σχετική αλληλογραφία, να διαθέτει επικαιροποιημένο κατάλογο με τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) όλων των εμπλεκόμενων φορέων στους οποίους θα αποστέλλονται οι επίσημες προγνώσεις της ΕΜΥ και οι προειδοποιήσεις, προκειμένου να ενημερώνονται. Μετά την αποστολή των σχετικών προειδοποιήσεων της Μονάδας Εμπλεκομένων Φορέων (ΜΕΦ Unit3 -COMPRES) του ΕΣΚΕΔΙΚ προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τις Περιφέρειες για την εκδήλωση έντονων ή και επικίνδυνων καιρικών φαινόμενων βάσει των Έκτακτων Δελτίων Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) ή των Έκτακτων Δελτίων Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), η περαιτέρω κοινοποίησή τους, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τους υπεύθυνους Πολιτικής Προστασίας των Δήμων θα γίνεται με ευθύνη των Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Νοείται ότι οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων που λαμβάνουν από το Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του ΕΣΚΕΔΙΚ τα ιδιαίτερα προειδοποιητικά σήματα, με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ) που εκδίδονται από την ΕΜΥ, δύναται μετά από πάγια εντολή των Περιφερειαρχών και Δημάρχων να ενημερώνουν τους υπεύθυνους των επιχειρησιακά εμπλεκομένων οργανικών μονάδων των Περιφερειών και των Δήμων αντίστοιχα, προκειμένου να τεθούν σε ετοιμότητα πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από πλημμύρες, σύμφωνα με το σχεδιασμό τους.

Η δρομολόγηση της αποστολής του ανωτέρω ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από τη Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (ΜΕΦ Unit3 -COMPRES) του ΕΣΚΕΔΙΚ παρουσιάζεται αναλυτικά στο ακόλουθο Διάγραμμα 4.

Διάγραμμα 4. Διάγραμμα ροής αποστολής των Έκτακτων Δελτίων της ΕΜΥ (ΕΔΕΚ),Έκτακτα δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΦΚ)και ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από το Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.

Η περαιτέρω προώθηση του προειδοποιητικού σήματος γίνεται ως εξής :

Α) με αποστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε επίπεδο Περιφερειακών ενοτήτων από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας προς:

- Περιφερειάρχη
- Πρόεδρο Περιφερειακού Συμβουλίου
- Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων
- Θεματικό Αντιπεριφερειάρχη Πολιτικής Προστασίας
- Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων
- Περιφερειακό Συντονιστή Πολιτικής Προστασίας / Ειδικοί σύμβουλοι
- Γραφείο Τύπου (με συνημμένο δελτίο τύπου)
- Γενικές Διευθύνσεις Περιφέρειας (για να ενημερώσουν αρμοδίως τα υποκείμενες οργανικές τους μονάδες)
- Δήμαρχοι της Περιφερειακής Ενότητας & αντίστοιχοι Αντιδήμαρχοι αρμόδιοι για θέματα Πολιτικής Προστασίας (υπενθύμιση διότι το λαμβάνουν επίσημα από την Αποκεντρωμένη)

Επίσης από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας αναρτάται ενημέρωση στις υφιστάμενες σελίδες κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση του κοινού.

Β) Επιπρόσθετα, δύναται να γίνει με αποστολή SMS/WhatsApp/Viber σε επίπεδο Περιφέρειας από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας προς:

- Περιφερειάρχη
- Πρόεδρο Περιφερειακού Συμβουλίου
- Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων
- Θεματικό Αντιπεριφερειάρχη Πολιτικής Προστασίας
- Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων
- Προσωπικό της Αυτοτελούς Δ/νσης
- Περιφερειακό Συντονιστή Πολιτικής Προστασίας / Ειδικοί σύμβουλοι
- Γενικοί Διευθυντές
- Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας
- Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού
- Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας
- Δ/νση Κτηνιατρικής
- Δ/νση Υγείας
- Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας
- Δ/νση Κρατικής Αρωγής
- Γραφείο Τύπου
- Και σε οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία κριθεί αναγκαίο

Και στη συνέχεια:

Γ) Τα Τμήματα των Περιφερειακών Ενοτήτων με τη σειρά τους επίσης δύναται με mail/SMS/WhatsApp/Viber να προειδοποιούν Φορείς και Υπηρεσίες που εμπλέκονται στον μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τον παρακάτω Κατάλογο:

- Προσωπικό του Τμήματος
- Δήμαρχοι της Περιφερειακής Ενότητας & αντίστοιχοι Αντιδήμαρχοι αρμόδιοι για θέματα Πολιτικής Προστασίας (υπενθύμιση διότι το λαμβάνουν επίσημα από την Αποκεντρωμένη)
- Δ/ντή Δ/νσης Τεχνικών Έργων της Περ. Ενότητας
- Δ/ντή της Δ/νσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περ. Ενότητας
- Δ/ντή της Δ/νσης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της Περ. Ενότητας
- Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας της Περ. Ενότητας

- Επικεφαλής Εθελοντικών Ομάδων της Περ. Ενότητας
- Και σε οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία κριθεί αναγκαίο

6.2 Διοίκηση, Έλεγχος και Συντονισμός επιχειρήσεων

Για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και τη διαχείριση των συνεπειών (συμπεριλαμβανομένης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών και της άμεσης-βραχείας αποκατάστασης), η Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός των επιχειρήσεων αποτελεί ευθύνη των οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειάρχης/αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης, Δήμαρχος) τα οποία αναλόγως της κλιμάκωσης υλοποιούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους δράσεις πολιτικής προστασίας, ενημερώνοντας ταυτόχρονα το ανώτερο διοικητικά Όργανο Πολιτικής Προστασίας.

Η Διοίκηση, ο Έλεγχος & ο Συντονισμός επιμέρους επιχειρησιακών δράσεων αναλαμβάνεται από τους καθ' ύλη αρμόδιους φορείς.

- Δράσεις έρευνας και διάσωσης, άντλησης υδάτων από κατακλυσμένα κτήρια και κτηριακές εγκαταστάσεις, καθώς και ενίσχυσης σε προσωπικό και μέσα του ΠΣ, αναλαμβάνονται και συντονίζονται από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του έργου στην περιοχή του συμβάντος.
- Δράσεις έρευνας και διάσωσης στη χωρική αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (θαλάσσιος χώρος, αιγιαλός και παραλία) αναλαμβάνονται και συντονίζονται από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ
- Δράσεις ασφάλειας, μέτρων τροχαίας, υποστήριξη μέτρων προστασίας πολιτών αναλαμβάνονται και συντονίζονται από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας και σε περίπτωση περιοχής αρμοδιότητας Λιμενικού Σώματος, από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Λιμενικού Σώματος.
- Δράσεις ιατρικής υποστήριξης, διακομιδής τραυματιών-ασθενών και ενεργοποίησης των κατά τόπους μονάδων υγείας (νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κλπ).αναλαμβάνονται και συντονίζονται από το ΕΚΑΒ (Κεντρική Υπηρεσία ή Παράρτημα ΕΚΑΒ).

6.3 Αρχική ειδοποίηση για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες

Αρχική ειδοποίηση νοείται η επίσημη ενημέρωση των εμπλεκομένων φορέων για την εκδήλωση πλημμύρας, τόσο σε τοπικό όσο και περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο, από τους αρμόδιους προς τούτο φορείς. Η αρχική ειδοποίηση για την εκδήλωση πλημμύρας έχει στόχο την άμεση συλλογή πληροφοριών μετά την εκδήλωση του φαινομένου, σχετικών με την επικρατούσα κατάσταση και τις επηρεαζόμενες περιοχές, καθώς και την ενημέρωση των άμεσα εμπλεκομένων στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών, τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο.

Οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛΑΣ αποτελούν θεσμικά τον φορέα επίσημης ενημέρωσης της Μονάδας Εμπλεκομένων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του ΕΣΚΕΔΙΚ. και των εμπλεκομένων φορέων για την επικρατούσα κατάσταση στην περιοχή ευθύνης τους μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, δεδομένου ότι λειτουργούν σε 24-ωρη βάση και κατά κανόνα είναι αυτές οι οποίες μπορούν άμεσα να συλλέξουν πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση και την επηρεαζόμενη περιοχή (Παράρτημα Ε, Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης», ΥΑ 1299/10-04-2003 ΦΕΚ 423Β/2003). Τη δράση μπορούν να υποστηρίξουν και οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του ΠΣ, οι οποίες επίσης λειτουργούν σε 24-ωρη βάση. Οι ανωτέρω υπηρεσίες ενημερώνουν άμεσα τις διοικητικά ανώτερες δομές τους, τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Περιφερειάρχης, Αντιπεριφερειάρχης και Δήμαρχος), καθώς και τη Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (Unit3 - COMPRES) του ΕΣΚΕΔΙΚ.

Με εντολή του Περιφερειάρχη και των Δημάρχων, κινητοποιούνται οι υπεύθυνοι των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας και του Δήμου στην πληγείσα περιοχή για την άμεση διαχείριση των συνεπειών και την παροχή βοήθειας στους πληγέντες.

Η Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του ΕΣΚΕΔΙΚ, μετά την πρώτη ενημέρωσή του για την εκδήλωση πλημμύρας, κυρίως από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛΑΣ και του 199, επικοινωνεί με την Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και τα κατά τόπους Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων προκειμένου να συλλέξει περαιτέρω πληροφορίες για τις περιοχές που επλήγησαν και ενημερώνει τον Διοικητή ΕΣΚΕΔΙΚ και τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛΑΣ, οι οποίες θεσμικά, όπως έχει ήδη αναφερθεί (ΥΑ 1299/10-04-2003, ΦΕΚ 423Α/2003), δια των αρμόδιων οργάνων τους συλλέγουν πληροφορίες σχετικές με τις επιπτώσεις που έχει προκαλέσει η πλημμύρα (ζημιές, θύματα, κτλ.), ενημερώνουν άμεσα:

- τους επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς σε τοπικό επίπεδο (ΠΣ, Ε.Κ.Α.Β., κλπ) για συμβάντα αρμοδιότητάς τους,
- τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Αντιπεριφερειάρχης, Περιφερειάρχης),
- τη Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του ΕΣΚΕΔΙΚ, τηλεφωνικώς και γραπτώς όταν αυτό είναι εφικτό (συνοπτική έγγραφη αναφορά: ΥΑ 1299/10-04-2003 ΦΕΚ 423Α/2003).

Διευκρινίζεται, ότι η επίσημη ενημέρωση του κοινού για την επικρατούσα κατάσταση και τη βατότητα του οδικού δικτύου από πλευράς πλημμυρικών φαινομένων, αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους υπευθύνων υπηρεσιών της ΕΛΑΣ. Η ανωτέρω ενημέρωση για την επικρατούσα κατάσταση και τη βατότητα του οδικού δικτύου πραγματοποιείται κατά περίπτωση με την έκδοση δελτίων τύπου και ανακοινώσεων, με την μορφή προφορικών δηλώσεων και συνεντεύξεων, καθώς και μέσω της ιστοσελίδας της ΕΛΑΣ (www.astynomia.gr).

Επισημαίνεται ότι οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛΑΣ δύναται να λαμβάνουν εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών προσωρινά μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας, όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για την αντιμετώπιση τελείως προσωρινών καταστάσεων (άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας Ν. 2696/1999 – ΦΕΚ 57/Α΄/1999), όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 9 του άρθρου 48 του Ν. 4313/2014).

Επίσης, η ΕΛΑΣ, όταν αυτό απαιτείται και είναι εφικτό, δύναται με τα εναέρια μέσα που διαθέτει να πραγματοποιεί πτήσεις πάνω από τις πληγείσες περιοχές για την από αέρος συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις της πλημμύρας και την επικρατούσα κατάσταση, με στόχο την ταχύτερη και πληρέστερη ενημέρωση της Κεντρικής Διοίκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής του εγκεκριμένου Ειδικού Σχεδίου Κινητοποίησης της ΕΛΑΣ για την αντιμετώπιση καταστροφών που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα (5301/4/16-λδ/20-06-2006 έγγραφο της ΕΛΑΣ/ΑΕΑ., 4096/12-07-2006 έγγραφό μας).

6.4 Επικοινωνίες

Οι επικοινωνίες μεταξύ των Φορέων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, γίνονται κατά κανόνα με τη χρήση των δικτύων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας σε όλα τα στάδια επιχειρήσεων.

Για τις ενδοεπικοινωνίες τους οι εμπλεκόμενοι φορείς δύναται να χρησιμοποιούν και δίκτυα ασύρματων επικοινωνιών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον επιχειρησιακό σχεδιασμό τους.

Η ανταλλαγή πληροφοριών, η αποστολή αιτημάτων, κλπ. που πραγματοποιούνται μέσω τηλεφωνικών επικοινωνιών, δύναται να ακολουθείται με την αποστολή εγγράφων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου όταν αυτό απαιτείται και είναι εφικτό.

6.5 Κινητοποίηση

Στο στάδιο αυτό, όλοι οι φορείς υπεύθυνοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, λαμβάνοντας υπόψη την αρχική εκτίμηση των συνεπειών, αξιολογώντας τις πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση καθώς και τα πιθανά αιτήματα συνδρομής προς άλλους φορείς, κινητοποιούν το εμπλεκόμενο προσωπικό και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους για την υλοποίηση δράσεων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών της καταστροφής, βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού τους.

Νοείται ότι το επίπεδο κλιμάκωσης και κινητοποίησης του εμπλεκομένου προσωπικού και μέσων δύναται να τροποποιηθεί όταν αυτό απαιτηθεί βάσει της αξιολόγησης των νεότερων δεδομένων που αφορούν στις συνέπειες του καταστροφικού φαινομένου. Κριτήρια κλιμάκωσης θεωρούνται:

- η αδυναμία αντιμετώπισης της καταστροφής από το κατώτερο διοικητικό επίπεδο λόγω ανεπάρκειας διατιθέμενων πόρων
- η έκταση της καταστροφής
- το μέγεθος των απωλειών ή ζημιών (ένταση της καταστροφής)

Διευκρινίζεται ότι η κλιμάκωση της κινητοποίησης του κάθε φορέα δεν πρέπει να συγχέεται με τη γενικότερη κλιμάκωση της κινητοποίησης των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκομένων φορέων και είναι δυνατόν να λαμβάνει χώρα σε διαφορετικό χρόνο, όπως προκύπτει από το ρόλο και τις αρμοδιότητες του.

6.5.1 Κινητοποίηση σε τοπικό επίπεδο

Οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές με βάση την αρχική εκτίμηση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρών και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους κινητοποιούν τους διαθέσιμους πόρους, αν αυτό απαιτηθεί, για τη λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων έκτακτης ανάγκης (ΠΣ, Ε.Κ.Α.Β., κλπ), καθώς και την επιτήρηση και τη διακοπή κυκλοφορίας, ιδίως στα σημεία στα οποία το οδικό δίκτυο διασταυρώνεται με χειμάρρους χωρίς γέφυρα (Ιρλανδικές διαβάσεις), προς αποφυγή ατυχημάτων κατά τη διέλευση οχημάτων. Όπως έχει ήδη αναφερθεί οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛΑΣ δύναται να λαμβάνουν εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών προσωρινά μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας, όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για την αντιμετώπιση τελείως προσωρινών καταστάσεων (άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας Ν. 2696/1999 ΦΕΚ 57Α/1999), όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 9 του άρθρου 48 του Ν. 4313/2014).

Σε περιπτώσεις πλημμυρικών φαινομένων, τα ανωτέρω προσωρινά μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας δύναται να εφαρμόζονται όταν τμήμα του οδοστρώματος του οδικού δικτύου της χώρας έχει κατακλυστεί προσωρινά από πλημμυρικά ύδατα ή έχουν σημειωθεί φθορές ή ζημιές σε αυτό λόγω έντονων βροχοπτώσεων και προκύπτει άμεσος κίνδυνος από τη διέλευση οχημάτων ή πεζών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛΑΣ ενημερώνουν άμεσα τους αρμόδιους φορείς λειτουργίας και συντήρησης της οδού προκειμένου να εγκατασταθεί προσωρινή σήμανση, μέχρι την οριστική άρση του κινδύνου και την αποκατάσταση της ασφαλούς κυκλοφορίας. Η ενημέρωση των αρμόδιων φορέων λειτουργίας και συντήρησης της οδού (εθνικό, επαρχιακό και δημοτικό οδικό δίκτυο) μπορεί να πραγματοποιηθεί απευθείας ή δια μέσου της αρμόδιας οργανικής μονάδας Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας ή του Δήμου.

Ειδικότερα, για τα τμήματα του οδικού δικτύου που εντάσσονται στο πρόγραμμα «Δρόμοι Ανάπτυξης» των έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του ΥΠΥΜΕΔΙ, που έχουν κυρωθεί οι Συμβάσεις Παραχώρησής τους και έχουν παραδοθεί για λειτουργία, το ανωτέρω έργο της ΕΛΑΣ πραγματοποιείται σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις σχετικές συμφωνίες αστυνόμευσης μεταξύ του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και των παραχωρησιούχων εταιρειών.

Επίσης, ο έλεγχος της επικρατούσας κατάστασης για την καλή λειτουργία του έργου παραχώρησης (επιθεώρηση, επισήμανση και αντιμετώπιση έκτακτων συμβάντων, ενημέρωση των χρηστών, διαχείριση κυκλοφορίας, κλπ) πραγματοποιείται και με ευθύνη των παραχωρησιούχων εταιρειών στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, με άμεση ενημέρωση των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών της ΕΛΑΣ.

Διευκρινίζεται ότι η αστυνόμευση του έργου παραχώρησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛΑΣ είναι ανεξάρτητη από τον έλεγχο της επικρατούσας κατάστασης που πραγματοποιείται από τους παραχωρησιούχους και προβλέπεται στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης και εγχειρίδια λειτουργίας.

Επίσης, οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛΑΣ, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους και αν τούτο απαιτείται, προχωρούν στη λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας περιμετρικά των χώρων επιχειρήσεων του ΠΣ, καθώς και όπου αλλού απαιτείται η επιπρόσθετη λήψη μέτρων ασφάλειας για τη διευκόλυνση του έργου των σωστικών συνεργείων και των συνεργείων αποκατάστασης, καθώς και για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών. Σε περιπτώσεις που δεν επαρκούν τα διαθέσιμα μέσα του ΕΚΑΒ, οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές δύναται να συνδράμουν στο έργο της μεταφοράς τραυματιών σε νοσηλευτικές μονάδες.

Ο συντονισμός των περιφερειακών Υπηρεσιών της ΕΛΑΣ, όταν αυτό απαιτείται από την έκταση και την ένταση των φαινομένων, πραγματοποιείται από το Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (ΕΣΚΕΔΙΚ) του Αρχηγείου της ΕΛΑΣ (άρθ. 21 του Ν.4249/2014 ΦΕΚ 73Α/2014).

Οι ανωτέρω δράσεις στους χώρους αρμοδιότητας του **Λιμενικού Σώματος** και Ελληνικής Ακτοφυλακής αποτελεί αρμοδιότητα των τοπικών Λιμενικών Αρχών (ΝΔ 444/1970 ΦΕΚ 39Α/1970, ΠΔ 242/1999 ΦΕΚ 202Α/1999).

Οι κατά τόπους Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, μετά την εκδήλωση πλημμυρικού φαινομένου ενημερώνονται για συμβάντα αρμοδιότητάς τους (έρευνα και διάσωση στον χερσαίο χώρο, παροχή βοήθειας για την άντληση υδάτων από κτήρια) από τις υπηρεσίες της ΕΛΑΣ ή και από άλλους φορείς και ιδιώτες και κινητοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα επιχειρησιακά τους σχέδια. Προβαίνουν σε αξιολόγηση και εκτίμηση των πληροφοριών από τον τόπο της καταστροφής, κλιμακώνουν τις δράσεις τους και αναλόγως της φύσης και της έκτασης των συμβάντων αρμοδιότητάς τους, αιτούνται μέσω του 199 την ενίσχυση των δυνάμεών τους, καθώς και την υποστήριξη άλλων φορέων (ΕΛΑΣ, Λ.Σ.-ΕΛΑΚΤ, ΕΚΑΒ, Δήμων, κλπ) για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων.

Η κινητοποίηση των υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος για περιστατικά αρμοδιότητάς τους (έρευνα και διάσωση στον χερσαίο χώρο, παροχή βοήθειας για την άντληση υδάτων από κτήρια), αποφασίζεται από τα αρμόδια όργανα του ΠΣ σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του. Στις ανωτέρω επιχειρήσεις, η Διοίκηση Έλεγχος & Συντονισμός των επιχειρήσεων γίνεται από τα αρμόδια όργανα του Πυροσβεστικού Σώματος, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό του σχεδιασμό.

Οι υπηρεσίες του ΕΚΑΒ στις πληγείσες περιοχές, με βάση την ενημέρωση που έχουν από τις υπηρεσίες της ΕΛΑΣ, του ΠΣ ή και από άλλους φορείς και ιδιώτες, θέτουν σε ετοιμότητα τους διαθέσιμους πόρους τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους και κατευθύνουν το έργο τους σε συνεργασία με τους κατά τόπους διοικητές των υγειονομικών μονάδων και τις κατά τόπους διοικήσεις του ΠΣ και της ΕΛΑΣ

Επίσης το **ΕΚΑΒ,** μετά την εκδήλωση πλημμυρών, έχει την ευθύνη για τον γενικότερο συντονισμό των φορέων που έχουν την ευθύνη για την υλοποίηση δράσεων σχετικών με την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων που αφορούν στη δημόσια υγεία. Ειδικότερα και όταν αυτό απαιτείται, παρακολουθεί την εφαρμογή δράσεων του Τομέα Υγείας βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρών, όπως ετοιμότητα και λειτουργία των νοσηλευτικών μονάδων για την υποδοχή περιστατικών υγείας, κάλυψη αυξημένων αναγκών σε φαρμακευτικό υλικό, επιδημιολογική επιτήρηση από κλιμάκια του ΕΟΔΥ, έλεγχοι Δημόσιας Υγείας (Υδατος, Υγιεινής χώρου φύλαξης τροφίμων), ψυχοκοινωνική υποστήριξη στις πληγείσες περιοχές από κλιμάκια του ΕΚΚΑ, κλπ.

Οι διοικήσεις των νοσηλευτικών μονάδων στην περιοχή όπου εκδηλώνονται πλημμυρικά φαινόμενα βρίσκονται σε ετοιμότητα ενεργοποίησης των επιχειρησιακών σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (Σχέδιο Εκτάκτων Αναγκών «ΠΕΡΣΕΑΣ») σε συνεργασία με το ΕΚΑΒ, σχετικά με τον αριθμό των περιστατικών υγείας στην περιοχή ευθύνης τους.

Οι κατά τόπους Λιμενικές Αρχές υλοποιούν μέτρα τάξης και ασφάλειας για τους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και συμβάλουν στον άμεσο έλεγχο των λιμενικών υποδομών σε συνεργασία με τους φορείς διοίκησης και λειτουργίας λιμένων (ΝΔ 444/1970 ΦΕΚ 39Α/1970, ΠΔ 242/1999 ΦΕΚ 202Α/1999). Παράλληλα, διευκολύνουν την από θαλάσσης μεταφορά πεζοπόρων τμημάτων ή και οχημάτων του ΠΣ, καθώς και άλλων επιχειρησιακά εμπλεκομένων φορέων (ΕΛΑΣ, ΕΚΑΒ, στελεχών πολιτικής προστασίας, Γ.Δ.ΑΕΦ.Κ., κλπ), όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, καθώς και την από θαλάσσης μεταφορά προσωπικού, υλικών και μέσων για την περίθαλψη πληγέντων με υπηρεσιακά ή ναυλωθέντα πλοία. Τέλος, συντονίζουν δράσεις έρευνας και διάσωσης στη χωρική αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (θαλάσσιος χώρος, αιγιαλός και παραλία), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα επιχειρησιακά τους σχέδια.

Οι Δήμαρχοι εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει ή από νεότερες πληροφορίες που ακολουθούν την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου, κινητοποιούν δια των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας του Δήμου, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις.

Ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας ή οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει ή από νεότερες πληροφορίες που ακολουθούν την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου, κινητοποιούν δια της Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας της Περιφέρειας, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές αναφέρονται στις παραγράφους 3.5 και 3.6 του παρόντος.

Νοείται ότι κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήματα συνδρομής στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού όπως και η διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητας των Δήμων και των Περιφερειών για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.

Οι Διευθυντές σχολικών μονάδων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός ή πλησίον των σχολικών μονάδων και εφόσον οι σχολικές μονάδες βρίσκονται σε λειτουργία, εφαρμόζουν κατά την κρίση τους το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου και ενημερώνουν σχετικά την αρμόδια οργανική μονάδα Πολιτικής Προστασίας του οικείου Δήμου, προκειμένου να βρίσκεται σε ετοιμότητα και εφόσον τούτο κριθεί αναγκαίο να συμβάλλει στην ασφαλή απομάκρυνση των μαθητών και

του προσωπικού σε ασφαλείς χώρους, όπου εν συνεχεία οι μαθητές θα παραληφθούν με ασφάλεια από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.

Οι υπεύθυνοι λειτουργίας αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός ή πλησίον αυτών και εφόσον αυτά βρίσκονται σε λειτουργία, απομακρύνουν άμεσα τους επισκέπτες σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που δίνονται από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Σε περιπτώσεις που προκύπτουν θέματα άμεσης προσωρινής φύλαξης των ανωτέρω χώρων και των εκθεμάτων, οι υπεύθυνοι λειτουργίας των χώρων αυτών δύναται να αιτηθούν τη συνδρομή των κατά τόπους αρμόδιων αστυνομικών αρχών.

Οι υπεύθυνοι λειτουργίας παιδικών εξοχών – κατασκηνώσεων κατά τη διάρκεια λειτουργίας τους μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός ή πλησίον αυτών, εφαρμόζουν τα σχέδια εκκένωσης των κατασκηνωτών και του προσωπικού τους όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο και κατευθύνουν τους κατασκηνωτές και το προσωπικό σε ασφαλή χώρο.

Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κινητοποιεί τις Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας προκειμένου να εκτιμήσουν το εύρος των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και εφόσον συντρέχουν λόγοι να συμβάλουν με το προσωπικό και τα μέσα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών, εφόσον τούτο κριθεί απαραίτητο.

6.5.2 Κινητοποίηση φορέων λειτουργίας και συντήρησης δικτύων και υποδομών στην περιοχή που εκδηλώθηκαν πλημμυρικά φαινόμενα

Μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης τεχνικών έργων και έργων υποδομής (φράγματα, μονάδες παραγωγής ενέργειας, λιμάνια, γέφυρες, σήραγγες, οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, δίκτυα κοινής ωφέλειας, κτλ.) στην περιοχή που αυτά εκδηλώθηκαν προβαίνουν αυτεπάγγελτα και βάσει του κανονισμού λειτουργίας και συντήρησης του εκάστοτε φορέα, σε άμεσο έλεγχο των εγκαταστάσεών τους για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας τους.

Ειδικότερα:

Οι φορείς συντήρησης και λειτουργίας δικτύων κοινής ωφέλειας (ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ, ΔΕΣΦΑ, ΕΠΑ εταιρίες κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, εταιρίες ύδρευσης και αποχέτευσης, κλπ) κινητοποιούν τις αρμόδιες υπηρεσίες τους για τον άμεσο έλεγχο και την αποκατάσταση βλαβών στο δίκτυο αρμοδιότητάς τους, εφόσον συντρέχουν λόγοι. Επίσης, συνδράμουν το έργο του Πυροσβεστικού Σώματος στην έρευνα και διάσωση σε αστικό χώρο (προληπτική διακοπή δικτύων για την ασφάλεια του προσωπικού που επιχειρεί στις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, κλπ) και εκδίδουν κατά την κρίση τους ανακοινώσεις για την ενημέρωση του κοινού (δελτία τύπου, ανακοινώσεις στα τοπικά ΜΜΕ κ.λπ.). Σε περιπτώσεις που διαπιστωθούν εκτεταμένες βλάβες λειτουργίας δικτύων κοινής ωφέλειας, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην αποκατάστασή του δικτύου που εξυπηρετεί δημόσια και κοινωφελούς χρήσης κτίρια (νοσοκομεία, υπηρεσίες, κτλ).

Οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων (Οργανισμοί Λιμένων, Λιμενικά Ταμεία, Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία) προβαίνουν σε άμεσο έλεγχο των λιμενικών έργων αρμοδιότητάς τους σε συνεργασία με τις κατά τόπους λιμενικές αρχές. Δρομολογούν δράσεις αποκατάστασης των λιμενικών έργων όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την απρόσκοπτη λειτουργία του λιμένα.

Οι διοικήσεις αερολιμένων της χώρας προβαίνουν σε άμεσο έλεγχο των αερολιμενικών υποδομών και εφόσον συντρέχουν λόγοι δρομολογούν τα κατάλληλα μέτρα για την ασφαλή διακίνηση των επιβατών, των πληρωμάτων, των αεροσκαφών, των εργαζομένων στον αερολιμένα και του κοινού που διακινείται σε αυτό, σύμφωνα με τα αντίστοιχα Σχέδια Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης.

Οι φορείς συντήρησης και λειτουργίας στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων κινητοποιούν τις αρμόδιες υπηρεσίες τους για τον άμεσο έλεγχο του έργου παραχώρησης και εφόσον συντρέχουν λόγοι δρομολογούν τα κατάλληλα μέτρα για την ασφαλή κυκλοφορία των οχημάτων σε αυτό, σε συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛΑΣ και διευκολύνουν κατά προτεραιότητα την κίνηση των οχημάτων των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης (ΕΚΑΒ, ΠΣ, ΕΛΑΣ, κλπ) στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, προς και από τον τόπο της καταστροφής.

Στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας, εφόσον συντρέχουν λόγοι, πραγματοποιείται επιθεώρηση του δικτύου και των εγκαταστάσεων και η αντιμετώπιση προβλημάτων στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας, πραγματοποιείται σύμφωνα με τον εν ισχύ Γενικό Κανονισμό Κίνησης της εταιρίας ΟΣΕ ΑΕ, ο οποίος αποτελεί Εθνικό Κανόνα Ασφάλειας, καθώς και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται σχετικά στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας των εταιριών ΟΣΕ ΑΕ, ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ και ΕΕΣΣΤΥ ΑΕ.

Οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης φραγμάτων, προβαίνουν αυτεπάγγελτα και βάσει του κανονισμού λειτουργίας και συντήρησης σε άμεσο έλεγχό τους μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων (έκτακτη επιθεώρηση). Σε περιπτώσεις που διαπιστωθούν προβλήματα στη συμπεριφορά του φράγματος, οι ανωτέρω υπεύθυνοι προχωρούν σε εκτίμηση της κατάστασης και, όταν αυτό απαιτείται, ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του ΠΣ και της ΕΛΑΣ, καθώς και τους οικείους Δημάρχους, τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη και τον Περιφερειάρχη. Νοείται ότι εφόσον οριστικοποιηθεί το Σχέδιο Πρότυπων Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων (ΣΑΕΚ), σύμφωνα με τις οδηγίες της ΓΓΠΠ και εφόσον συνταχθούν και εγκριθούν από τους τους Φορείς Υλοποίησης Φράγματος (ΦΥΦ) ή τους Φορείς Λειτουργίας Φράγματος (ΦΛΦ) τα ΣΑΕΚ και γνωστοποιηθούν στην Διοικητική Αρχή Φραγμάτων (ΔΑΦ), εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στα ΣΑΕΚ.

6.6 Επιχειρήσεις έρευνας, διάσωσης

Οι επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης δρομολογούνται άμεσα μόλις οι σχετικές πληροφορίες που αφορούν πιθανούς εγκλωβισμούς ατόμων λόγω πλημμυρικών υδάτων, διακοπών ηλεκτρικού ρεύματος ή λόγω κατολισθητικών φαινομένων κλπ, διαβιβαστούν στις κατά τόπους αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες. Κατά προτεραιότητα, αποτελεί υποχρέωση όλων των υπηρεσιών ή φορέων, οι οποίοι λαμβάνουν πρωτογενείς πληροφορίες σχετικές με εγκλωβισμούς ατόμων να ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια κατά τόπους Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο είναι θεσμικά αρμόδιο για την έρευνα και διάσωση στο χερσαίο χώρο (άρθρο 74 & 75 Ν.4662/2020).

Ο επικεφαλής της κατά τόπου αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας αξιολογεί τις σχετικές με έρευνα και διάσωση πληροφορίες και κινητοποιεί τους διαθέσιμους πόρους του για την άμεση μετάβασή τους στα σημεία των συμβάντων. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που λαμβάνει από τα σημεία των συμβάντων προβαίνει σε ιεράρχηση αυτών και ενίσχυση των δυνάμεων, αν τούτο απαιτείται.

Οι Πυροσβεστικές δυνάμεις, ανάλογα με την έκταση και την εξέλιξη της καταστροφής, ενισχύονται σε προσωπικό και μέσα από όμορες Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΠΣ σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Πυροσβεστικού Σώματος (ΠΔ 210/1992 ΦΕΚ 99Α/1992, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει). Αν η κατάσταση το απαιτεί κινητοποιούνται οι ΕΜΑΚ. (ΠΔ 96/1987 ΦΕΚ 58Α/1987, ΠΔ 329/1993 ΦΕΚ 140Α/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει - Έγγραφο Αρχηγείου ΠΣ ΑΠ 23964 Φ.159 ΠΣΕΑ 9/7/2004).

Η περιμετρική απομόνωση της πληγείσας περιοχής, όταν τούτο απαιτείται για την ευχερή και άμεση επέμβαση των συνεργείων διάσωσης, όπως επίσης η λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης μέσα και περιμετρικά της πληγείσας περιοχής για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των συνεργείων βοήθειας, αποτελεί αρμοδιότητα των υπηρεσιών της ΕΛΑΣ (Έγγραφο ΕΛΑΣ 5301/4/16-ζ' 21/5/2004).

Η παροχή προνοσοκομειακής περίθαλψης και μεταφορά τραυματιών λόγω των πλημμυρών σε υγειονομικά κέντρα είναι αρμοδιότητα του Ε.Κ.Α.Β. (Ν. 1579/85 ΦΕΚ 217Α/1985). Το παράρτημα του ΕΚΑΒ, που στα όρια ευθύνης της περιφέρειάς του έχουν δημιουργηθεί έκτακτες ανάγκες λόγω πλημμυρών, συνεργάζεται με τις μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας των νομών της περιφέρειάς του (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Ιατρεία κ.λπ.) και είναι αποκλειστικά αρμόδιο να συντονίζει τη δράση και την κίνηση όλων των ασθενοφόρων αυτοκινήτων, των ειδικών κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας και των άλλων μέσων μεταφοράς και διακίνησης αρρώστων και εκτάκτων περιστατικών γενικά. Επίσης, διακινεί και διακομίζει στα νοσοκομεία εφημερίας και τις άλλες μονάδες παροχής περίθαλψης της περιφέρειάς του, κάθε έκτακτο περιστατικό καθώς και σε Νοσοκομεία άλλων περιφερειών, όταν τα νοσοκομεία της περιφέρειάς του δεν καλύπτουν τη συγκεκριμένη ανάγκη. Η διακομιδή εκτάκτων περιστατικών από μία περιφέρεια σε άλλη γίνεται ύστερα από συνεννόηση των αρμοδίων υπηρεσιών των δύο αντιστοίχων ΕΚΑΒ και σε περίπτωση ανάγκης παρεμβαίνει συντονιστικά η αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του ΕΚΑΒ.

Ο Πρόεδρος του Ε.Κ.Α.Β. μετά την ενημέρωσή του από τα κατά τόπους παραρτήματα του ΕΚΑΒ δύναται να ενεργοποιήσει την Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων (ΟΔΙΚ) του ΕΚΑΒ και να αποστείλει το Ειδικό Τμήμα Ιατρικής Καταστροφών (ΕΤΙΚ) στην πληγείσα περιοχή, αν τούτα απαιτούνται.

Το έργο της μεταφοράς τραυματιών προς τις νοσηλευτικές μονάδες δύναται να υποστηρίξουν, όπου αυτό απαιτείται, και οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛΑΣ ή του ΠΣ σε συνεργασία με το τοπικό παράρτημα του ΕΚΑΒ.

Στις *επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης* επικεφαλής των επιχειρήσεων τίθεται αξιωματικός του ΠΣ, ο οποίος αξιολογώντας την κατάσταση από τον τόπο της καταστροφής δύναται να αιτηθεί τη συνδρομή και άλλων φορέων και υπηρεσιών για τη διευκόλυνση του έργου του. Ειδικότερα, ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος δύναται να αιτηθεί από:

- τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου Δήμου ή Περιφέρειας τη διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητάς τους προς τα σημεία επεμβάσεων, τη διάθεση μηχανημάτων έργου, κλπ.,
- τον επικεφαλής της κατά τόπου αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής την περιμετρική απομόνωση της περιοχής των επιχειρήσεων, τη λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων παροχής βοήθειας προς και από την περιοχή των επιχειρήσεων και την άμεση μεταφορά τραυματισμένων σε νοσοκομεία σε περίπτωση που δεν επαρκούν τα διαθέσιμα μέσα του ΕΚΑΒ,
- τους αρμόδιους για τη λειτουργία δικτύων ύδρευσης (Δ.Ε.ΥΑ., ΕΥΔΑΠ, κλπ), ηλεκτροδότησης (ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ) και διανομής φυσικού αερίου (ΔΕΠΑ, ΔΕΣΦΑ, κλπ.) για τη διακοπή των δικτύων τους στην περιοχή επιχειρήσεων προς αποφυγή ατυχημάτων. Επίσης, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, τεχνικός των ανωτέρω φορέων δύναται να βρίσκεται στο σημείο του συμβάντος για τεχνική υποστήριξη βάσει των αρμοδιοτήτων του,
- το τοπικό παράρτημα του ΕΚΑΒ για την προνοσοκομειακή περίθαλψη και διαμετακομιδή των τραυματιών σε υγειονομικά κέντρα.

Τα ανωτέρω αιτήματα προς συνδρομή του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος, οφείλουν να τα εξετάζουν κατά προτεραιότητα οι αρμόδιοι φορείς.

Τέλος επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης στη χωρική αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (θαλάσσιος χώρος, αιγιαλός και παραλία) αναλαμβάνονται και συντονίζονται από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ.

6.7 Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω επαγομένων φαινομένων

Η εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου δύναται να προκαλέσει επαγόμενες φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές, όπως κατολισθητικά φαινόμενα, διαρροή επικίνδυνων υλικών, κλπ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, εφόσον εκδηλωθούν επαγόμενες των πλημμυρών καταστροφές, αξιολογούνται και αντιμετωπίζονται από τους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, μετά από σχετική ενημέρωσή τους.

Ειδικότερα, στην περίπτωση που λόγω έντονων βροχοπτώσεων ή πλημμυρικών φαινομένων προκληθούν κατολισθητικά φαινόμενα, ενημερώνονται (κατά κανόνα από τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛΑΣ ή το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου) οι αρμόδιες Υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, κλπ) για τη διενέργεια αυτοψίας και πρώτης εκτίμησης των επιπτώσεων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην άμεση λήψη μέτρων, όπως την απομάκρυνση πολιτών, με στόχο την προστασία τους από πιθανή εκδήλωση νέων κατολισθήσεων στις ανωτέρω περιοχές εξαιτίας της εξέλιξης των έντονων βροχοπτώσεων ή των πλημμυρικών φαινομένων. Για την εκτίμηση της επικινδυνότητας του γεωλογικού φαινομένου μπορεί να ζητηθεί και η συνδρομή της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ), ως τεχνικού συμβούλου, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν.272/1976 (ΦΕΚ 50Α/1976), όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει και του Ν. 4602/2019 (ΦΕΚ 45Α/2019).

Επίσης, θα πρέπει να εξετασθεί κατά προτεραιότητα η άρση καταπτώσεων σε οδικούς άξονες, από και προς την πληγείσα από πλημμύρες περιοχή. Νοείται ότι η ανωτέρω ενέργεια έχει σαν άμεσο στόχο τη μερική άρση των καταπτώσεων για την προσωρινή διευκόλυνση της κυκλοφορίας οχημάτων έκτακτης ανάγκης (σωστικά συνεργεία, ΠΣ, ΕΛΑΣ, ΕΚΑΒ, κλπ) και όχι κατ' ανάγκη την πλήρη αποκατάσταση της κυκλοφορίας.

Οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης τεχνικών έργων και υποδομών στην πληγείσα από πλημμύρες περιοχή (φράγματα, μονάδες παραγωγής ενέργειας, φυσικό αέριο, λιμάνια, γέφυρες, σήραγγες, οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, δίκτυα τηλεπικοινωνιών, κτλ.) προβαίνουν αυτεπάγγελτα και βάσει του κανονισμού λειτουργίας και συντήρησης σε άμεσο έλεγχο των εγκαταστάσεών τους μετά από πλημμύρα για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας τους.

Σε περιπτώσεις που διαπιστωθούν βλάβες, οι ανωτέρω υπεύθυνοι προχωρούν σε εκτίμηση της κατάστασης και, όταν αυτό απαιτείται, ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του ΠΣ και της ΕΛΑΣ, καθώς και τους κατά τόπο αρμόδιους Περιφερειάρχες, Αντιπεριφερειάρχες και Δημάρχους.

Επίσης, οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης φραγμάτων, οφείλουν να ενημερώνουν άμεσα τους κατά τόπο αρμόδιους Περιφερειάρχες, Αντιπεριφερειάρχες και Δημάρχους και τις κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛΑΣ και του ΠΣ, σε περιπτώσεις εκφόρτισης της πλημμυρικής εισροής από τους υπερχειλιστές των εγκαταστάσεών τους. Νοείται ότι εφόσον οριστικοποιηθεί το Σχέδιο Πρότυπων Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων (ΣΑΕΚ), σύμφωνα με τις οδηγίες της ΓΓΠΠ και εφόσον συνταχθούν και εγκριθούν από τους Φορείς Υλοποίησης Φράγματος (ΦΥΦ) ή τους Φορείς Λειτουργίας Φράγματος (ΦΛΦ) τα ΣΑΕΚ και γνωστοποιηθούν στην Διοικητική Αρχή Φραγμάτων (ΔΑΦ), εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στα ΣΑΕΚ.

6.8 Άμεση παροχή βοήθειας και υποστήριξη των πληγέντων

Η παροχή βοήθειας και υποστήριξη των πληγέντων τα πρώτα 24-ωρα μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες είναι δράσεις πολιτικής προστασίας με βαρύνουσα σημασία και δρομολογούνται αρχικά σε τοπικό επίπεδο από τους αρμόδιους Δημάρχους με την συνδρομή του οικείου Περιφερειάρχη/ Αντιπεριφερειαρχών, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου ως Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας, δια των αρμοδίων υπηρεσιών τους και υποστηρίζονται άμεσα από

φορείς της κεντρικής διοίκησης, με βάση το μέγεθος των συνεπειών που προκλήθηκαν από την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου.

Οι ανωτέρω δράσεις άμεσης παροχής βοήθειας και υποστήριξης των πληγέντων συνδέονται πρωτίστως με την εξασφάλιση άμεσης προσωρινής διαμονής των πολιτών που η κατοικία τους έχει πληγεί από το πλημμυρικό φαινόμενο και χρειάζονται άμεση προσωρινή φιλοξενία, καθώς και με την μεταφορά και κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών των πολιτών που έχουν προσωρινά απομακρυνθεί από περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή, για την προστασία της ζωής και της υγείας τους, στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 27 του Ν.4662/2020.

Οι δράσεις αυτές κατά κύριο λόγο απαιτούν τη συνέργεια και τη συνεργασία των υπηρεσιών των Δήμων και της Περιφέρειας που εμπλέκονται, βάσει του προσωπικού και των μέσων που άμεσα διαθέτουν.

6.9 Ενεργοποίηση μνημονίου συνεργασίας ΕΑΓΜΕ και της ΓΓΠΠ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου δύναται να προκαλέσει επαγόμενες φυσικές καταστροφές, όπως κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις, κλπ. Στο πλαίσιο αυτό η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και η Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ), ως αρμόδιος φορέας για τη βασική έρευνα της γεωλογικής δομής και του γεωδυναμικού καθεστώτος της Ελλάδας, καθώς και μεταξύ των άλλων για την αναγνώριση, καταγραφή, έρευνα και μελέτη γεωκινδύνων (άρθρο 26 του Ν. 4602/2019 ΦΕΚ 45Α/2019), προχώρησαν στις 16-06-2016 στην υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών Συμβούλου μέσω της «Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης» της ΕΑΓΜΕ αμέσως μετά από σοβαρά Καταστροφικά Φαινόμενα γεωλογικής αιτιολογίας ή κατά την διάρκεια εν εξελίξει σοβαρών καταστροφικών φαινομένων γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις), το οποίο έχει επηρεάσει νόμιμα υφιστάμενα πολεοδομικά συγκροτήματα και οικισμούς, καθώς και υποδομές αρμοδιότητος του αιτούντος φορέα (οδικό δίκτυο και συνωδά έργα, κ.τ.λ.).

Ειδικότερα, στις περιπτώσεις πλημμυρικών φαινομένων οι οποίες συνοδεύονται από κατολισθητικά φαινόμενα κλπ., τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Περιφερειάρχης, Αντιπεριφερειάρχης, Δήμαρχος) μπορούν υποβάλουν αίτημα προς την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για την αποστολή της Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης της ΕΑΓΜΕ στο πλαίσιο υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας, η οποία θα προβαίνει σε τεχνικογεωλογική αναγνώριση με σκοπό την καταγραφή των φαινομένων και των επιπτώσεων τους, καθώς και την εκτίμηση της επικινδυνότητας για τις επηρεαζόμενες κατασκευές (κατοικίες, οδικό δίκτυο και συνωδά έργα). Η δυνατότητα ενεργοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και η πραγματοποίηση των τεχνικογεωλογικών αναγνωρίσεων από την Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης της ΕΑΓΜΕ, παρέχεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση για τους ΟΤΑ.

Νοείται ότι η παροχή υπηρεσιών συμβούλου μέσω της Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης της ΕΑΓΜΕ, δεν αφορά τον έλεγχο και τα ενδεχόμενα μέτρα πρόληψης επαπειλούμενων κινδύνων γεωλογικής αιτιολογίας (ευστάθεια πρανών, έλεγχους αποκόλλησης μεμονωμένων βράχων κ.τ.λ.), καθώς και τον έλεγχο και τα ενδεχόμενα μέτρα πρόληψης ή/και εξέτασης γεωλογικών φαινομένων βραδείας εξέλιξης (καθιζήσεις βραδείας εξέλιξης, εδαφικούς ερπυσμούς βραδείας εξέλιξης, κ.τ.λ.). Τα ανωτέρω αποτελούν αντικείμενο ειδικής γεωτεχνικής μελέτης, η οποία πραγματοποιείται ανεξάρτητα από τα όσα προβλέπονται στο Μνημόνιο Συνεργασίας με ή χωρίς την συμμετοχή του ΕΑΓΜΕ, με την ευθύνη των τεχνικών υπηρεσιών των ΟΤΑ Α’ και Β’ βαθμού και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην σχετική νομοθεσία.

Επίσης διευκρινίζεται ότι η έκθεση που συντάσσεται στο πλαίσιο υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας, δεν αποτελεί μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας, η οποία

υλοποιείται ανεξάρτητα από τα όσα προβλέπονται στο Μνημόνιο Συνεργασίας και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην Υ.Α. οικ. 37691/12-9-2007 (ΦΕΚ 1902Β/2007).

Η δυνατότητα ενεργοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και η πραγματοποίηση των τεχνικογεωλογικών αναγνωρίσεων από την Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης της ΕΑΓΜΕ, παρέχεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση για τους ΟΤΑ.

Κατευθυντήριες οδηγίες για την ενεργοποίηση του ανωτέρω Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της ΕΑΓΜΕ και της ΓΓΠΠ, σε περιπτώσεις συντελεσθέντος ή εν εξελίξει καταστροφικού φαινομένου γεωλογικής αιτιολογίας έχουν δοθεί με τα 4927/5-07-2016 και 6044/25-08-2016 έγγραφα της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

6.10 Αποκλιμάκωση

Για δράσεις Πολιτικής Προστασίας που αφορούν:

- την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την διαχείριση συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, συμπεριλαμβανομένης και της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών,
- την άμεση – βραχεία αποκατάσταση από καταστροφές που προκλήθηκαν από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων,

Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, οι Περιφερειάρχες/αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες και Δήμαρχοι, οι οποίοι υλοποιούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους δράσεις πολιτικής προστασίας και έχουν το συντονισμό του έργου Πολιτικής Προστασίας, είναι αρμόδιοι για να αποφασίσουν την αποκλιμάκωση δυναμικού και μέσων.

Κάθε εμπλεκόμενος φορέας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων είναι υπεύθυνος για την αποκλιμάκωση του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτει ή έχει ενεργοποιήσει.

6.11 Ενημέρωση κοινού για δράσεις που δρομολογούνται για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Η ενημέρωση της κοινής γνώμης και η παροχή οδηγιών σε κεντρικό επίπεδο, με στόχο την αντιμετώπιση των καταστροφών και την ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους, πραγματοποιείται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για τον συντονισμό του έργου Πολιτικής Προστασίας, σε όλες τις φάσεις του κύκλου των καταστροφών και απειλών (άρθρο 30, παρ. 2α΄ του Ν.4662/2020).

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που η ΕΜΥ εκδώσει Έκτακτο Δελτίο Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) ή Έκτακτο Δελτίο Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας δύναται να ενεργοποιήσει την γεωστοχευμένη προειδοποίηση πολιτών μέσω μηνύματος «112», στο πλαίσιο της ενημέρωσης των πολιτών για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τα έντονα καιρικά φαινόμενα. Η έκδοση γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112)» του ΕΣΚΕΔΙΚ του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, είναι επικουρική των Δελτίων Τύπου που εκδίδει η ΓΓΠΠ και έχει σαν σκοπό την ενημέρωση των πολιτών για την εκδήλωσή τους και την ευαισθητοποίησή τους για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από ενδεχόμενα καταστροφικά φαινόμενα.

Νοείται ότι για την πλήρη αξιοποίηση της γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, θα πρέπει να υπάρχει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων πρόβλεψης των καιρικών φαινομένων, ακριβής χωρικός προσδιορισμός των περιοχών που αναμένεται να πληγούν, χρονικός

προσδιορισμός της έναρξης και λήξης των φαινομένων στις περιοχές αυτές, καθώς και η προβλεπόμενη ένταση των φαινομένων.

Η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας των Περιφερειών στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση - βραχεία αποκατάσταση), αποτελούν ευθύνη του Περιφερειάρχη ή (κατόπιν εντολής του) του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, που έχουν την αρμοδιότητα συντονισμού του έργου πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας.

Η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας των Δήμων στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση - βραχεία αποκατάσταση), αποτελούν ευθύνη του Δημάρχου που έχει την αρμοδιότητα συντονισμού του έργου πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Δήμου.

Η ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας, στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, καθώς και για τις επιπτώσεις των πλημμυρικών φαινομένων στην υγεία των πολιτών (αριθμός τραυματιών, θανόντων, κλπ) αποτελούν ευθύνη του ΕΚΑΒ σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4) του Υπουργείου Υγείας.

Η επίσημη ενημέρωση του κοινού σχετικά με θέματα που αφορούν την έρευνα και διάσωση σε χερσαίο χώρο στην πληγείσα περιοχή, καθώς και την άντληση υδάτων από κατακλυσμένα κτήρια και κτηριακές εγκαταστάσεις από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων στο πλαίσιο παροχής βοήθειας στους πληγέντες, αποτελεί αρμοδιότητα του Αρχηγείου του ΠΣ

Η επίσημη ενημέρωση του κοινού σχετικά με θέματα που αφορούν δράσεις έρευνας και διάσωσης στη χωρική αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (θαλάσσιος χώρος, αιγιαλός και παραλία), αποτελεί αρμοδιότητα του Αρχηγείου του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ.

Η ταυτοποίηση τραυματιών πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών, από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, αποτελεί αρμοδιότητα της προανακριτικής αρχής (ΠΣ, ΕΛΑΣ) σε συνεργασία με το ΕΚΑΒ. Η ενημέρωση για την κατάσταση της υγείας των τραυματιών, καθώς ο αριθμός και οι ιατρικές μονάδες στις οποίες νοσηλεύονται, αποτελούν ευθύνη του ΕΚΑΒ.

Η ταυτοποίηση θανόντων πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών, από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, αποτελεί αρμοδιότητα της προανακριτικής αρχής (ΠΣ, ΕΛΑΣ) σε συνεργασία με τις Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες.

Σε περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου μεταξύ των τραυματιών ή των θανόντων υπάρχουν αλλοδαποί πολίτες, οι Πρεσβείες των αλλοδαπών πολιτών ενημερώνονται από το ΥΠΕΞ.

6.12 Λήψη μέτρων διασφάλισης της ποιότητας του πόσιμου νερού

Για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού και της ποιότητας των τροφίμων σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών όπως οι πλημμύρες, το Υπουργείο Υγείας έχει εκδώσει την Δ1δ/ ΓΠ οικ.8565/16-11-2017 εγκύκλιο με θέμα «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας μετά από έντονα καιρικά και πλημμυρικά φαινόμενα» (ΑΔΑ: Ψ3ΝΥ465ΦΥΟ-ΥΜ4), όπως και το Δ1/ΓΠ οικ.80904/18-11-2019 έγγραφο με θέμα «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας μετά από έντονα καιρικά και πλημμυρικά φαινόμενα» (ΑΔΑ: ΩΕΕ7465ΦΥΟ-ΥΚΙ).

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ανωτέρω έγγραφα για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού οι ΟΤΑ και οι φορείς ύδρευσης που είναι υπεύθυνοι για την παροχή υγιεινού πόσιμου νερού, σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών και άλλων συναρμόδιων φορέων, θα πρέπει να διενεργήσουν υγειονομικό έλεγχο

λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης (γεώτρηση ή πηγή υδροληψίας, δεξαμενές, εγκαταστάσεις, δίκτυο διανομής) και αποχέτευσης. Συγκεκριμένα θα πρέπει να διερευνηθεί η πιθανότητα ή η δημιουργία οποιασδήποτε διαρροής (θραύση σωλήνων, εμπόδια στη ροή, κ.λ.π.) που μπορεί να δημιουργήσει πρόβλημα υγιεινότητας του πόσιμου νερού. Επίσης δίνονται οδηγίες για τις απαιτούμενες ενέργειες σε περίπτωση διαπίστωσης βλαβών στο δίκτυο ύδρευσης, καθώς και για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού στο δίκτυο ύδρευσης (δειγματοληπτικοί και εργαστηριακοί έλεγχοι του νερού σε κρίσιμα σημεία του δικτύου ύδρευσης, υγειονομική αναγνώριση, κλπ).

6.13 Συνεργασία των φορέων συντήρησης του οδικού δικτυού με τους φορείς αποκατάστασης βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας

Η εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων δύναται να δημιουργήσει προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των δικτύων κοινής ωφέλειας με δυσμενή αποτελέσματα στην καθημερινή ζωή των κατοίκων των πόλεων και της υπαίθρου (ηλεκτροδότηση, ύδρευση, κλπ).

Για τους λόγους αυτούς είναι σημαντικό όλοι οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας (ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, φορείς ύδρευσης, φορείς τηλεπικοινωνιών, κλπ) να εξασφαλίζουν την άμεση αποκατάσταση βλαβών που ενδέχεται να προκύψουν λόγω πλημμυρικών φαινομένων.

Στην προκειμένη περίπτωση, και όταν διαπιστωθεί βλάβη, σε περιοχές που σημειώνονται πλημμυρικά φαινόμενα, οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας, κατά κανόνα επικοινωνούν άμεσα με την οικεία υπηρεσία τροχαίας της ΕΛΑΣ προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση και τη βατότητα του οδικού δικτύου προς τα σημεία των βλαβών.

Εν συνεχεία και εφόσον τα μέσα που διαθέτουν ή μισθώνουν οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας δεν επιτρέπουν την οδική πρόσβασή τους στο σημείο της βλάβης, δύναται να ζητήσουν την συνδρομή των φορέων που έχουν την ευθύνη συντήρησης του οδικού δικτύου, εφόσον αυτοί διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα, προκειμένου να αποκαταστήσουν ταχύτερα τις βλάβες στο δίκτυό τους.

6.14 Ενεργοποίηση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (ΣΔΑΑ)

Ως συμβάν με πολλούς θανόντες ορίζεται κάθε συμβάν κατά το οποίο προκαλούνται πολυάριθμοι θάνατοι, εστιασμένοι χρονικά ή/και χωρικά, και η διαχείρισή του υπερβαίνει τις δυνατότητες της καθημερινής λειτουργίας των κατά τόπον αρμόδιων Ιατροδικαστικών Αρχών και των λοιπών εμπλεκομένων φορέων.

Σε ένα τέτοιο συμβάν ανάλογα με την ένταση και την έκτασή του, θα απαιτηθεί η χρήση πόρων, πέραν των κατά τόπους υφιστάμενων, γεγονός που αυξάνει τις απαιτήσεις συντονισμένης συνέργειας όλων των εμπλεκομένων φορέων.

Για το σκοπό αυτό καταρτίστηκε από την Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (ΣΔΑΑ). Η 4η Έκδοση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών εγκρίθηκε από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την 30η Δεκεμβρίου 2022 και έχει αποσταλεί σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με Α2925/30-12-2022 έγγραφο της Γ.Γ.Π.Π με ΑΔΑ: 6ΦΖΧ46ΝΠΙΘ-ΒΧΕ. Το ΣΔΑΑ καταρτίστηκε στο πλαίσιο εφαρμογής της ΥΑ 1299/07.04.2003 (ΦΕΚ 423/Β΄/2003) «Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» όπως αυτή συμπληρώθηκε από την ΥΑ 3384/2006 (ΦΕΚ 776Β/2006).

Το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (ΣΔΑΑ) καθορίζει ένα σύστημα για την κατάλληλη οργάνωση και συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, για την αποτελεσματική διαχείριση συμβάντων με πολυάριθμους θανόντες.

Ο συντονισμός αυτός αφορά τη διασύνδεση επιμέρους δράσεων μεταξύ των Αρχών/Φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση των συνεπειών και της αρμόδιας, καθ' ύλη και κατά τόπο, Προανακριτικής Αρχής (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ/ΕΛΑΚΤ, ανάλογα με το είδος και τον τόπο του συμβάντος) και την εύρεση και διάθεση πρόσθετων πόρων.

Η ενεργοποίηση του ΣΔΑΑ γίνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μετά από σχετικό αίτημα της φυσικής ηγεσίας της καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ/ΕΛΑΚΤ, ανάλογα με το είδος και τον τόπο του συμβάντος).

Το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών δύναται να εφαρμοστεί ταυτόχρονα ή παράλληλα με κάθε ειδικό σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών ανά κατηγορία καταστροφής. Αντίγραφο της 4ης έκδοσης του ΣΔΑΑ βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα της ΓΓΠΠ (www.civilprotection.gr).

ΜΕΡΟΣ VII

ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΟΓΩ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ VII. ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΟΓΩ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 4662/2020, στον σκοπό της Πολιτικής Προστασίας περιλαμβάνεται και η προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές. Μεταξύ των δράσεων, που απαιτούνται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, είναι και η οργανωμένη απομάκρυνσή τους από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή. Το έτος 2007 εκδόθηκε το άρθ. 18 του Ν.3613/2007 προκειμένου να υπάρξει θεσμοθετημένη διαδικασία στη λήψη της απόφασης που συνδέεται με την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή. Το 2014, μετά από σειρά ετών εφαρμογής των ανωτέρω, κρίθηκε αναγκαία η αναπροσαρμογή του άρθ. 18 του Ν.3613/2007 η οποία ενσωματώνει τις αλλαγές που έχουν επέλθει στις νέες διοικητικές δομές της χώρας από την εφαρμογή του Ν.3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης). Το 2020, στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων του Ν. 4662/2020, κρίθηκε αναγκαία η αναθεώρηση του άρθ. 108 του Ν.4249/2014.

Ειδικότερα:

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν 4662/2020 «η οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών από μια περιοχή (ολική ή μερική) αποτελεί προληπτικό μέτρο πολιτικής προστασίας και οργανώνεται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, όταν τεκμηριωμένα μία περιοχή εκτιμάται ότι, απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή και ο κίνδυνος λόγω της παραμονής των πολιτών σε αυτή είναι σοβαρός».

Επίσης, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο 27 του Ν 4662/2020 «η απόφαση για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών λαμβάνεται, σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν 4662/2020 και σύμφωνα με το κείμενο θεσμικό πλαίσιο, τις κατευθυντήριες οδηγίες, εγκυκλίους και κανονιστικές πράξεις της διοίκησης αναφορικά με αυτή και το οποίο παραμένει σε ισχύ και μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Τυχόν ειδικότερα ζητήματα, που δεν συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας και των εκάστοτε συναρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας»

Με το άρθρο 29 παρ. 4στ΄ του Ν.4662/2020 αναφέρεται πλέον ρητά ότι:

- Η λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών αποτελεί ευθύνη των κατά τόπους Δημάρχων, οι οποίοι έχουν το συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο,
- Όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο, η απόφαση λαμβάνεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, ο οποίος μπορεί να εξουσιοδοτήσει σχετικώς τον οικείο Αντιπεριφερειάρχη.
- Όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από μία Περιφέρεια, η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ή, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, από τον νόμιμο Αναπληρωτή του στο Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας, τον Διοικητή του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας, και εκτελείται από τους αρμόδιους Περιφερειάρχες και Δημάρχους.

- Η λήψη των ως άνω αποφάσεων οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, βασίζεται στις εισηγήσεις των φορέων που κατά περίπτωση έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής.

Στο πλαίσιο εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων και ειδικότερα στις περιπτώσεις των πλημμυρικών φαινομένων, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν τα ακόλουθα θέματα:

- Η οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών από μια περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή, αποτελεί δράση πολιτικής προστασίας η οποία δρομολογείται για την προστασία της ζωής και της υγείας τους.
- Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξετάζεται ως μέτρο προληπτικής προστασίας τους, που πρέπει να δρομολογείται εγκαίρως (ενώ η καταστροφή βρίσκεται σε εξέλιξη) και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, η εκτίμηση των οποίων μπορεί να γίνει μόνο σε τοπικό επίπεδο. Δηλαδή το μέτρο αυτό εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που στις περιοχές που αναμένεται να πληγούν λόγω της εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου, ο κίνδυνος παραμονής των πολιτών σε οικισμούς, τμήματα πολεοδομικών συγκροτημάτων, κλπ, είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τον κίνδυνο μετακίνησης, στον οποίο δύναται να εκτεθούν κατευθυνόμενοι προς ασφαλή χώρο.
- Η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών, έχει χαρακτήρα μη υποχρεωτικό, βασιζόμενη στην ενημέρωσή τους για τον κίνδυνο και τις πιθανές συνέπειες που έχει η παραμονή τους στο χώρο για τον οποίο έχει ληφθεί η απόφαση της απομάκρυνσης.
- Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών και επιχειρήσεων απεγκλωβισμού και διάσωσης πολιτών βασίζεται στο γεγονός ότι στη μεν πρώτη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε κίνδυνο εξ αιτίας της παραμονής τους πλησίον της περιοχής που εξελίσσεται ένα καταστροφικό φαινόμενο, ή σε κάποια απόσταση από την πορεία εξέλιξής της, ενώ στη δεύτερη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε επαφή, ή εντός του χώρου που εξελίσσεται ένα καταστροφικό φαινόμενο και η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο που απαιτεί την παροχή βοήθειας, το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να μην υπάρξουν απώλειες.
- Η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης πραγματοποιείται μόνον όταν εξασφαλίζεται εγκαίρως η καλή οργάνωση για την ασφαλή υλοποίησή της.

Διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις αιφνίδιων πλημμυρών όταν υπάρχουν αιτήματα πολιτών για παροχή βοήθειας σε περιοχές που έχουν ήδη κατακλυστεί ή θεωρούν ότι από την εξέλιξη του φαινομένου η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο, η άμεση μετακίνηση ή μεταφορά τους σε ασφαλές σημείο αποτελεί έργο διάσωσης και δρομολογείται άμεσα από τις κατά τόπους αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, οι οποίες είναι θεσμικά αρμόδιες για την έρευνα και διάσωση στο χερσαίο χώρο (παράγραφος 6.6 του παρόντος).

Επίσης, σε περιπτώσεις αιφνίδιων πλημμυρών όταν διαπιστωθεί από τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛΑΣ ή του ΠΣ που επιχειρούν στο χώρο του συμβάντος ότι η προσωπική ασφάλεια των πολιτών σε μια περιοχή που εξελίσσεται το φαινόμενο διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο από τη ραγδαία εξέλιξή του και η άμεση μετακίνηση ή μεταφορά τους σε ασφαλές σημείο είναι επιτακτική ώστε να μην υπάρξουν απώλειες, η δράση αυτή διενεργείται ως έργο διάσωσης που συντονίζεται από τον επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος στο συμβάν και ενημερώνεται ο οικείος Δήμαρχος προκειμένου να υποστηρίξει το έργο διάσωσης προσδιορίζοντας στον επικεφαλής αξιωματικό του ΠΣ στο συμβάν ασφαλείς χώρους προσωρινής παραμονής και φροντίδας των πολιτών που έχουν απομακρυνθεί.

Στις περιπτώσεις επικείμενης καταστροφής ή όταν η εξέλιξη του φαινομένου δεν είναι ραγδαία και επιτρέπει τη λήψη μέτρων για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών από μία περιοχή για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους από την κατάκλυση κατοικημένων περιοχών από πλημμυρικά ύδατα, ή από τη διαρροή επικινδύνων ουσιών οι οποίοι παρασύρθηκαν στα πλημμυρικά ύδατα ή από λοιμογόνους παράγοντες επικίνδυνους για την δημόσια υγεία οι οποίοι αναπτύχθηκαν στα πλημμυρικά ύδατα, ή από επαγόμενα κατολισθητικά φαινόμενα, η δράση αυτή δρομολογείται ως ακολούθως:

- Στις περιπτώσεις επικείμενης κατάκλυσης κατοικημένων περιοχών από πλημμυρικά ύδατα τα οποία δεν είναι δυνατόν να συγκρατηθούν από τα υφιστάμενα αντιπλημμυρικά έργα ή υποδομές (αναχώματα, φράγματα, θυροφράγματα, κλπ) και η εξέλιξη του φαινομένου επιτρέπει τη λήψη του μέτρου της οργανωμένης απομάκρυνσης των πολιτών, αρμόδιοι να εισηγηθούν στα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντιπεριφερειάρχης, κλπ) τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, είναι οι κατά τόπους υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης των ανωτέρω έργων και υποδομών (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, Τεχνικές Υπηρεσίες, Τεχνικοί Ασφαλείας Φραγμάτων, κλπ).
- Στις περιπτώσεις κατολισθητικών φαινομένων σε κατοικημένες περιοχές, αρμόδιοι να εισηγηθούν στους θεσμικά ορισμένους για τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντιπεριφερειάρχης, κλπ), είναι οι κατά τόπους επικεφαλής προϊστάμενοι των αρμοδίων Δ/νσεων Τεχνικών Έργων των Περιφερειών ή και των Περιφερειακών Ενοτήτων. Για την εκτίμηση της επικινδυνότητας του γεωλογικού φαινομένου μπορεί να ζητηθεί και η συνδρομή της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ), ως τεχνικού συμβούλου, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν.272/1976 (ΦΕΚ 50Α/1976, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει και του Ν.4602/2019 ΦΕΚ 45Α/2019.
- Στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας από λοιμογόνους παράγοντες που αναπτύχθηκαν ή παρασύρθηκαν από πλημμυρικά ύδατα, αρμόδιοι να εισηγηθούν στα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντιπεριφερειάρχης, κλπ) τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, είναι και οι κατά τόπους Προϊστάμενοι των Δ/νσεων Δημόσιας Υγείας.
- Στις περιπτώσεις διαρροών επικινδύνων ουσιών, αρμόδιος να εισηγηθεί στα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντιπεριφερειάρχης, κλπ) τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών είναι ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος, μετά από σχετική ενημέρωση από τον τεχνικό ασφαλείας ή τον όποιον υπεύθυνο της εγκατάστασης από την οποία προήλθε η διαρροή.

Σε όλες τις περιπτώσεις και εφόσον υπάρχει ιστορικό πλημμυρικών ή/και κατολισθητικών φαινομένων, αυτό μπορεί να αξιολογείται και να λαμβάνεται κατά περίπτωση υπόψη, δεδομένου του προληπτικού χαρακτήρα του μέτρου της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών.

Η ανωτέρω σχετική αυτή διάταξη δεν έχει εφαρμογή όταν η ασφάλεια και η κατάσταση της υγείας των ατόμων, που ευρίσκονται εντός υποδομών ή εγκαταστάσεων φορέων, τελεί υπό την εποπτεία ή κατευθύνεται από ειδικότερες νομοθεσίες και η απομάκρυνσή τους, για τους λόγους που αναφέρονται στην εν λόγω σχετική διάταξη, αποτελεί ευθύνη των διοικήσεών τους (εγκαταστάσεις Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας, Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Δομές Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας Προσφύγων, Κατασκηνώσεις, Τουριστικά καταλύματα, κλπ).

Στην περίπτωση αυτή, η λήψη της απόφασης αποτελεί αρμοδιότητα των υπευθύνων λειτουργίας τους και λαμβάνεται μετά από σχετική ενημέρωση από τους φορείς που

ορίζονται εκ του θεσμικού τους ρόλου κατά περίπτωση και έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή.

Νοείται ότι σε αυτές τις περιπτώσεις, οι αποφάσεις των διοικήσεων των ανωτέρω υποδομών ή εγκαταστάσεων θα πρέπει να γνωστοποιούνται στο οικείο Δήμαρχο, όπως επίσης και στον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, για λόγους πληρέστερης ενημέρωσης τους για τις δράσεις που δρομολογούνται από άλλους φορείς.

Προς υποβοήθηση του έργου τους στη λήψη και υλοποίηση της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών εξαιτίας πλημμυρικών φαινομένων, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήττονται, όταν αυτό είναι εφικτό, μπορούν άμεσα να συγκαλούν το Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΤΕΣΟΠΠ) και οι Αντιπεριφερειάρχες το Περιφερειακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) της Περιφερειακής τους Ενότητας.

Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση μέσων για την μετακίνηση πολιτών, μπορεί να γίνει από φορείς του δημοσίου (ΕΛΑΣ, ΠΣ, Ένοπλες Δυνάμεις, κλπ), ή από φορείς του ιδιωτικού τομέα (κατά τόπους ΚΤΕΛ, κλπ). Στα πλαίσια αυτά, το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ή η Αυτοτελής Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων (σε κατάσταση συνήθους ετοιμότητας), τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο, στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης κατά την οποία υπάρχει το ενδεχόμενο υλοποίησης μιας τέτοιας δράσης. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός μνημονίου συνεργασίας, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, ως δράση Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από καταστροφές, υποστηρίζεται θεσμικά από την Ελληνική Αστυνομία και το Πυροσβεστικό Σώμα. (Ν. 2800/2000 ΦΕΚ 41Α/2000, ν. 3511/2006 ΦΕΚ 258Α/2006, ν.4249/2014 ΦΕΚ 73Α/2014 και ν.4662/2020 ΦΕΚ 27Α/2020, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν). Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία στα πλαίσια της αποστολής της (άρθρο 11 παρ.2 του Ν.4249/2014 ΦΕΚ 73Α/2014), έχει σημαντικό ρόλο στην εκτέλεση της απόφασης για την απομάκρυνση πολιτών.

Θέματα που συνδέονται με τον εντοπισμό και ειδοποίηση των πολιτών για την απομάκρυνσή τους όταν έχει ληφθεί σχετική απόφαση, με την τήρηση της τάξης, με τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κατά την απομάκρυνση, καθώς και πρόληψη και καταστολή τυχόν εγκλημάτων κατά της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται από την περιοχή, αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών της ΕΛΑΣ.

Στις περιπτώσεις που η δράση αυτή, αφορά πολίτες που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, ή περιλαμβάνει άτομα με προβλήματα υγείας, πρέπει εκ των προτέρων να εξασφαλίζεται, η παρουσία μονάδων του ΕΚΑΒ, για λόγους παροχής άμεσης προνοσοκομειακής ιατρικής βοήθειας.

Τέλος, είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η εξεύρεση μέσων μεταφοράς με τη διαδικασία της επίταξης, δεν είναι άμεσα εφικτή, εάν δεν προηγηθεί σχετική απόφαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 41 του ν.3536/2007 (ΦΕΚ 42Α/2007), όπως αυτό έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 1 του ν.4325/2015 (ΦΕΚ 47Α/2015).

7.1 Κατευθυντήριες οδηγίες – Σχέδιο δράσης

Ο Δήμαρχος, έχοντας υπόψη την εισήγηση του φορέα που κατά περίπτωση έχει την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής, καθορίζει άμεσα, σημείο συγκέντρωσης (σε ασφαλή χώρο), στον οποίον οφείλουν να προσέλθουν οι επικεφαλής των φορέων που κύρια εμπλέκονται (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΕΚΑΒ, υπεύθυνος Πολιτικής Προστασίας), ή εάν αυτό δεν είναι άμεσα εφικτό, οι αναπληρωτές τους. Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί, η μεταξύ τους επικοινωνία, η συλλογή

πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα κατάσταση, καθώς και ο συντονισμός τους. Επίσης παρέχει την δυνατότητα για την άμεση επιλογή σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι φορείς, στην περίπτωση που ληφθεί θετική απόφαση για οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση. Εν συνεχεία, ο Δήμαρχος, πλαισιωμένος από τους επικεφαλείς των φορέων που εμπλέκονται, πριν λάβει την απόφαση, πρέπει εγκαίρως να εκτιμήσει ή εξασφαλίσει τα εξής:

- **Τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν**, με βάση τα δημογραφικά στοιχεία ή άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με τον αριθμό των ατόμων που διαβιούν ή βρίσκονται στην περιοχή αυτή για διαφόρους λόγους (παραθεριστές, κλπ). Η απομάκρυνση, με βάση τον κίνδυνο, ενδεχομένως να μην αφορά το σύνολο των πολιτών, αλλά μέρος αυτών (άτομα παιδικής ή τρίτης ηλικίας, άτομα με προβλήματα υγείας, κλπ).
- **Τον προσδιορισμό των μέσων μεταφοράς** με βάση τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν και τη διαθεσιμότητά τους κατά το χρόνο που θα δοθεί η εντολή υλοποίησης της δράσης, εφόσον χρειάζονται μεταφορά. Η έγκαιρη εξασφάλιση των μέσων απομάκρυνσης αποτελεί κρίσιμη παράμετρο στη λήψη της απόφασης . Επίσης μια άλλη παράμετρος που πρέπει να εξεταστεί είναι και η δυνατότητα απομάκρυνσης των πολιτών με δικά τους μέσα, από καθορισμένα δρομολόγια στα οποία έχει εξασφαλιστεί ο έλεγχος της κυκλοφορίας.

  Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση μέσων για την μετακίνηση πολιτών μπορεί να γίνει με τα μέσα Δημοτικής συγκοινωνίας που διαθέτει ο Δήμος, ή με τη συνδρομή μέσων άλλων φορέων του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα τα οποία είναι άμεσα διαθέσιμα σε τοπικό επίπεδο (παράγραφος 9.2 του παρόντος - μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς – κατάρτιση μητρώου εργοληπτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών).

Στα πλαίσια αυτά, το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων (σε κατάσταση συνήθους ετοιμότητας), τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο, στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης κατά την οποία υπάρχει το ενδεχόμενο υλοποίησης μιας τέτοιας δράσης. Επίσης, θα πρέπει να γνωρίζει τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός μνημονίου συνεργασίας, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Στις περιπτώσεις που για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση των πολιτών, κρίνεται αναγκαία η χρήση πλωτών θαλασσίων μέσων, η παρουσία και η συμβολή των κατά τόπους Λιμενικών Αρχών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση. Στο πλαίσιο αυτό, ο Δήμαρχος επικοινωνεί με την οικεία Λιμενική Αρχή για τη δυνατότητα διάθεσης πλωτών μέσων.

- **Τον αρχικό χώρο συγκέντρωσης των πολιτών** (σημεία συγκέντρωσης) για την εν συνεχεία οργανωμένη απομάκρυνσή τους, εφόσον χρειάζονται μεταφορά.
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ειδοποίηση των πολιτών** εντός των ορίων της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση, καθώς και τον τρόπο εντοπισμού και ειδοποίησής τους (πόρτα – πόρτα, ανακοινώσεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης, τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμός, κλπ).
- **Τη δυνατότητα ελέγχου και διαχείρισης της κυκλοφορίας**, σε όλα τα εναλλακτικά δρομολόγια που έχουν προσδιοριστεί από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή, ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν, λαμβάνοντας υπόψη και την εκτιμώμενη εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου από τον φορέα που κατά περίπτωση έχει την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος κατά την απομάκρυνση των πολιτών.

Η δυνατότητα αυτή αφορά δρομολόγια που θα χρησιμοποιηθούν τόσο από τα μέσα μαζικής μεταφοράς των πολιτών, όσο και από τα ίδια μέσα που ενδέχεται να

χρησιμοποιήσουν οι πολίτες που απομακρύνονται μετά τη λήψη και δημοσιοποίηση της σχετικής απόφασης.

Νοείται ότι σε όλες τις περιπτώσεις τα δρομολόγια που έχουν επιλεγεί, σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παρενοχλούν την κίνηση των οχημάτων έκτακτης ανάγκης (ΠΣ. ΕΛΑΣ, ΕΚΑΒ, κλπ).

- **Τη διασφάλιση επικοινωνιών μεταξύ των αρμόδιων φορέων** που εμπλέκονται στην υλοποίηση της δράσης έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο συντονισμός τους, καθώς και η παροχή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου.
- **Την υποδοχή και φροντίδα των πολιτών** που απομακρύνονται σε επιλεγμένους ασφαλείς χώρους συμπεριλαμβανομένης και της ιατρικής βοήθειας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται να απομακρυνθούν από την περιοχή** μέχρι να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος για τον οποίο απομακρύνονται. Η εκτίμηση αυτή αφορά κυρίως τους πολίτες που διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στη περιοχή.
- **Τη φροντίδα για την επιστροφή των πολιτών** που απομακρύνθηκαν και διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στην περιοχή.

Με δεδομένη την ανάγκη εξασφάλισης της συνέργειας/συνεργασίας και άλλων φορέων (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΕΚΑΒ, κλπ) πριν τη λήψη τέτοιων αποφάσεων, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήττονται, όταν αυτό είναι εφικτό στα χρονικά περιθώρια που επιτρέπει η εξέλιξη του φαινόμενου, μπορούν να συγκαλούν άμεσα το Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) προς υποβοήθηση του έργου τους. Νοείται ότι για το σκοπό αυτό, στα ΤΕΣΟΠΠ των Δήμων, μετέχουν κατά κύριο λόγο εκπρόσωποι των φορέων που συμμετέχουν ενεργά στην υλοποίηση της δράσης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών.

Οι δράσεις που προοδευτικά υλοποιούνται σε μια οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών περιγράφονται ως εξής:

1. Εκτίμηση της κατάστασης και σχετική εισήγηση του φορέα που κατά περίπτωση έχει την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής
2. Άμεσος καθορισμός από το αρμόδιο Αποκεντρωμένο όργανο ΠΠ (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης / Αντιπεριφερειάρχης) σημείου συγκέντρωσης φορέων που δύναται να υποστηρίξουν την δράση (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΕΚΑΒ, κλπ).
3. Λήψη απόφασης για την απομάκρυνση, ή μη απομάκρυνση, από το αρμόδιο Αποκεντρωμένο όργανο ΠΠ
4. Ενημέρωση κοινού, όταν έχει ληφθεί απόφαση για την απομάκρυνσή του. Η δημόσια ανακοίνωση της απόφασης προς ενημέρωση του κοινού πρέπει να συντάσσεται με ευθύνη του Δημάρχου που έλαβε την απόφαση ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη/ Περιφερειάρχη όταν οι περιοχές από τις οποίες θα απομακρυνθούν οι πολίτες ανήκουν σε παραπάνω από ένα Δήμο. Η ανακοίνωση πρέπει να περιέχει τις εξής βασικές πληροφορίες :
   - Ποιος έλαβε την απόφαση και ποιος έχει την ευθύνη εκτέλεσής της.
   - Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο τα όρια της περιοχής ή των περιοχών μέσα από τις οποίες θα πρέπει να απομακρυνθούν, καθώς και τον κίνδυνο που διατρέχουν οι πολίτες εάν παραμείνουν σε αυτές.
   - Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο εάν συντρέχει λόγος γενικής απομάκρυνσης όλων των πολιτών, ή συγκεκριμένων ομάδων τις οποίες θα προσδιορίζει κατά προτεραιότητα (άτομα παιδικής ηλικίας, ηλικιωμένοι, κλπ).
   - Να προσδιορίζει πού και πότε θα συγκεντρωθούν (σημεία συγκέντρωσης) οι πολίτες, εφόσον χρειάζονται μεταφορά, καθώς και τα προσωπικά αντικείμενα που μπορούν να έχουν μαζί τους.

- Να προσδιορίζει την προβλεπόμενη διάρκεια της απομάκρυνσης, καθώς και τον τόπο προορισμού.
- Να κατονομάζει τα ασφαλή οδικά δρομολόγια καθώς και τυχόν μονοδρομήσεις που μπορούν να ακολουθήσουν σε περίπτωση απομάκρυνσης με δικά τους μέσα.
- Να αναφέρει τη διαθέσιμη προνοιακή υποστήριξη στον τόπο προορισμού.
- Να αναφέρει οδηγίες για προστασία της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται.

Σημειώνεται ότι έχει ιδιαίτερη σημασία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που θα δεχτούν να αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, να επιτευχθεί η δημιουργία μίας και μοναδικής συνολικής εικόνας αντιμετώπισης της κατάστασης προς το κοινό.

Ωστόσο πέραν των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης τοπικής ή πανελλαδικής εμβέλειας που θα αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, η κύρια δράση της ενημέρωσης του κοινού για τη λήψη απόφασης και την έναρξη της διαδικασίας απομάκρυνσής του, θα πρέπει να βασίζεται κατά κύριο λόγο σε μεθόδους και πρακτικές που εξασφαλίζουν σε τοπικό επίπεδο περισσότερο τον εντοπισμό και εν συνεχεία την ενημέρωση των πολιτών για τον κίνδυνο που διατρέχουν στην περίπτωση που παραμείνουν στην περιοχή (πόρτα – πόρτα, ενημέρωση με διερχόμενο όχημα που παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες, συνδυασμός και των δυο μεθόδων). Στην περίπτωση αυτή, τον κύριο λόγο για την υλοποίηση της δράσης έχουν οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές, το έργο των οποίων μπορεί να υποστηριχτεί και από δημοτικούς υπάλληλους.

Προς υποβοήθηση της ανωτέρω δράσης της ενημέρωσης των πολιτών, σε περιπτώσεις που αποφασιστεί η λήψη του μέτρου για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνσή τους από μία περιοχή για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους, δύναται με εντολή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας να εκδοθεί γεωστοχευμένη προειδοποίηση πολιτών μέσω μηνύματος «112» από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112)» του ΕΣΚΕΔΙΚ του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος. Η έκδοση γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» είναι επικουρική των δράσεων ενημέρωσης των πολιτών σε τοπικό επίπεδο και εξετάζεται κατόπιν σχετικού αιτήματος του Δημάρχου που έλαβε την απόφαση ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη/ Περιφερειάρχη όταν οι περιοχές από τις οποίες θα απομακρυνθούν οι πολίτες ανήκουν σε παραπάνω από ένα Δήμο.

Είναι προφανές ότι η επιλογή του σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι εμπλεκόμενοι φορείς, αποτελεί διαδικασία που υπαγορεύεται κυρίως από την αναμενόμενη εξέλιξη της καταστροφής, τις ιδιαιτερότητες της περιοχής, καθώς και τους πόρους που είναι διαθέσιμοι για την υλοποίηση της δράσης

Οι πολίτες και τα όργανα των φορέων που εμπλέκονται, πρέπει σαφώς να καταλάβουν ποιος αποφασίζει ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεση της ανωτέρω δράσης, Δήμαρχος ή Περιφερειάρχης (ή αρμόδιος εξουσιοδοτημένος Αντιπεριφερειάρχης) και κατ’ επέκταση έχει το γενικό συντονισμό των επιμέρους ενεργειών που απαιτούνται για την υλοποίησή της.

7.2 Ειδικότερες δράσεις

- Σε περιοχές που υπάρχει παρουσία αλλοδαπών πολιτών (τουριστικά θέρετρα, κλπ), θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα από το Δήμαρχο ξενόγλωσσης ανακοίνωσης για την ενημέρωσή τους σχετικά με τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση και τις ασφαλείς διαδρομές που μπορούν να ακολουθήσουν όσοι θέλουν να απομακρυνθούν με ίδια μέσα.
- Ειδικότερα για άτομα με αναπηρία (παιδιά και ενήλικες), ηλικιωμένους, ανίατους και χρονίως πάσχοντα άτομα θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα, με την κατά το δυνατό κατ’ οίκο ενημέρωσή τους σχετικά με τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών, την εξεύρεση κατάλληλου μέσου

μετακίνησης (ασθενοφόρου, κλπ) αν τούτο απαιτείται, καθώς και ιδιαίτερης πρόνοιας στα σημεία προορισμού ή μετακίνησής τους σε ασφαλείς νοσηλευτικές μονάδες όπου δύναται να τους παρασχεθεί η κατάλληλη ιατροφαρμακευτική υποστήριξη κατά την ολιγόωρη παραμονή τους. Αντίστοιχη πρόνοια θα πρέπει να ληφθεί και κατά την επιστροφή των ανωτέρω ατόμων στις οικίες τους.

- Η οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά προτίμηση εντός των διοικητικών ορίων του οργάνου που έλαβε την απόφαση, δηλαδή εντός του Δήμου που πλήττεται ή σε όμορους Δήμους ή εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, ανάλογα με το εάν η απόφαση έχει ληφθεί από το Δήμαρχο, ή τον Περιφερειάρχη (ή τον εξουσιοδοτημένο αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη) όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο.

Η απαίτηση αυτή, εφ όσον είναι εφικτή, αποβλέπει στον καλύτερο συντονισμό κατά το στάδιο εκτέλεσης - υλοποίησης της δράσης, δεδομένου ότι δύναται να δρομολογείται από το ίδιο τοπικό όργανο που γνωρίζει καλά τις ιδιαιτερότητες της περιοχής. Το αυτό ισχύει και για τις περιπτώσεις που η απόφαση έχει ληφθεί από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ή, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, από τον νόμιμο Αναπληρωτή του στο Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας, τον Διοικητή του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας), δεδομένου ότι οι αποφάσεις του εκτελούνται από τα ανωτέρω όργανα, Δήμαρχο ή Περιφερειάρχη (ή τον εξουσιοδοτημένο αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη).

7.3 Μνημόνια ενεργειών για την υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων

Η Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας καθώς και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, λαμβάνοντας υπόψη τους χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και τους χάρτες κινδύνων πλημμύρας για τις περιοχές αρμοδιότητάς τους, να προχωρήσουν στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών σχετικά με τη δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων, όπως ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων με τα στοιχεία επικοινωνίας τους, κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει ο φορέας, μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων, κατάσταση τουριστικών καταλυμάτων προσωρινής διαμονής και φιλοξενίας πληγέντων κλπ., για τις δράσεις που προβλέπονται στις ανωτέρω κατευθυντήριες οδηγίες και το σχέδιο δράσης.

ΜΕΡΟΣ VIII. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

8.1 Εκπαίδευση

Η εκπαίδευση των επιχειρησιακών ομάδων σε τακτικό επίπεδο σχεδιάζεται από τις αρμόδιες Δ/νσεις του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής και του ΕΚΑΒ λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων. Για τους υπόλοιπους Φορείς που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας είναι δυνατή η εκπαίδευσή τους μέσω σχετικών εκπαιδεύσεων που διοργανώνονται από τους ίδιους φορείς με την συμμετοχή στελεχών της ΓΓΠΠ κατόπιν σχετικού αιτήματος.

8.2 Έλεγχος σχεδίου – Ασκήσεις

Για τον έλεγχο του Σχεδίου πραγματοποιούνται ασκήσεις από τους εμπλεκόμενους Φορείς σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (Ν.3013/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ για τον έλεγχο των διαδικασιών και σχεδίων που συντάσσονται σε εφαρμογή της ΥΑ 1299/2003 «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

8.2.1 Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμων και Περιφερειών της χώρας

Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σε τακτά χρονικά διαστήματα, συνιστά την πιο ασφαλή μέθοδο για την τακτική και σε βάθος δοκιμασία, εκπαίδευση και αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας, επάρκειας, αλλά και του επιτυχούς συντονισμού των φορέων σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στο πλαίσιο αυτό μετά την ολοκλήρωση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων της Περιφέρειας, με εντολή των Περιφερειαρχών, οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών καλούνται να προγραμματίζουν σε ετήσια βάση μια άσκηση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, βάσει του ανωτέρω σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης και της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών.

Ομοίως, μετά την ολοκλήρωση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου, με εντολή των Δημάρχων, τα γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων καλούνται να προγραμματίζουν σε ετήσια βάση μια άσκηση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, βάσει του ανωτέρω σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης και της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών.

Οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να εστιάζουν κατά κύριο λόγο σε θέματα κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών της Περιφέρειας ή των Δήμων, αντίστοιχα, με στόχο την επαύξηση της διαλειτουργικότητας και συνεργασίας όλων των οργανικών μονάδων των Περιφερειών ή των Δήμων, αντίστοιχα, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου στην αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Τονίζεται ότι σε αρχικό στάδιο οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στην άσκηση των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών των Περιφερειών ή των Δήμων, για τη

βελτίωση του σχεδιασμού τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, χωρίς την εμπλοκή άλλων φορέων και υπηρεσιών (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΕΚΑΒ, κλπ).

Σε δεύτερο στάδιο θα κληθούν να συμμετέχουν στις ανωτέρω ασκήσεις και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς σε επίπεδο Περιφέρειας ή Δήμου αντίστοιχα (διυπηρεσιακή άσκηση), στο πλαίσιο συντονισμού και διαλειτουργικότητας μεταξύ τους, για υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Η Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ δύναται να συνδράμει στον σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση των ανωτέρω ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας και Δήμου, κατόπιν σχετικού αιτήματος.

8.3 Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση Σχεδίου

Η διαδικασία της αναθεώρησης & επικαιροποίησης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων αναφέρεται σε ουσιαστικές αλλαγές στο Σχέδιο και γίνεται εφόσον συντρέχει τουλάχιστον ένας από τους παρακάτω λόγους:

- νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που επηρεάζουν τις αρμοδιότητες των εμπλεκομένων στο Σχέδιο Δ/νσεων του Φορέα Σχεδίασης ή άλλων Φορέων με τους οποίους αυτός συνεργάζεται
- ίδρυση Φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης,
- νέες θεσμικές εθνικές, κοινοτικές ή διεθνείς υποχρεώσεις,
- νέα ανάλυση κινδύνου,
- αποτιμήσεις ασκήσεων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο.

Η διαδικασία της επικαιροποίησης αναφέρεται στον έλεγχο και ενδεχόμενη αλλαγή συγκεκριμένων στοιχείων του Σχεδίου που δεν επηρεάζουν το σκοπό, τους στόχους του Σχεδίου ή την ιδέα επιχειρήσεων. Ενδεικτικός κατάλογος των στοιχείων που πρέπει να επικαιροποιούνται είναι:

- Στοιχεία επικοινωνίας επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης
- Μνημόνια ενεργειών που προβλέπονται στο Σχέδιο
- Διαδικασίες και υποδείγματα εντύπων
- Στοιχεία δημιουργηθέντων νέων υποδομών (κυκλοφοριακών και άλλων)

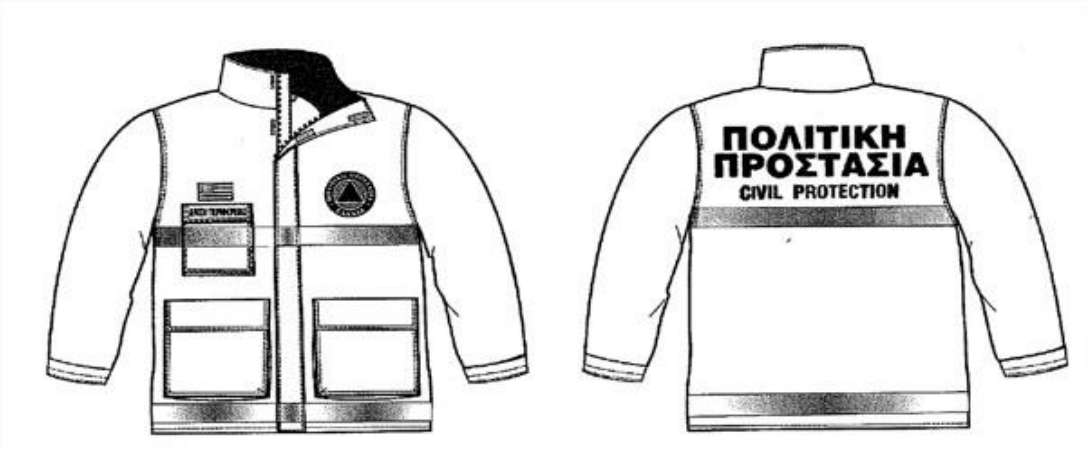
8.4 Τήρηση στοιχείων ειδικού φακέλου καταστροφής

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ.3 του Ν.4662/2020, έχει την ευθύνη τήρησης Ειδικού Φακέλου Καταστροφής, για κάθε μεγάλης έντασης καταστροφή, στον οποίο περιέχονται τα στοιχεία του συνόλου των ενεργειών, στο πλαίσιο του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση των καταστροφών κατά την εκδήλωση των φαινομένων, καθώς και για την αποκατάσταση των ζημιών από τις υπηρεσίες των αρμοδίων Υπουργείων.

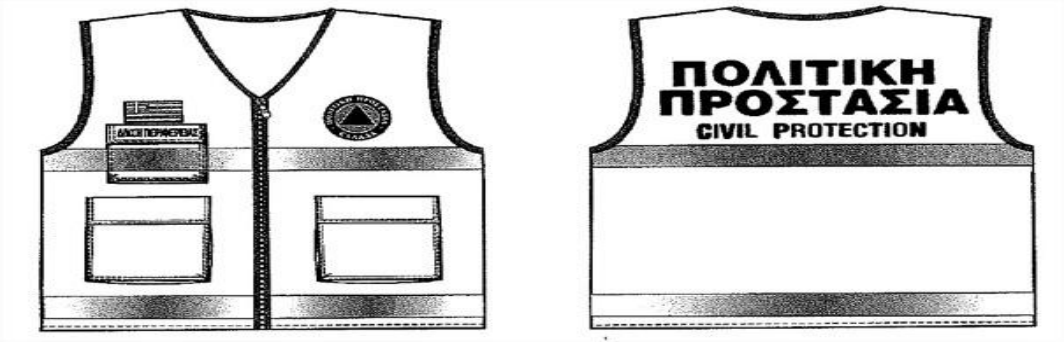
ΜΕΡΟΣ ΙΧ. ΠΕΡΙΒΟΛΗ-ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η παρουσία υπαλλήλων Πολιτικής Προστασίας στον τόπο μιας καταστροφής, με πολιτική περιβολή, δεν δηλώνει την ιδιότητά τους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, σε επιχειρησιακό επίπεδο να χάνεται αρκετές φορές πολύτιμος χρόνος μέχρι την ταυτοποίησή τους, από υπηρεσιακούς παράγοντες και κυρίως να περνά απαρατήρητη η παρουσία τους από πολίτες οι οποίοι αγνοούν κατά κανόνα εντολές ή παραινέσεις τους.

Σύμφωνα με το 4678/22-11-2004 έγγραφο ΓΓΠΠ, τα επιχειρησιακά μπουφάν Πολιτικής Προστασίας θα πρέπει να έχουν την ακόλουθη μορφή:

Εικόνα 1. Επιχειρησιακά μπουφάν Πολιτικής Προστασίας

Εικόνα 2. Επιχειρησιακά γιλέκα Πολιτικής Προστασίας

Αναλυτικές προδιαγραφές για την εμφάνιση των επιχειρησιακών μπουφάν και γιλέκων Πολιτικής Προστασίας δίνονται στο 4678/22-11-2004 έγγραφο ΓΓΠΠ.

Για τους εργαζόμενους στις οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας (Δ/νσεις, Τμήματα και Γραφεία) πέραν των επιχειρησιακών μπουφάν και γιλέκων, όταν αυτοί μεταβαίνουν στο τόπο της καταστροφής στο πλαίσιο του συντονιστικού τους ρόλου, θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα που θα εξασφαλίζουν την υγεία και την ασφάλεια τους, καθώς και να τους παρέχονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σύμφωνα με την ΚΥΑ 43726/2019 (ΦΕΚ 2208Β/2019).

ΜΕΡΟΣ Χ
ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ
ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Χ. ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Σχεδίου ορίζεται η ημερομηνία έγκρισής του από το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Θεσσαλίας αφού προηγηθεί η εισήγησή της Περιφερειακή Επιτροπή του ανωτέρω σχέδιο στο Περιφερειακό Συμβούλιο, το οποίο και το εγκρίνει σύμφωνα με τα άρθρα 174 και 163 του Ν.3852/2010 .

Με την έκδοση του παρόντος παλαιότερα Σχέδια παύουν να ισχύουν.

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΡΕΤΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Παράρτημα Α: Χαρτογραφικό υλικό Περιφέρειας Θεσσαλίας

Παράρτημα Β: Κατάλογος επικοινωνίας

Παράρτημα Γ: Απομάκρυνση Πολιτών της Περιφέρειας και Χώροι Συγκέντρωσης

Παράρτημα Δ: Εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας

Παράρτημα Ε: Ειδικό Σχέδιο Οργανωμένης Προληπτικής

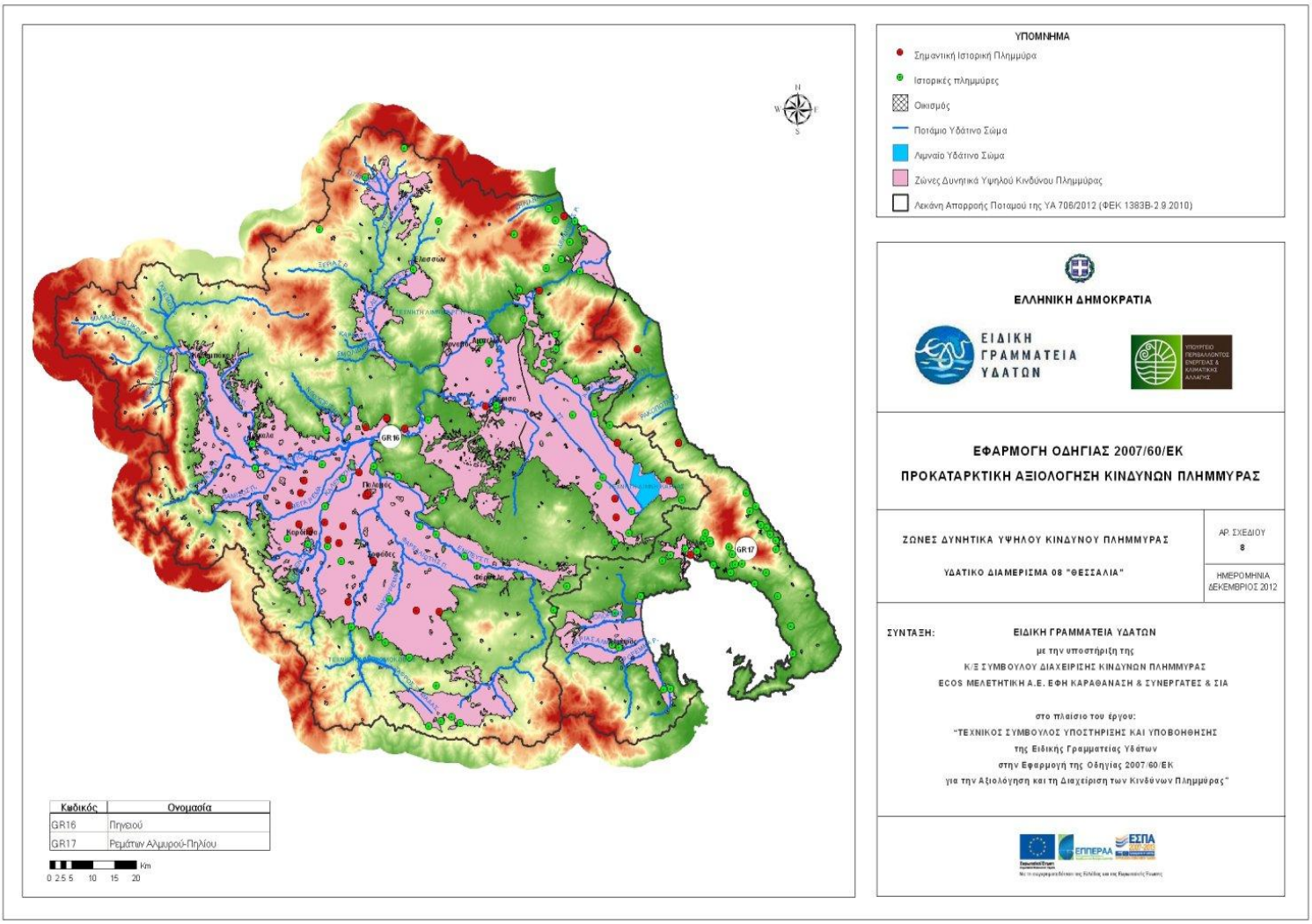
Παράρτημα ΣΤ: Μνημόνιο Ενεργειών

Παράρτημα Ζ: Ακρωνύμια

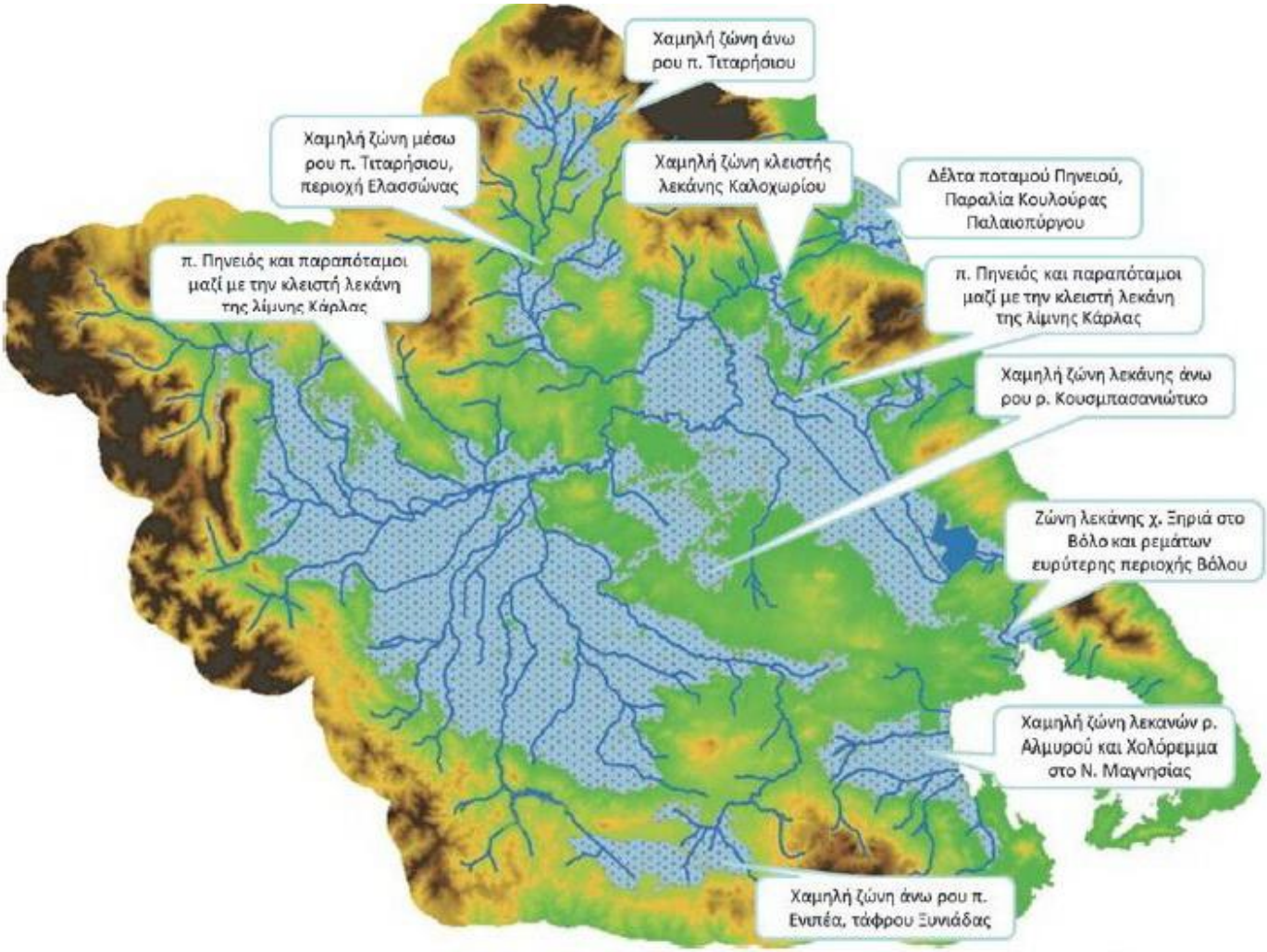
Παράρτημα Η: Πίνακας διανομής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α. ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

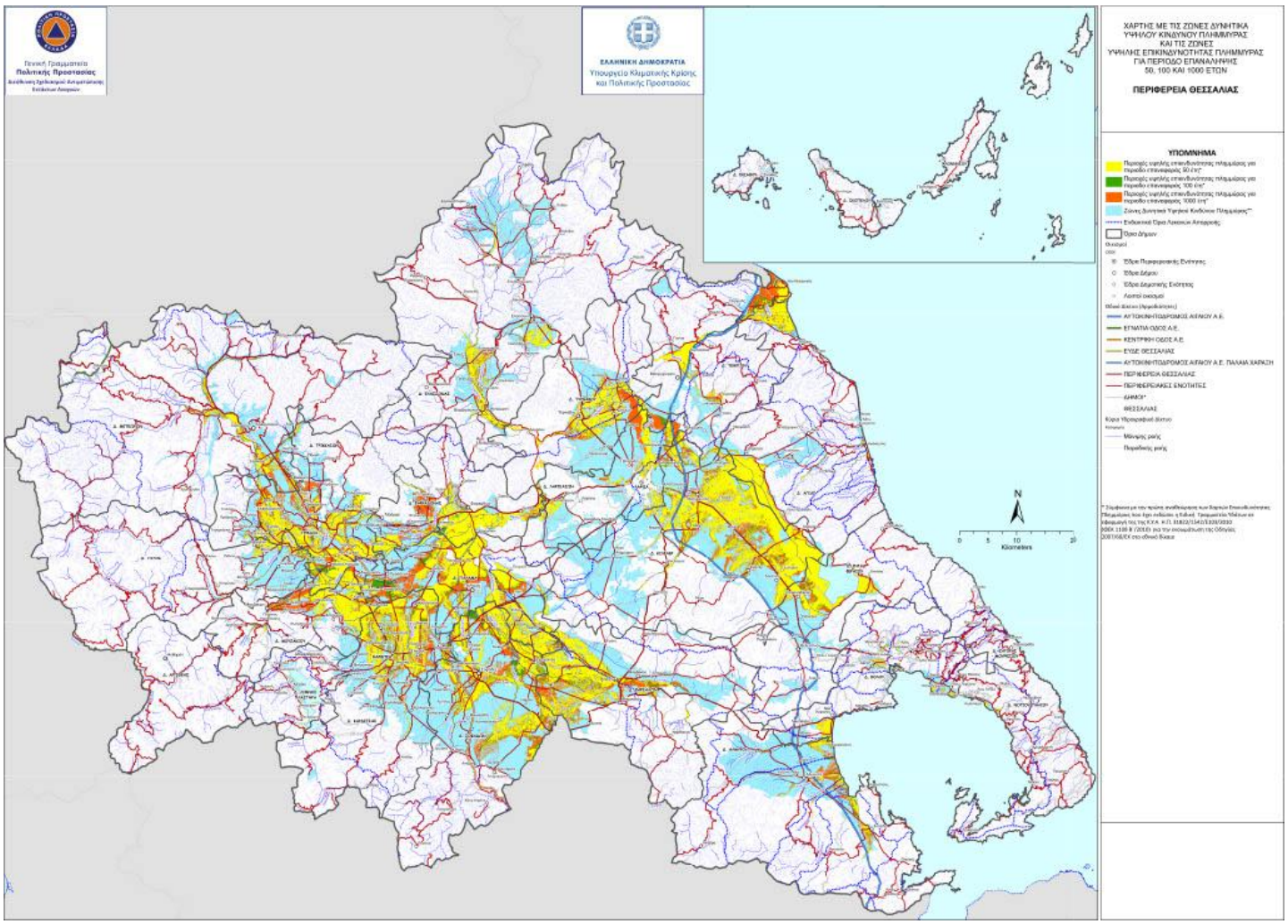
Χάρτης 1. Περιοχές της Θεσσαλίας με κίνδυνο πλημμύρας

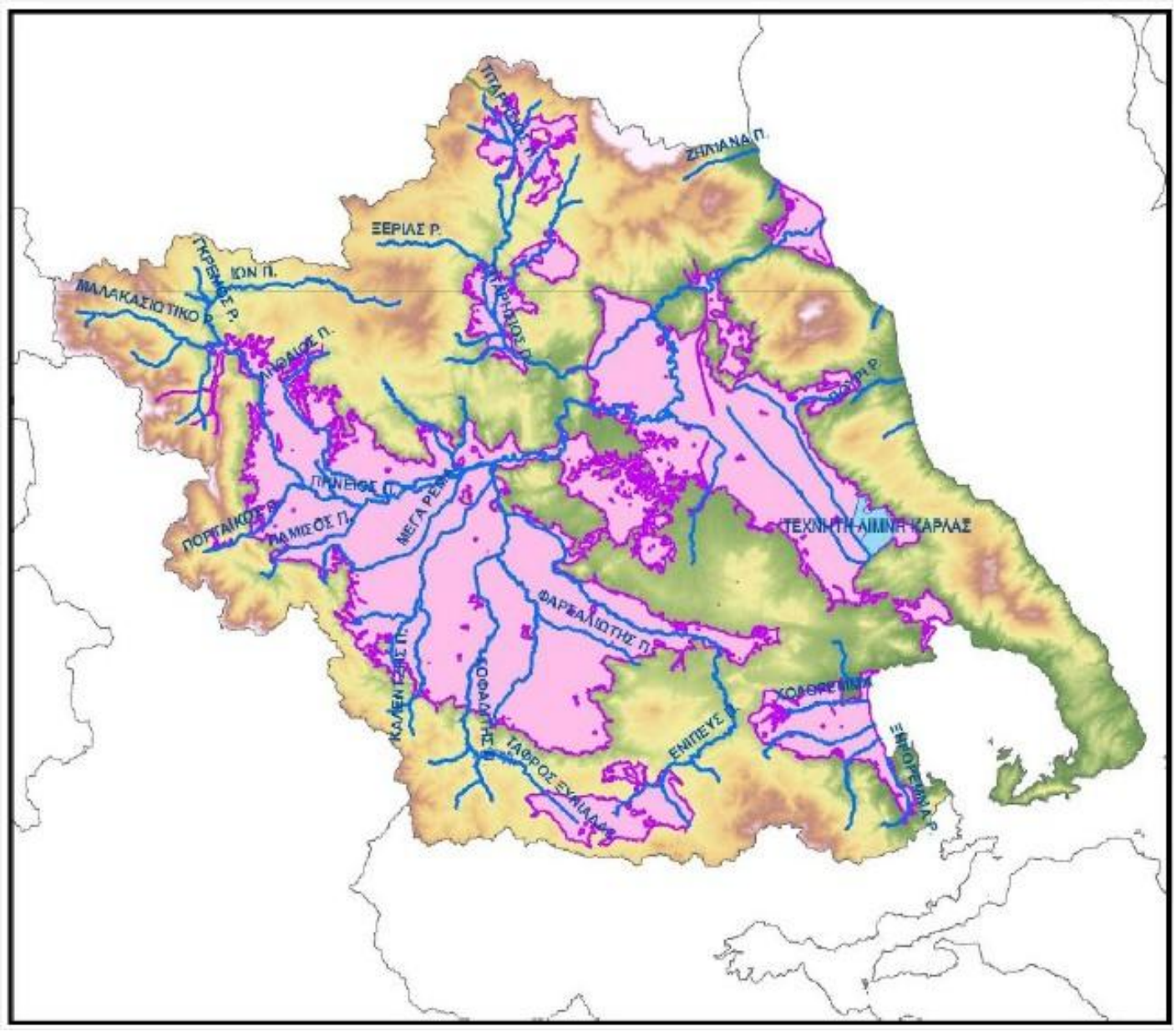
Χάρτης 2. Ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας στο Υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας

Χάρτης 3. Επικαιροποιημένοι χάρτες πλημμυρικού κινδύνου 2024

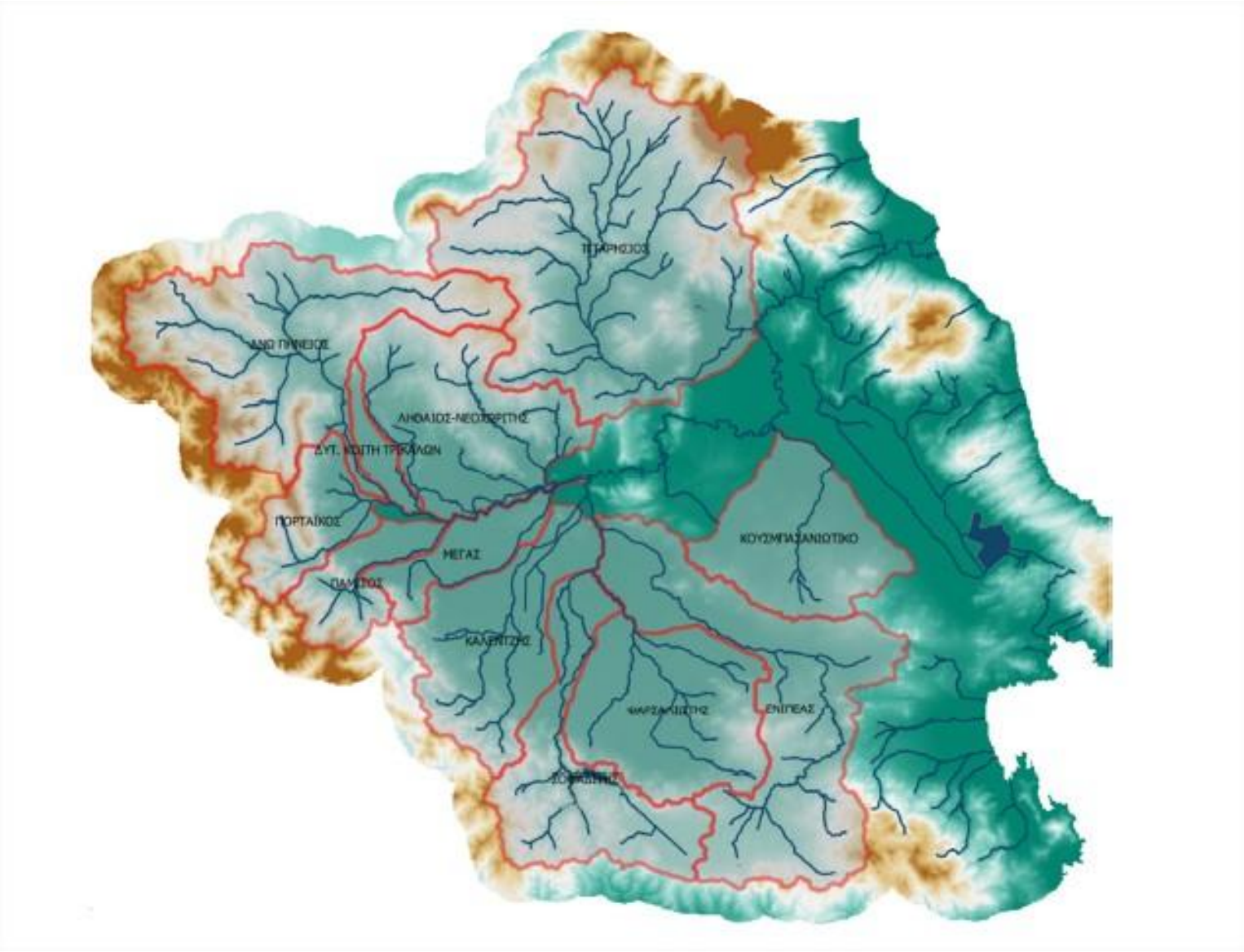

Χάρτης 4. Λεκάνες απορροής ποταμών του Υδατικού διαμερίσματος Θεσσαλίας

Χάρτες 5, 6. Λεκάνες απορροής Πηνειού, Κάρλας, Αλμυρού και Πηλίου

(Χάρτης 5)

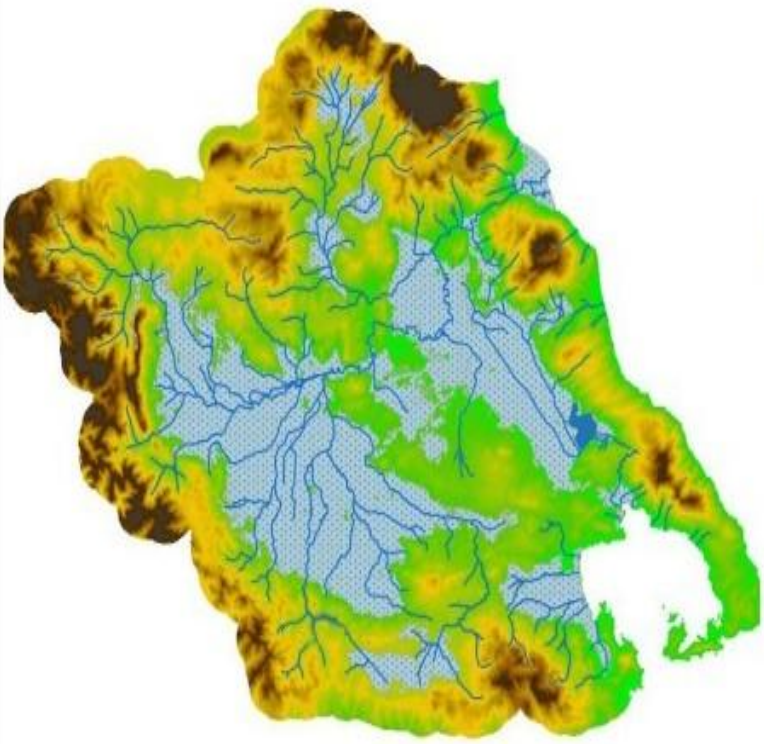
Χάρτες 5, 6. Λεκάνες απορροής Πηνειού, Κάρλας, Αλμυρού και Πηλίου

(Χάρτης 6)

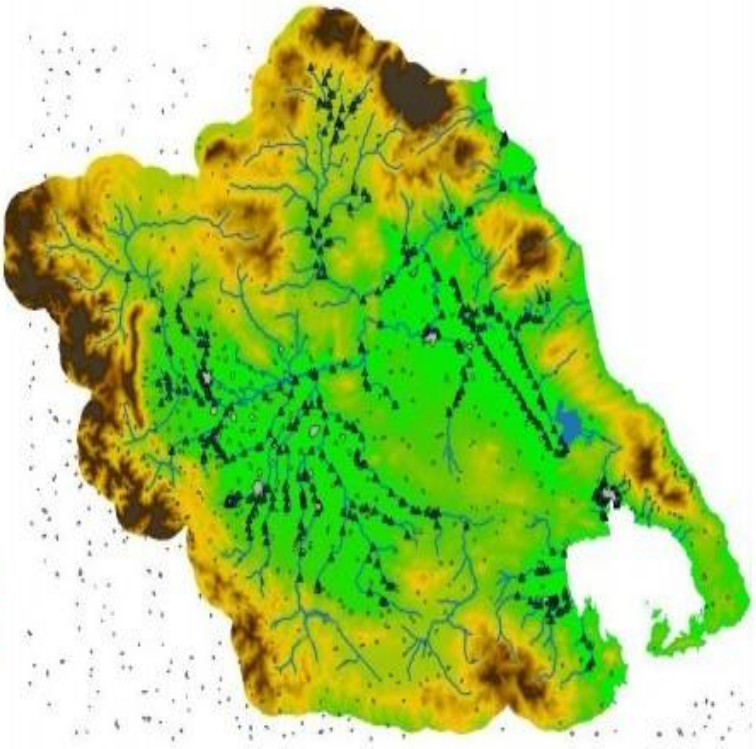

Χάρτης 7

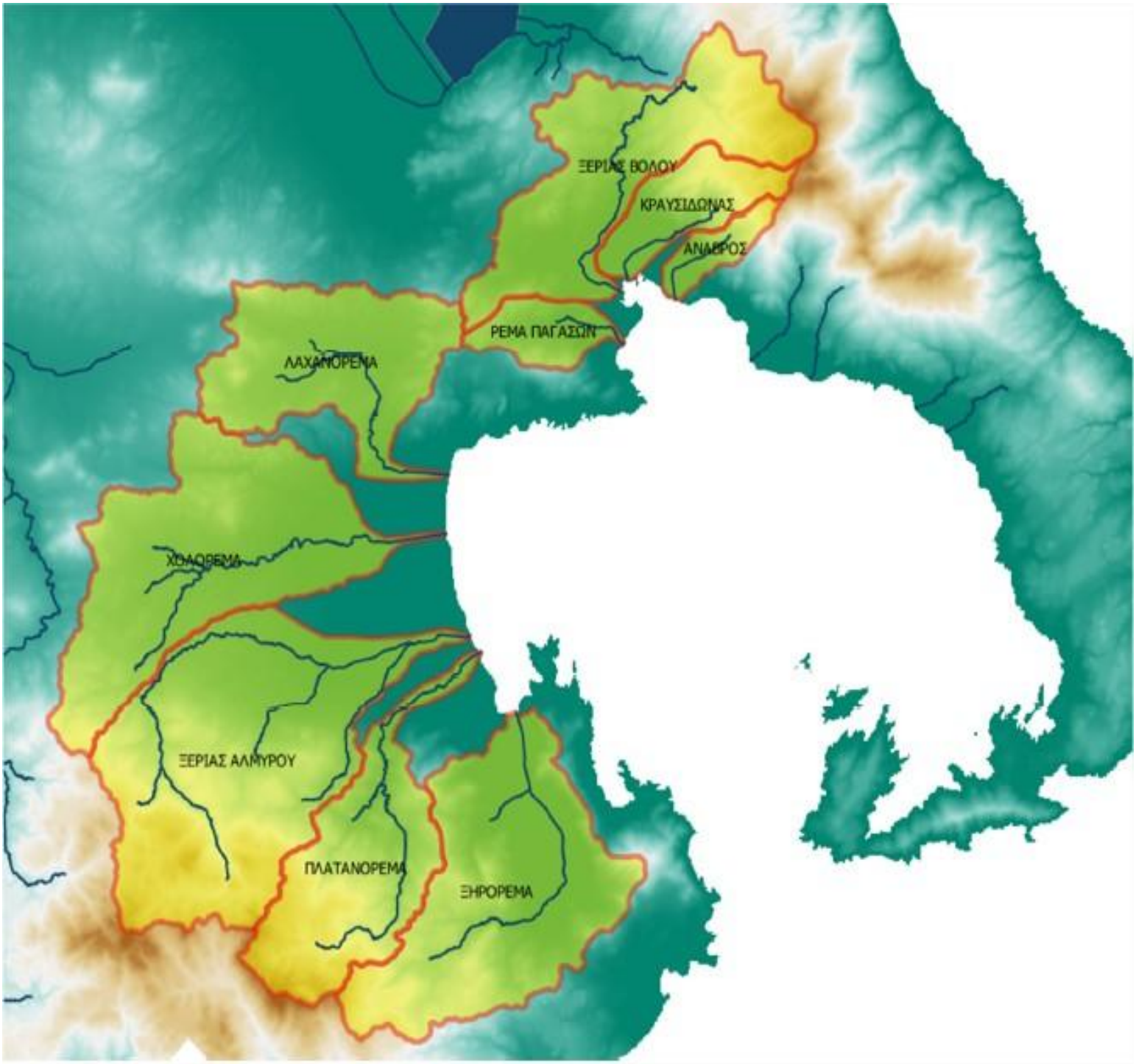
Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ)

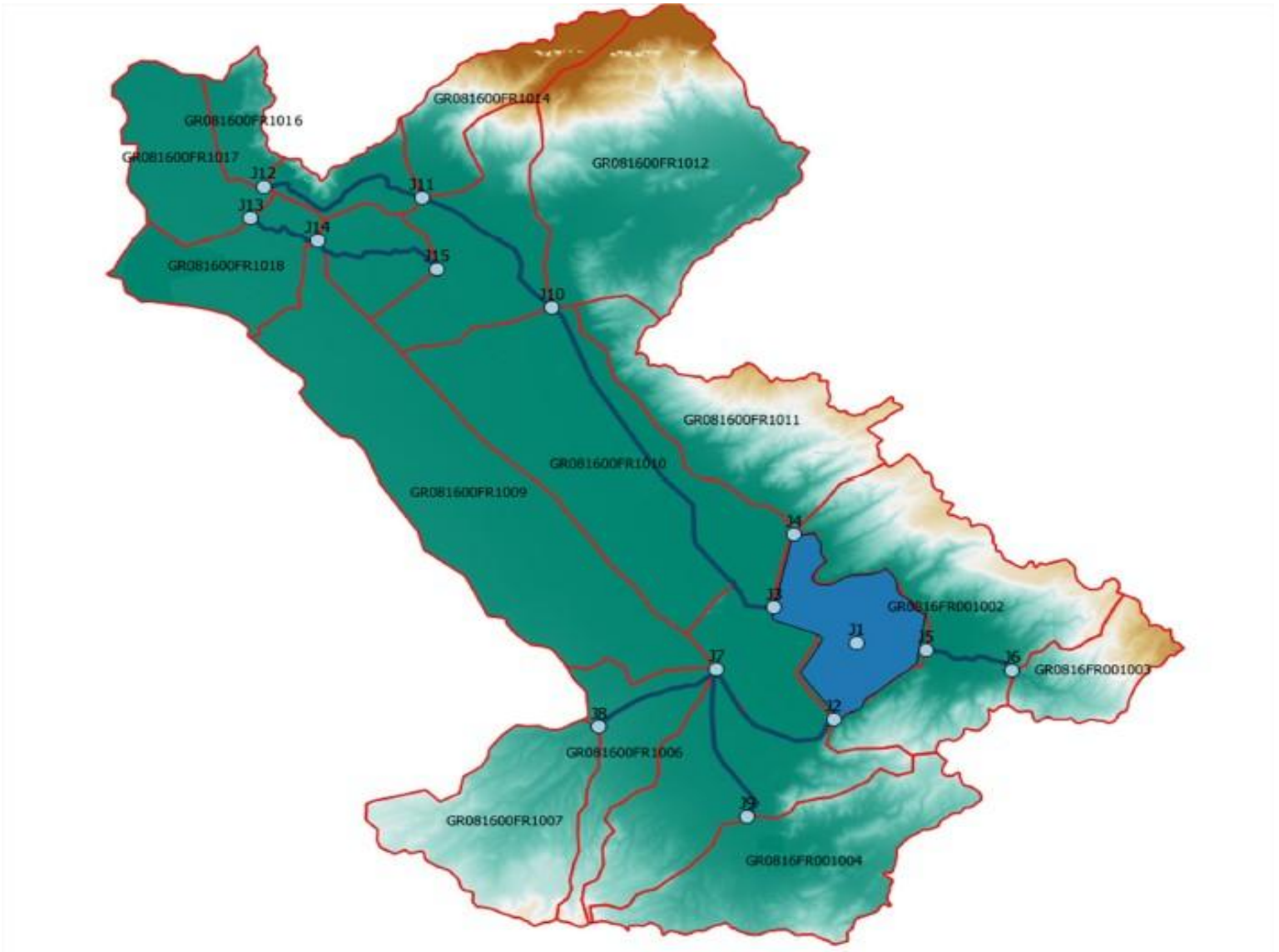
Δομημένες περιοχές και θέσεις σημαντικών τεχνικών έργων

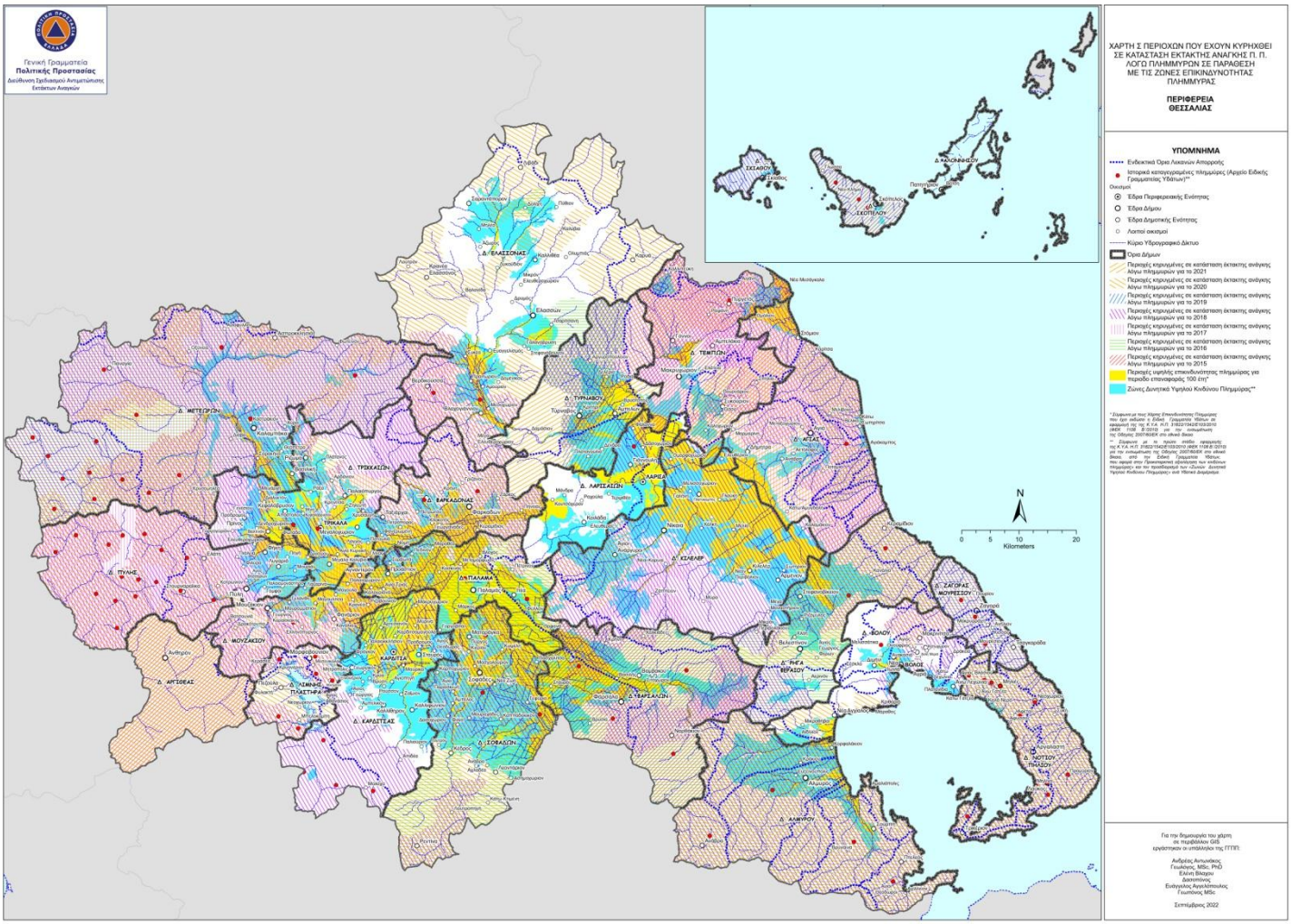
Χάρτης 8. Λεκάνες απορροής ρεμάτων Αλμυρού και Πηλίου

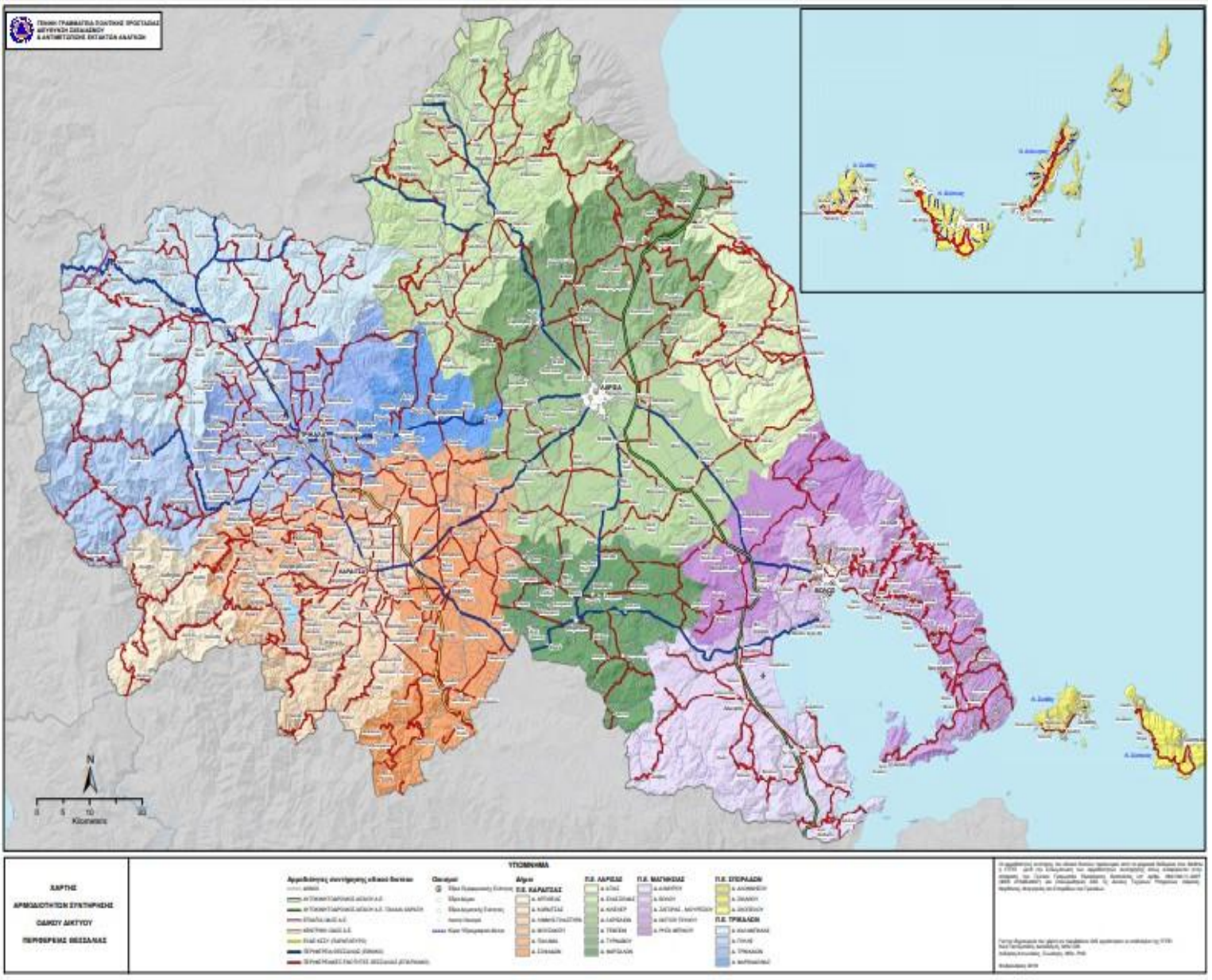
Χάρτης 9. Υδρογραφικό δίκτυο και υπολεκάνες λίμνης Κάρλας

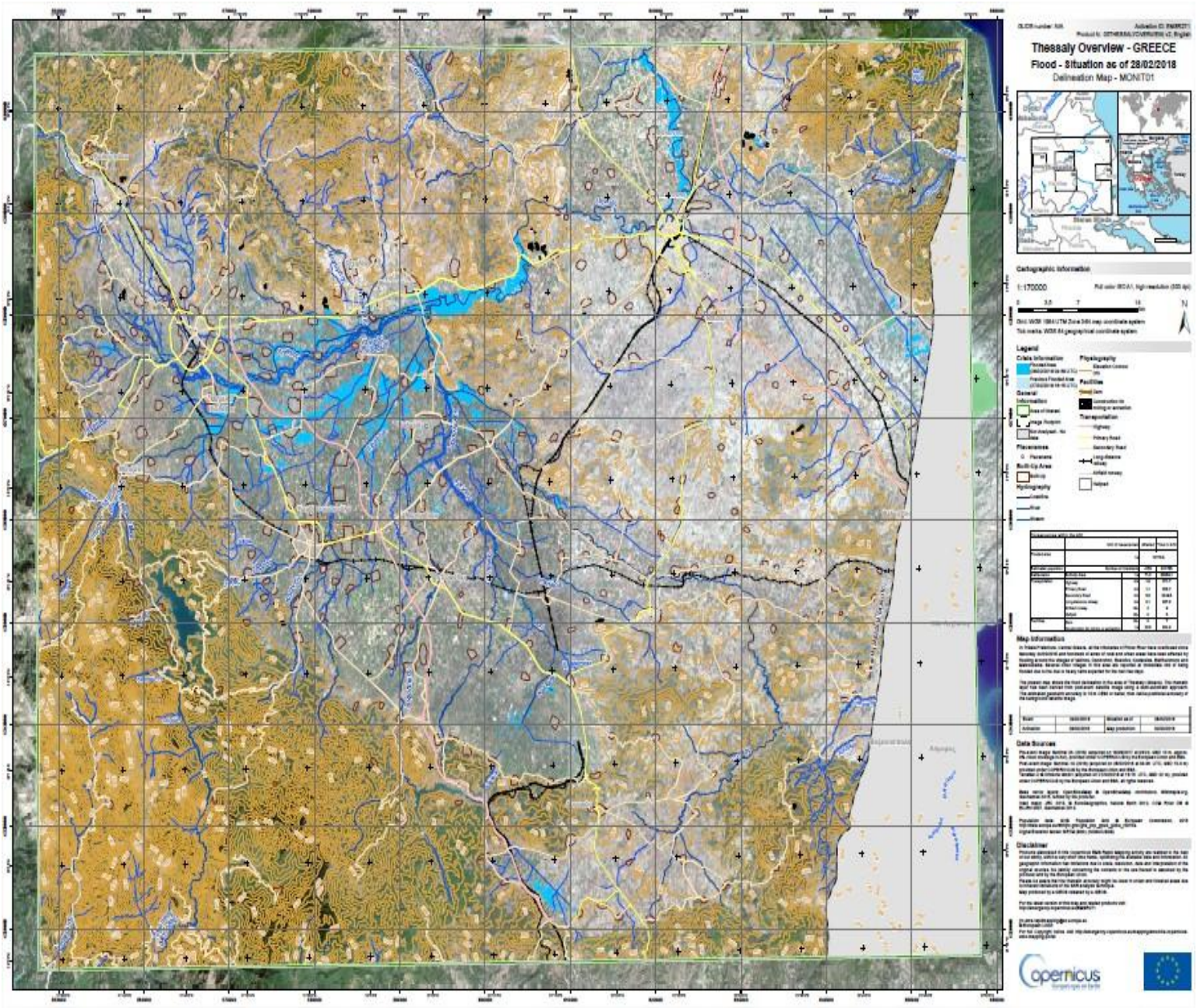
Χάρτης 10. Περιοχές που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, σε παράθεση με τις ζώνες επικινδυνότητας πλημμύρας

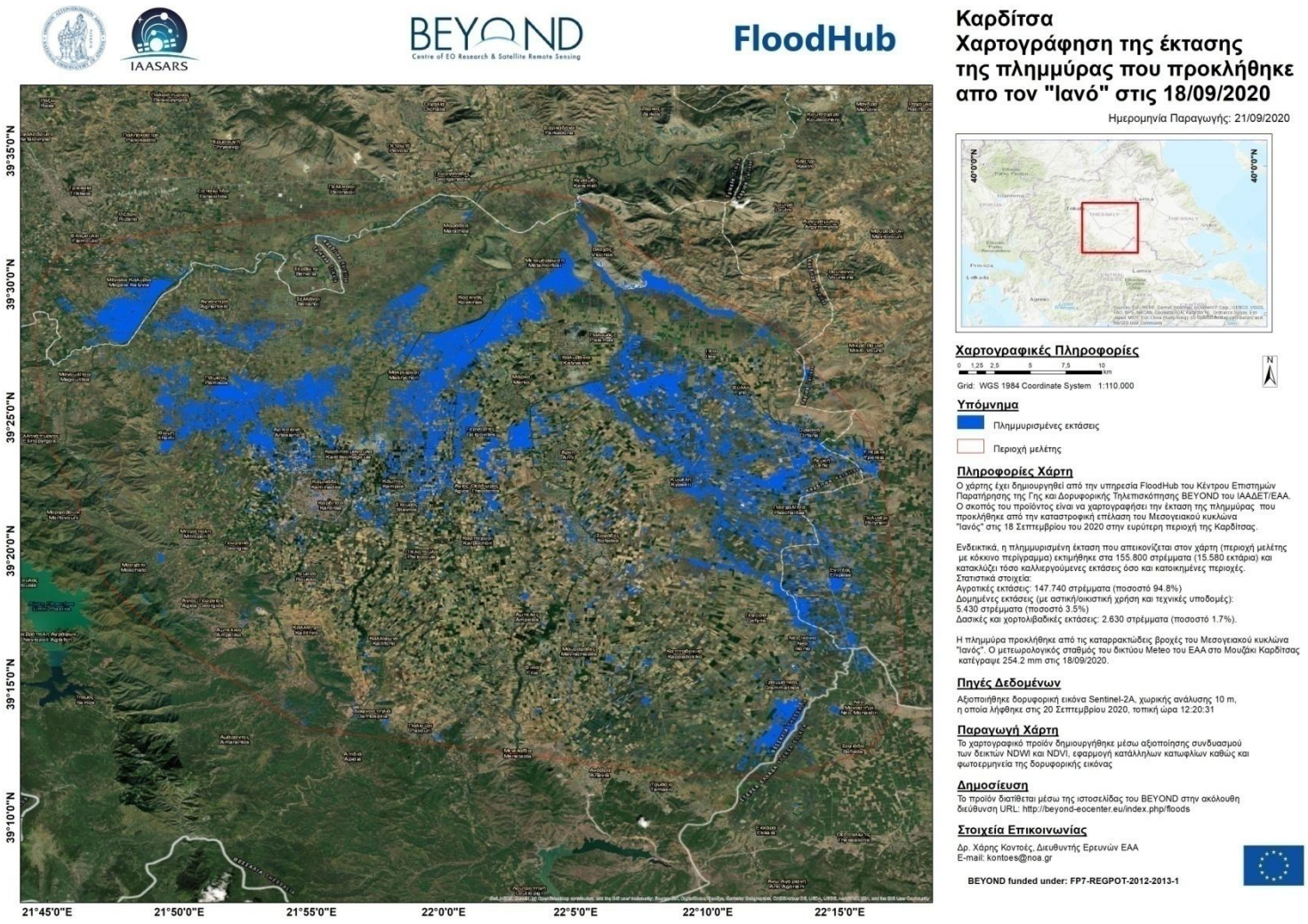
Χάρτης 11. Αρμοδιότητες συντήρησης οδικού δικτύου Περιφέρειας Θεσσαλίας

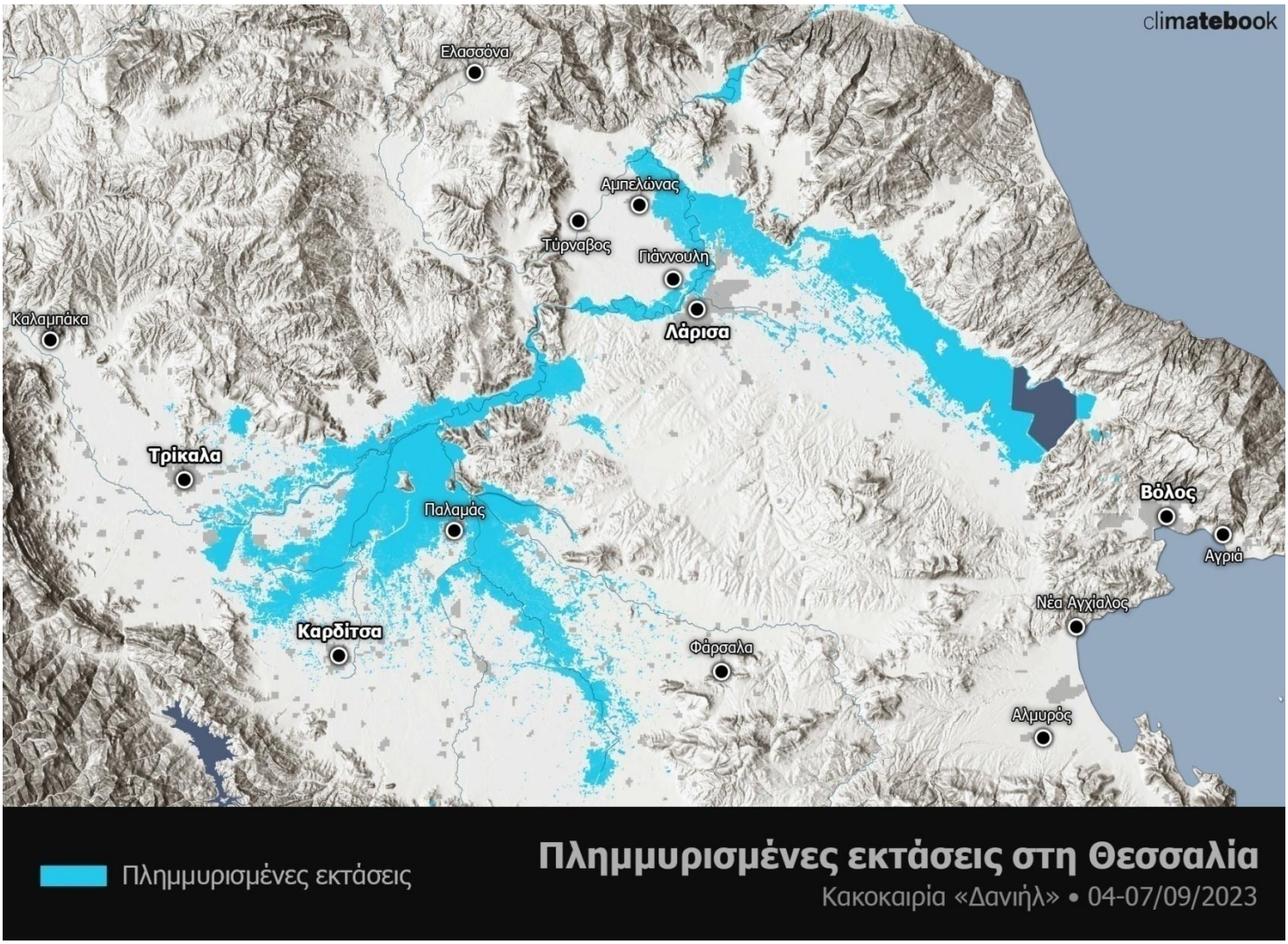
Χάρτης 12. Κατάσταση πλημμύρας στη Θεσσαλία στις 28.2.2018

Χάρτης 13. Κατάσταση πλημμύρας στη Θεσσαλία στις 18.9.2020
(Μεσογειακός Κυκλώνας Ιανός)

Χάρτης 14. Κατάσταση πλημμύρας στη Θεσσαλία στις 04-07/09/2023
(Κακοκαιρία Daniel)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚΟΝΩΝΙΑΣ

Ο κατάλογος επικοινωνίας των εμπλεκόμενων φορέων βρίσκεται στο:
https://docs.google.com/spreadsheets/d/e/2PACX-1vRuJHyCRcR2lLCtqqqcuMJXLg44OQ5UycZI0-8HwFbHDdLuvgTRtam59f6hF_4nZw/pubhtml
Οι ανωτέρω πίνακες υπόκεινται σε συνεχή αναθεώρηση, παρακαλώ κοινοποιείτε τιχόν αλλαγές στο e-mail: civilprot@thessaly.gov.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ. ΜΗΤΡΩΟ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Το Μητρώο Εργοληπτών επικαιροποιείται και αποστέλλεται στους εμπλεκόμενους φορείς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ. Απομάκρυνση πολιτών ΚΑΙ Χώροι συγκέντρωσης

Οι χώροι συγκέντρωσης - καταφυγής και απομάκρυνσης πολιτών υποδεικνύονται από τους Δήμους και βρίσκονται αναρτημένοι στον ιστότοπο MySafetyPlan.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε. ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, για τον καλύτερο συντονισμό έχει ορισθεί Συντονιστής Εθελοντικών Οργανώσεων της Περιφέρειας και τοπικοί Συντονιστές σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα.

Σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων οι εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και διέπονται από τα προβλεπόμενα στο ν.3013/2002 (όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει με το Ν.4249/14), και το ν.4662/2020 μπορούν να αναλαμβάνουν δράσεις πολιτικής προστασίας προς υποβοήθηση του έργου των Δήμων και των Περιφερειών.

Οι Εθελοντικές Οργανώσεις που μπορούν να ενταχθούν στο ανωτέρω μητρώο είναι νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και ομάδες προσώπων που από τη συστατική τους πράξη προκύπτει ότι δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο των ΟΤΑ, των οποίων ο σκοπός επικεντρώνεται σε δράσεις πολιτικής προστασίας, όπως προκύπτει από το καταστατικό τους. Για την ένταξη ΕΟ στο ανωτέρω μητρώο απαιτείται η ένταξη μέρους ή του συνόλου των μελών της ως εθελοντών πολιτικής προστασίας με ονομαστικό κατάλογο αυτών με τις προϋποθέσεις του νόμου. Οι Εθελοντικές Οργανώσεις κατατάσσονται σε μία ή περισσότερες από τις εξής κατηγορίες δράσεων:

- έρευνα και διάσωση, πρώτες βοήθειες,
- παροχή βοήθειας σε περιπτώσεις έκτακτων αναγκών πολιτικής προστασίας,
- οργάνωση και λειτουργία χώρων συγκέντρωσης πληθυσμού μετά από καταστροφές/αρωγή στους πληγέντες μετά από καταστροφές,
- τηλεπικοινωνίες (αδειούχοι ραδιοερασιτέχνες),
- οριζόντιες δράσεις ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης πολιτών.

Τονίζεται ότι οι δράσεις των εθελοντικών οργανώσεων που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται στην απόφαση ένταξής τους και ότι για να είναι ουσιαστική η προσφορά τους, πρέπει οι δράσεις που αναλαμβάνουν να αποτελούν μέρος των επιχειρησιακών αναγκών που καθορίζονται μέσα από τα Περιφερειακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων ή τα Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΤΕΣΟΠΠ) των Δήμων.

Ο συντονισμός των εθελοντικών ομάδων που αναλαμβάνουν δράσεις, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί σε συνεδριάσεις του ΠΕΣΟΠΠ, γίνεται από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, ή από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, εφόσον έχει εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ. ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Σημείωση: Παραλείπονται στη παρούσα δημόσια έκδοση για λόγους προστασίας προσωπικών δεδομένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Αναλυτικές οδηγίες βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας
https://civilprotection.gov.gr/odigies-prostasias/plimmyres

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΤΕΙΤΕ

Αν κατοικείτε σε περιοχή που κατά το παρελθόν είχε προβλήματα με πλημμύρες

Σε περίπτωση που ενημερωθείτε για την εκδήλωση έντονης βροχόπτωσης στην περιοχή σας:

- Βεβαιωθείτε ότι τα φρεάτια έξω από το σπίτι σας δεν είναι φραγμένα και οι υδρορροές λειτουργούν κανονικά.
- Περιορίστε τις μετακινήσεις σας και αποφύγετε την εργασία και την παραμονή σε υπόγειους χώρους.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΤΕΙΤΕ

Αν είστε μέσα σε κτίριο

- Εγκαταλείψτε υπόγειους χώρους και μετακινηθείτε σε ασφαλές υψηλό σημείο.

Αν βρίσκεστε σε ανοικτό χώρο

- Μην διασχίσετε χείμαρρο πεζή ή με αυτοκίνητο.
- Μείνετε μακριά από ηλεκτροφόρα καλώδια.
- Εγκαταλείψτε το αυτοκίνητό σας αν έχει ακινητοποιηθεί καθώς ενδέχεται να παρασυρθεί ή να πλημμυρίσει.
- Μην πλησιάζετε σε περιοχές όπου έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΛΗΜΜΥΡΑ

Αν βρίσκεστε σε ανοικτό χώρο

- Μείνετε μακριά από περιοχές που έχουν πλημμυρίσει ή είναι επικίνδυνες να ξαναπλημμυρίσουν τις επόμενες ώρες.
- η πλημμύρα ενδέχεται να έχει μεταβάλει τα χαρακτηριστικά γνώριμων περιοχών και τα νερά να έχουν παρασύρει μέρη του δρόμου, των πεζοδρομίων κλπ.
- εγκυμονούν κίνδυνοι από σπασμένα οδοστρώματα, περιοχές με επικίνδυνη κλίση, λασποροές κλπ.
- τα νερά ενδέχεται να είναι μολυσμένα αν έχουν παρασύρει μαζί τους απορρίμματα, αντικείμενα και νεκρά ζώα.
- Προσέξτε να μην εμποδίζετε τα συνεργεία διάσωσης.
- Μην πλησιάζετε σε περιοχές που έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις και πτώσεις βράχων.
- Ελέγξτε αν το σπίτι ή ο χώρος εργασίας σας κινδυνεύει από πτώση βράχων.
- Αν πρέπει οπωσδήποτε να βαδίσετε ή να οδηγήσετε σε περιοχές που έχουν πλημμυρίσει
- Προσπαθήστε να βρείτε σταθερό έδαφος.
- Αποφύγετε νερά που ρέουν.
- Αν βρεθείτε μπροστά σε δρόμο που έχει πλημμυρίσει σταματήστε και αλλάξτε κατεύθυνση.

- Αποφύγετε τα λιμνάζοντα νερά. Ενδέχεται να αποτελέσουν καλούς αγωγούς ηλεκτρικού ρεύματος καθώς κρύβουν υπόγεια καλώδια ή διαρροές από εγκαταστάσεις.
- Ακολουθήστε πιστά τις οδηγίες των αρμόδιων Αρχών.

ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

Πριν αρχίσετε τις διαδικασίες αποκατάστασης

- Θυμηθείτε ότι οι κίνδυνοι από την πλημμύρα δεν υποχωρούν αμέσως μετά την απόσυρση των υδάτων.
- Βεβαιωθείτε από τις Αρχές ότι η περιοχή που βρίσκεται το σπίτι ή ο χώρος εργασίας σας είναι πλέον ασφαλής και κατόπιν επιστρέψτε σε αυτήν ειδικά αν έχει προηγηθεί εκκένωση.
- Κλείστε την τροφοδοσία του ηλεκτρικού ρεύματος, ακόμα και αν στην περιοχή σας έχει διακοπεί το ηλεκτρικό ρεύμα.
- Κλείστε την παροχή νερού, για το ενδεχόμενο βλάβης στο δίκτυο ύδρευσης.
- Για να εξετάσετε ένα κτίριο που έχει πλημμυρίσει
- Φορέστε κλειστά παπούτσια ώστε να αποφύγετε τραυματισμούς από αντικείμενα ή ανωμαλίες στο έδαφος που κρύβουν τα νερά.
- Εξετάστε τους τοίχους, τις πόρτες, τις σκάλες και τα παράθυρα.
- Εξετάστε τα δίκτυα του ηλεκτρικού ρεύματος, ύδρευσης και αποχέτευσης.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΙΡΛΑΝΔΙΚΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ!

Υπάρχουν σημεία στο οδικό δίκτυο, όπου ο δρόμος διασταυρώνεται με χειμάρρους και δεν υπάρχει γέφυρα. Για τη διευκόλυνση της τοπικής κυκλοφορίας των οχημάτων εφαρμόζεται πρόχειρη κατασκευαστική λύση με τσιμεντόστρωση. Η κατασκευή αυτή ονομάζεται ιρλανδική διάβαση. Τα ατυχήματα και η απώλεια ζωής κατά τη διέλευση ιρλανδικών διαβάσεων είναι συχνό φαινόμενο.

Όταν συναντάτε μια ιρλανδική διάβαση

- Δίνετε την απαιτούμενη προσοχή.
- Μην διασχίζετε μια ιρλανδική διάβαση πεζή ή με όχημα, όταν κατακλύζεται από νερά. Υπάρχει κίνδυνος για τη ζωή σας!
- Μην υπερεκτιμάτε τις δυνατότητες του οχήματός σας.
- Είναι προτιμότερο να κάνετε λίγα χιλιόμετρα παραπάνω επιλέγοντας μια άλλη διαδρομή, ώστε να φτάσετε με ασφάλεια στον προορισμό σας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η. ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

Copernicus/ EMS Copernicus/Emergency Management System

E.R.C.C Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

J.R.C Κοινό Ερευνητικό Κέντρο της Ε.Ε.

Α.Δ.ΜΗ.Ε Α.Ε Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε

Γ.Γ.Δ.Ε Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων

Γ.Γ.Π.Π Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

Γ.Δ.ΑΕΦ.Κ - Δ.ΑΕΦ.Κ Γενική Διεύθυνση και Διευθύνσεις Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών

Γ.Ε.ΕΘ.Α/ΕΘ.Κ.ΕΠΙΧ Γενικό Επιτελείο Εθνικής Αμύνης/ Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων

Γ.Λ.Κ Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους

Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε Α.Ε Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε

Δ.Ε.Σ.Φ.Α Α.Ε Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αεριού Α.Ε

Δ.Ε.Υ.Α Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης

Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων

Ε.Α.Γ.Μ.Ε. Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών

Ε.Ε.Σ.Σ.Τ.Υ Α.Ε Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού ΑΕ

Ε.Κ.Α.Β Εθνικό Κέντρο Άμεση Βοήθειας

Ε.Κ.Α.Β/Ο.ΔΙ.Κ Εθνικό Κέντρο Άμεση Βοήθειας /Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων

Ε.Κ.ΑΒ/ Ε.Τ.Ι.Κ. Εθνικό Κέντρο Άμεση Βοήθειας/ Ειδικό Τμήμα Ιατρικής Καταστροφών

Ε.Κ.Κ.Α Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ε.Μ.Α.Κ Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών

Ε.Ο.Δ.Υ. Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας

Ε.Σ.Κ.Ε Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων.

Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων

Ε.ΣΥ.Δ.Υ Εθνικό Συμβούλιο Δημόσιας Υγείας

Ε.Υ.Δ.Ε Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων

ΕΛΑΣ/ΕΣΚΕΔΙΚ Ελληνική Αστυνομία/ Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων

ΕΛ.Γ.Α Ελληνικός Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων

Ε.ΥΔ.Α.Π. ΑΕ Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτευούσης

Κ.Σ.Ο.Π.Π Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο πολιτικής Προστασίας

Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ Λιμενικό Σώμα/Ελληνικη Ακτοφυλακή

Ο.Δ.Υ.Θ. ΑΕ. Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας

Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων

Ο.Σ.Ε Α.Ε Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος

Ο.Τ.Α Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΠΕ.ΠΥ.Δ./ ΠΕ.Κ.Ε. Περιφερειακή Πυροσβεστική Διοίκηση/ Περιφερειακό Κέντρο Επιχειρήσεων

Σ.Δ.Α.Α Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών

Π.Ε. Σ.Ο.Π.Π Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας Περιφέρειας και Περιφερειακών Ενοτήτων

Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας των Δήμων
ΥΠ.Ε.Ξ/ΜΔΚ Υπουργείο Εξωτερικών/ Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων
ΥΠ.ΕΣ Υπουργείο Εσωτερικών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Θ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1) Περιφερειάρχης Θεσσαλίας

2) Γραφεία Αντιπεριφερειαρχών Περιφέρειας Θεσσαλίας

- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Λάρισας
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Μαγνησίας
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Τρικάλων
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Καρδίτσας

3) Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας

4) Περιφερειακός Συντονιστής Πολιτικής Προστασίας

5) Τμήμα Πολιτικής Προστασίας ΠΕ Καρδίτσας

6) Τμήμα Πολιτικής Προστασίας ΠΕ Λάρισας

7) Τμήμα Πολιτικής Προστασίας ΠΕ Μαγνησίας και Σποράδων

8) Τμήμα Πολιτικής Προστασίας ΠΕ Τρικάλων

9) Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Υ. Θεσσαλίας

10) Διευθύνσεις Τεχνικών έργων Περιφέρειας Θεσσαλίας

11) Δήμοι Περιφέρειας Θεσσαλίας

12) Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλίας

- Αστυνομική Διεύθυνση Λάρισας
- Αστυνομική Διεύθυνση Μαγνησίας
- Αστυνομική Διεύθυνση Τρικάλων
- Αστυνομική Διεύθυνση Καρδίτσας

13) Γενική Διεύθυνση Δασών & Αγροτικών Υποθέσεων της Α.Δ.Θ.Στ.Ε.

14) Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

15) Ανώτερος Διοικητής Φρουράς

16) Διοικητής της 4ης Περιφερειακής Διοίκησης του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.ΕΛ.ΑΚΤ.).

17) ΔΕΔΔΗΕ

18) Συντονιστής Εθελοντικών Οργανώσεων Θεσσαλίας

19) Διοικητής της 5ης Υγειονομικής Περιφέρειας

20) Προϊστάμενος του Παρατήματος ΕΚΑΒ Λάρισας

21) Πρύτανης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

22) ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ